

tuổi ngọc

30

tuần báo của tuổi vừa lớn

tuổi ngọc

TUẦN BÁO CỦA TUỔI VỪA LỚN

CHỦ NHIỆM : DUYÊN ANH VŨ MỘNG LONG
THƯ KÝ : ĐINH TIẾN LUYỆN, TỬ KẾ TƯƠNG
QUẢN LÝ : ĐẶNG XUÂN CÓN

VĂN

cây bông công chúa trước nhà NGUYỄN THIẾU NHẪN
thời nhỏ ở miền quê TỪ HOÀI TẤN
những bước chân buồn bã TRIỆU MINH
những đóa hoàng xa VŨ THỊ HẢI DƯƠNG
con mưa chiều NGUYỄN QUỲNH ANH
phông vấn bỏ túi BẠN ĐỌC THAM DỰ

THƠ

từ kế tường — lê thụy vi — hàn nhân — nguyên trầm
huơng — th. du — thương hoàng — nguyên hoài mỹ —
kim thư — trần văn nghĩa — trần phượng vũ — phạm chu
sa — vũ huy phan — tạ văn sĩ

TRUYỆN DÀI

nhà báo VŨ MỘNG LONG
lá tương tư MƯỜNG MẠN
thăng khoa DUYÊN ANH
trong nhật ký của quỳnh ĐINH TIẾN LUYỆN
MỤC THƯỜNG XUYÊN

nhìn xuống cuộc đời TÒA SOẠN VÀ BẠN ĐỌC VIẾT
bệnh mới lớn NGUYỄN TUẤN ANH
sưu tầm LINH VIỆT
ngọc thân ái NGỌC
chạp phở KIẾN VÀNG
biết một biết mười NGUYỄN THẾ
bông hồng cho tình đầu HA TÀ
tranh bìa NGỌC ĐIỆP

Tòa soạn, Trị sự 38 Phạm Ngũ Lão, Saigon 2 — Đ.T. : 23.595
BIÊN LAI SỐ 597/BTT/NBC NGÀY 24-4-1971
TUẦN BÁO RA NGÀY THỨ NĂM

hai mươi năm năm thành lập unicef

VŨ MỘNG LONG

Tổ Chức Bảo Trợ Nhi Đồng Quốc Tế đang hân hoan kỷ niệm hai mươi năm năm thành lập. Ở đường phố trung tâm Sài Gòn, thủ đô nước tôi, bích chương biểu ngữ của Unicef giăng ngồn ngang, dán khắp lối: Unicef cũng nặng phần trình diễn như ai. Không thấy ở những con ngõ lầy lội ngoai ô, nơi nhi đồng nước tôi đang sống nhéo nhóc quên cả tuổi thơ của mình, nơi nhi đồng cần được bảo trợ hơn ai hết, dúi khắt bảo trợ hơn dầu hết, một cái biểu ngữ phô trương công đức và sự nghiệp Unicef! Hai mươi năm năm bảo trợ nhi đồng quốc tế. Quãng thời gian đủ để tạo hai thế hệ thanh niên Unicef đã làm gì? Đã làm gì ở đây, tôi không biết. Nhưng ở đây ở cái nước Việt nam khốn khó và tuổi chiến tranh bằng tuổi Unicef, Unicef đã làm gì? Tôi chỉ thấy những chiếc xe du lịch Volkswagen mang số T số X, thứ xe được miễn thuế nhập nội sơn dấu hiệu Unicef chạy vung vít phô trương tinh thần bảo trợ. Tôi chỉ thấy cái trụ sở Unicef ở đường Hiền Vương to tướng, lộng lẫy đầy máy lạnh tối tấp. Và, hàng năm, cứ đến dịp Giáng sinh, Tết Dương lịch, Unicef — theo truyền thống — lại in « greeting cards » hảo hạng bán với giá... hảo hạng. Nhi đồng Việt nam chắc chắn là chưa được cầm « greeting cards » của Unicef! Hay Unicef đã bảo trợ nhiều quá mà tôi không biết. Tôi chẳng cần biết những gì gọi là phi thường của Unicef. Cái mà tôi muốn Unicef bảo trợ nhi đồng Việt nam chỉ là một tuần báo nhi đồng Unicef ấn loát « greeting cards » đẹp thế hẳn in báo nhi đồng phải đẹp. Khốn nạn thay, Unicef đã quên mất sự đòi hỏi bảo trợ thiết thực của nhi đồng nước tôi. Vậy mà Unicef cũng giăng khẩu hiệu Thanh thiếu nhi là rường cột của quốc gia! Unicef làm gì thiết thực cho nhi đồng xứ này mà bắt chúng nó là rường cột. Rường cột đây một từ... nhi đồng. Lớn lên, họa may, là rường cột của trình diễn. Tôi có lời khuyên Unicef năm sau đừng phô trương trình diễn nữa. Unicef chỉ là một tổ chức... tương tế ngang với sự phát chừa bột mì, phở mát. Có chăng, Unicef bảo trợ cho một số nhân viên Việt nam phục vụ Unicef ở vi la đường Hiền Vương với khoản lương hậu hĩnh và được phóng xe Volkswagen số T số X chạy tung bụi làm đau mắt nhi đồng Việt Nam.

9-12-1971

cuộc chiến đấu bắt đầu cam go

Số 32 là số Tuổi Ngọc chào mừng năm 1972, chào mừng cuộc chiến đấu cam go của Tuổi Ngọc. Giấy in đang 630 đồng một ram sẽ lên 1260 một ram với giá miễn thuế, nghĩa là với bông giấy trợ cấp của nhà nước. Nếu nhà nước cúp bông giấy trợ cấp (chắc hẳn cúp), một ram giấy in Tuổi Ngọc (65 x 100), có thể, lên tới 2000 đồng. 2000 đồng 5 tờ giấy báo! Mỗi số báo Tuổi Ngọc là 2 tờ giấy báo. Tiền giấy đã mất 8 đồng rồi. Cái gì cũng leo thang. Công in, công sắp chữ, công gập đóng... Chỉ có giá bán báo là không có quyền lên. Vì lên bạn đọc sẽ không đọc báo nữa. Nhà nước lại không chịu xuất cảng báo cũ! Cuộc chiến đấu bắt đầu cam go, vì thế. Thêm nữa, mông xừ Thuế Má mặt lạnh như tiền sắp hỏi thăm sức khỏe nhà báo. Những tờ báo có con số bán tại m tối (dù là giúp ích xã hội chút chút) đang lâm vào tình trạng khốn

đốn. Nhưng Tuổi Ngọc vẫn có mặt đều đều miễn là bạn đọc ủng hộ bằng cách cổ động thêm nhiều người đọc Tuổi Ngọc và sách do Tuổi Ngọc xuất bản. (Ái Học)

vì cuộc chiến đấu hứa hẹn chào thua

Cước phí bảo đảm cho một bộ Tuổi Ngọc (mười số cả bìa cứng, gáy mạ vàng) là 115 đồng. Trước đây, trị sự tương nó chừng 50 đồng thôi. Không ngờ nó... cửa sổ quá xá. Trị sự xét thấy, sau 100 bộ Tuổi Ngọc gửi đi, «ngân sách» của trị sự bị thâm thủng. Vậy kể từ hôm nay, bạn đọc muốn mua Tuổi Ngọc đóng bộ, xin gửi hẳn 500 đồng, trị sự gánh 65 đồng cước phí thôi. Bạn đọc lưu ý giùm. Chúng tôi xin nhắc một lần chót: Trị sự của Tuổi Ngọc chỉ có thể lãnh trách nhiệm bán Tuổi Ngọc đóng bộ, sách và Xuân Hồng Tuổi Ngọc. Chúng tôi không có nhân viên để gửi mỗi tuần một số báo nên không nhận bán báo dài hạn. Chúng tôi đã mua mandat hoàn lại số tiền mà bạn đọc đặt mua Tuổi Ngọc dài hạn. Bạn đọc nhớ giùm: Mua mandat gửi cho Tuổi Ngọc đề tên Đặng Xuân Côn, (đặt mua Tuổi Ngọc đóng bộ, sách và Xuân Hồng Tuổi Ngọc) đừng đề tên Duyên Anh (Duyên Anh là bút hiệu không thể lãnh tiền được), tuyệt đối không gửi tiền mặt vào thư dù là thư bảo đảm. Nhiều thư có gửi tiền mặt kèm đã bị mất tiền. Bưu điện không chịu trách nhiệm, vì trái luật. Tuổi Ngọc cũng không chịu trách nhiệm. Bạn nào đặt mua Tuổi Ngọc đóng bộ hay sách, quá 15 ngày không nhận được, xin báo ngay cho Đặng Xuân Côn biết. (Đ.X.C)

Unicef học tập

trợ nhi đồng việt nam

Cũng như các quốc gia nghèo tiến khác. Và nhất là ở trong trạng chiến tranh dai dẳng. Việt Nam có nhiều tổ chức quốc tế chịu bảo trợ lẫn. Ngoài một số các tổ chức từ thiện có tính cách tri nhân có những tổ chức thuộc L.H.Q. Unesco, Unicef v.v... Riêng bài chúng tôi xin có vài ý kiến và được bảo trợ, gửi đến Unicef. Bảo trợ nhi đồng LHQ». (United Nations International Children's emergency Fund) mục đích tổ chức này VN là để Bảo trợ nhi đồng thường nhi, nạn nhân chiến tranh, tàn phế v.v...). Chúng tôi ghi nhận sự giúp đỡ cao đẹp này. Tuy nhiên, đã gọi là trợ — vật chất lẫn tin thần — không lẽ thỉnh thoảng đến nơi phát cho ít sữa, bơ, đường... hay tặng ít tiền xây vài lớp học là đủ. Chúng tôi cũng thêm dấu ngoặc ở đây không biết những tặng vật có đến em một cách trọn tru? Trẻ em VN đa số nghèo, hiếu học nhưng thiếu phương tiện. Phần giúp đỡ vật chất tuy cấp bách thật. Nhưng thật với một số tặng vật — có lẽ không nhiều lắm — so với hàng triệu trẻ em thành phần được giúp thấy không thấm gì đâu. Các em đang thiếu ăn nhiều về món ăn tinh thần. Một tờ báo dành cho tuổi thơ — Dĩ nhiên không phải báo kiểu Vic Morrow, Batman. Chương hay những tờ báo mang tên Tuổi thơ Tuổi hồng mà chẳng có gì. Thơ tí nào — Thiết nghĩ, với một tổ chức to lớn và đầy đủ phương tiện và uy tín như Unicef không lẽ không làm nổi. Xuất bản một tờ báo

đúng đắn dành cho tuổi thơ. Hay bảo trợ xuất bản. Cơ quan Unicef đủ sức làm việc đó. Điều cần thiết là nếu làm gì phải làm đúng như danh nghĩa nó. Đừng có lem nhem, lệch lạc, kéo người ta nghi là cơ quan Unicef cũng như các Tổ chức Quốc Tế khác (mà đa số là người Mỹ) qua VN chỉ để có lệ, và làm công việc của một tổ chức khác.

kinh tế mùa thu : « love, please love me ».

Sau một ngày cắm đầu vào công việc lo âu, vật lộn với đời sống. Buổi tối về nhà, ít có người can đảm vịn tí vị ra xem (hoặc đến nhà bên cạnh xem nhờ) để giải trí. Bởi chưng cái ám ảnh về cuộc cách mạng kinh tế mùa thu. Muốn quên đi, được lúc nào hay lúc đó cũng không được. Cứ 5, 3 phút xen vào giữa các tiết mục văn nghệ chúng ta được nghe truyền hình Việt nam nhắc nhở về việc Phát Triển Kinh tế «đề tiến đến tự túc tự cường và chúng ta lại được xem Phát Triển kinh tế với hình ảnh những chiếc cây tay với trâu bò, chằm nón lá, dệt vải bằng những khung gỗ! (mà ông bà ta đã xài hàng bao nhiêu năm). Có

CHỨC

Hai bạn

**DƯƠNG NGHIÊM MẬU
HỒ THỊ NGỌC TRANG**

trăm năm hạnh phúc

tuổi ngọc

lễ để chương trình nhắc nhở phát triển thêm phần hấp dẫn chúng ta được nghe những nhạc đệm ngoại quốc giạt gân... (Chắc để người xem thấy ngứa tay ngứa chân bên kèm một màn phát triển.) Riêng ít hôm gần đây khán thính giả đài T.H.V.N. nghe phần nhạc đệm cao chương trình P.T.K.T với nhạc phẩm Love Me, Please Love Me / (dịch nôm na là Hãy thương tôi thương giùm tôi với). Người Việt nam chạnh nghĩ đến nền kinh tế xin xỏ (xin thương hại) mà tủi thân phận công dân một nước độc lập có chủ quyền và các ông/Tây, ông Mỹ, ông Nhật được đầu tư vào xứ ta một cách dễ dàng giúp ta phát triển kinh tế. (P.Đ. Thống)

sinh viên du học về nghỉ hè. sinh viên ở nhà tập bản

Kỳ hè năm nay, các sinh viên Việt Nam học ở ngoại quốc về thăm nhà khá đông. Kể ra thì chính phủ cũng thành công một phần trong việc kêu gọi họ về nước thăm gia đình, chứ mọi năm ít có ai dám về vì sợ bị «trục trục kỹ thuật» mà «kẹt» luôn ở lại đây thì khổ. Nhưng có một điều đáng nói là chính phủ làm vài việc hơi khó coi một chút đó là việc ở bề các sinh viên mới du học về. Chính quyền lo cho họ từng li từng tí như cho những đứa con cưng, từ tờ giấy hoãn dịch (thủ tục để đăng) cho đến việc tổ chức tiếp tân tại nhà hàng Hoàn Mỹ để khoản đãi họ và tổ chức thăm viếng các cơ xưởng và du ngoạn các tỉnh. Các sinh viên đang ở quân trường thấy việc làm này hơi quá lẽ nên đâm ra bất mãn một chút. Chúng tôi nghĩ chính phủ đang lo ưu đãi các thanh phần vốn đã được nhiều ưu đãi rồi. Họ đã đủ phương tiện đi ngoại quốc học và có đủ tiền để mua vé máy bay khứ hồi về nước chơi thì hơi đâu phải lo lắng là họ không tự đại thọ nổi những việc giải trí trong khi về nước. Có lẽ chính quyền muốn «đụ đở» các sinh viên đang học ở ngoại quốc để họ khỏi bỏ xứ mà trốn biệt bên ấy luôn. Còn lũ sinh viên trong

nước, vì cứng đầu, cứng cổ sai bảo (?) nên đề mặc chớ. Mà sinh viên ở đây có bao giờ nghỉ hè đâu mà đề có thì giờ thi xong thì đi quân trường, đi quân trường về lại ghi danh vào học. Lẽ vì thấy vậy nên chính phủ bỏ luôn đám sinh viên nghèo nàn và thiếu phương tiện này. Đã vậy mà học xong, ra trường, các chỗ làm nhàn lương, mát mẻ lại «chê» cái bằng của trường Việt Nam, chỉ «nhận» những bằng cấp của các đại học Âu Mỹ. Chúng tôi thiết nghĩ, đã không giúp thi thối, Chính Phủ nên đề chúng ta yên phận; tình trạng bây giờ đã sẵn bất công rồi, chẳng nên gây thêm cách biệt làm chi cho các sinh viên nghèo, thiếu may mắn, thêm tủi phận.

(B.Đ. Việt)

thời nhỏ ở miền quê

TỪ HOÀI TẤN

Có những chiều một mình mới thấy nhớ quê hương, sau dãy núi mịt mù và mây trời bay không ngừng nghỉ, ở bên kia là đồng ruộng quê nhà, những mái tranh xiêu vẹo mùa đông, những chiều hè thả diều ngoài bờ đề lộng gió, những đêm trăng thả bộ quanh làng, những bữa cơm ấm tiếng cười gia tộc. Ngày tháng hiền hòa đã sống đã qua đi như giấc mộng ấu thời những buổi mai sương mù dày đặc không thấy lối, những hạt sương đọng giọt trên mi mắt, đội mũ nời nhựa lóng lánh với chiếc xe đạp trên con đường trường. Đường, đã bao nhiêu năm rồi không trải nhựa, lồi lõm những ổ gà, ổ gà, xe lăn hai bên lối mòn nhỏ quen thuộc và những bè bạn quần áo trắng cùng nhau cười nói, những bữa cơm trưa trong quán dành riêng cho học trò, lấy tập dẫn trên bàn, ngồi làm bài hay xách xe ra vẫn ngoài đường trưa nắng không một bóng người. Và buổi chiều trở lại trường xóc bụng đói cồn cào nhưng gió mát làm người quên đi. Buổi tối thấp đèn dầu, nhà tranh vách xây, cái bàn cũ kỹ và những chồng bài thi trước nhà rộng, một đôi khi tra nước mắt và thương thầm hát lẻ loi.

Tạ sống như thế trong suốt tuổi ấu thơ của đời nó. Gia đình vì sinh kế từ bỏ quê hương nơi chôn nhau cắt rún để Tạ ở lại với ông bà ngoại ăn ở trường trung học trên thị xã vẫn được tu sửa lại mỗi độ hè để tiếp tục môn một niên khóa khác. Cứ mỗi lần đem chiếc xe vào một tiệm sửa xe đầu làng. Tạ trông con đường dẫn lên thị xã mà buồn lòng. Đã bao năm qua đời học sinh, mòn biết mấy bánh xe, thay mấy lần bộ sên đĩa và cuối tháng đợi tiền nhà. Thư của mẹ gửi ra trên mảnh giấy học trò nhỏi: «con cố gắng học thành người, mẹ và ba mĩ công lưng làm việc chỉ

mong chừng nó...» Những dòng chữ sai hàng lối, trật chính tả không mấy chữ lâu lâu mới nhận được. Có lẽ bà bề bộn công chuyện làm ăn, đến thì nghỉ cho khỏe chứ thì giờ đâu mà thư với từ. Tà mong một mùa thuận tiện vào thăm gia đình, mùa hè đó là khi thi trung học đệ nhất xong, có kết quả Tà muốn mua vé lên tàu liền. Lòng thiết tha nhớ nhung bao năm xa cách sẽ được một lần trông thấy ánh mắt thân yêu của mẹ và tiếng cười vui của bầy trẻ nhỏ em thơ. Tà chờ mong ngày sẽ đến, ngày sẽ đến.

Tà vừa thi đỗ Trung học, nó liền mượn tiền của ông Ngoại, để lên mua vé về thăm nhà. Nó bồi hồi sung sướng cầm cái vé tàu xanh xanh trên ngấm nghĩa một chặp rồi nhét cẩn thận vào túi áo để hở bên trên ra vé này đây sẽ được đi xa, hăng hái lướt những vòng bánh xe quay trên đường làng. Sẽ từ giã hết ở nơi này, thằng Quảng nó sẽ ở lại một mình đi dạo tối với mấy điều ruby lẻ mà nhớ tau, cô bạn nhỏ đi học cùng đường sẽ không thấy Tà lên nhà chơi suốt ba tháng trời dòng đã chắc sẽ bán khoản lắm lắm từ giã Ông bà ngoại với những buổi mai uống tách nước trà trước khi đi đi Mười Hai với mấy đồng bạc lẻ cho cháu tới trường, Di Sương với những cái bánh từ chợ về để dành cho cháu chiều về sau khi cơm nước xong. Sẽ từ giã, căn nhà tranh của ba mẹ sẽ vắng bóng con, ai thấp hương trên bàn Phật mỗi tối và ai không còn ngồi một mình buồn cho tới lúc đi ngủ. Sẽ từ giã chiếc xe đạp thân yêu ơi ta sẽ tai ngộ với mi niên khóa tới, đừng buồn từ giã những ngày tháng qua Tà đã học hành đã êm đềm sống nơi đây. Sẽ từ giã hết. Nói những lời nghe như sẽ đi luôn không về nữa, Tà nghĩ thầm và cười. Ba tháng có bao nhiêu, nhưng tưởng tượng ngày về gia đình sau năm xa cách Tà không không khỏi bàng khuâng và mặc sức mà thêu dệt những đêm nằm chờ đợi ngày đi.

Buổi sáng hôm nay Tà thức dậy thật sớm, chuông chùa vừa dứt tiếng cùng là Tà bật mình thức giấc ngay. Tà mở cửa sổ, ngoài trời còn tối là Tà ngồi lục lọi cái xách kiểm soát lại lần cuối đồ đạc mình mang theo qua, nó thức khuya để sắp đặt. Ngó không có chi cho ra hồn: mấy bộ quần áo, ít sách đọc, mấy gói mè xừng, năm đôn bánh tét mà vì sương đã có vào (đi còn biếu đem thêm hũ tôm chua nữa nhưng sợ bề dọc đường thôi), không biết có cái chi để đem cho mấy đứa nhỏ, anh em lâu ngày mặt. Nghĩ quần, mình chẳng có tiền để mua cho thằng Hậu cái xe hơi chạy bằng máy, cho con Hằng con Búp bê, con Hạnh con Huyền con Huệ nữa. Tà thờ dãi bỏ tất cả đồ đạc vào lại trong xách, thử người ngồi trên. Hôm qua mới đạp xe đi một vòng chia tay bọn bạn. Tới nhà thằng Quảng đang ăn cơm.

— Mai mi đi à?

— Ừ.

Rồi nó im lặng và hết chén cơm, đứng dậy lời Tà vào nhà trong cho Tà mấy cuốn sách:

— Đề mi đọc khi mớ nhớ tau.

Tà bùi ngùi cầm tay nó. Quảng hỏi:

— Mai. Chiều mai chắc mi có trong nó rồi?

— Ừ.

— Vô nhớ gửi thư ra cho tau

— Ừ.

— À bữa mớ ra đem quà cho tau với.

— Ừ.

— Đừng quên nghe!

— Răng quên được.

Hai đứa đứng một chặp. Thằng Quảng bỗng nói một mình:

— Chiều mai tau lên nhà con Lạc chơi.

— Ừ cho tau gửi lời thăm.

— Rứa mi không lên chào à?

— Thôi. Chào đi.

— Àu. Con Lạc sẽ gận mi đó.

— Thôi kệ bữa mớ ra hay.

— ...

— Thôi tau về lo sửa soạn đồ.

— Ừ. Chặp nữa tau tới chơi.

Thằng Quảng đứng ở cửa nhìn theo. Tà không nhìn lui nữa, chắc là nó buồn lắm. Nhưng... Co ba tháng chờ lâu lác chi.

Tà lại muốn lên nhà con Lạc, cô bạn nhỏ đi học chung đường, chào nó một tiếng, nhưng nghĩ sao lại thôi. Tà ngại vào nó, đồng người với lại nó hay chọc Tà với con em của nó. Có bữa giữa đường, Tà đã lúng túng hết sức khi nó bỏ Tà vượt tới trước để con nhỏ đi song song với Tà. Bữa đó Tà giận con Lạc lắm và sẽ không đi học cùng nó nữa cho bõ ghét. Nhưng rồi đầu lại vào đó. Tà cười thầm khi nhớ lại cái trò giận hơn vô lối của mình.

Tiếng di Mười Hai ở ngoài cửa kêu vào:

— Thằng Tà dậy chưa, sửa soạn mà đi chợ.

Tà đứng dậy ra mở cửa.

— Dạ dậy rồi. Di không đi chợ hay răng?

— Ôn nói hồi đưa mi đi.

— Thôi. Cháu lớn chờ nhỏ chi mà đưa.

— Ôn dặn rứa, Xong xuôi hết chưa?

— Dạ rồi. Bỏ vô xách hết.

— Rứa thì lên Ôn dặn chi tề.

— Dạ.

Khu vườn rộng nằm giữa trần nhà ngoại và nhà Tà. Những khoảnh đất phân chia ra trồng chuối, bông huệ, cam, bưởi và hai cây vú sữa rậm rậm sống đã mười năm hơn. Mỗi mùa hè năm trước Tà thường rủ rê năm ba thằng bạn trên phố về chơi, buổi trưa leo lên cây vú sữa sai trái nhất mỗi thằng đu một cành mặc sức ăn, đùa giỡn với nhau. Cả tụi lấy làm thích thú khi từ trên cao nhìn xuống nhà cửa làng mạc ở dưới, cái thánh giá trên đỉnh nhà thờ ngút mắt, những đường cong bay lượn của một ngôi chùa không xa, những bóng người đi lại trên bờ đê và những chiếc đò xuôi ngược ngoài mặt đầm

Cây vú sữa cũng là nơi Tạ thường trèo lên cao mỗi buổi chiều khi nhớ nhà trông vọng về phía chân trời xa vắng, buồn bã hồi tưởng những ngày nhỏ nhít dưới cánh tay che ấp ủ của mẹ hiền.

Ông ngoại ngồi xếp bàn trên tấm ngựa gỗ, trước mặt là bộ chén trà bốc khói, cạnh ngọn đèn dầu nhỏ, ông đang phì phà ống điếu vắn thuốc cầm lẹ. Đó là hình bóng quen thuộc mỗi sớm mai của ông ngoại. Bộ râu trắng, dài xuống ngực, bộ râu đẹp nhất làng, năm chòm bay phất phới, bây giờ đã thưa thớt đi vì tuổi già càng ngày càng chổng chắt, rụng dần dần. Một vài sợi dài quá ông thường kéo lên quấn vào hai lỗ tai, trông thật ngộ nghĩnh. Đầu tóc ông bạc phơ, ông mặc bộ đồ trắng áo tứ thân, thấy ông ngoại có vẻ tiên phong tạo cốt vô cùng. Tạ nghe mấy bà dì nói hồi xưa ông dữ lắm, đã từng một mình đánh lại bọn cướp đồng người xông vào trại ruộng của ông Ngoại. Ông múa đoản côn cho chúng gục hết rồi giải giao cho huyện. Bây giờ thì ông hiền lành, ông ăn trường trai và ngày ngày ông ở trong chùa — ngôi chùa ở cuối xóm kia — hai bữa cơm có người bưng vào. Lúc trước ông hay ở lại đêm trong đó nhưng có một bữa ông lên con, đâm chận ngang cổ họng bất tỉnh sau hậu lều, mấy dì không cho ông ở trong đó nữa và buộc ông phải ra ngủ ngoài nhà cho có người săn sóc thuốc men khi cần thiết. Sáng sáng ông thức dậy cùng với bộ khay trà, bà ngoại để sẵn bình nước sôi chế đầy, phì phà ống điếu, những cuộn khói phả ra quấn tròn quanh cây đèn dầu nhỏ rồi bay tản mạn. Đó là những lúc ông ngồi nhớ lại dĩ vãng những ngày tháng thanh niên trong trại ruộng rộng lớn với bảy trai phu khỏe mạnh và những cuộc vui sau mỗi mùa gặt. Trong sớm mai trời chưa tỏ hẳn, cái hơi lạnh lạnh của đầu ngày, ngồi một mình với từng nhấp trà nóng ngọt để khiến xui ông Ngoại tưởng nhớ tới quá khứ của mình.

Ông ngoại rót cho Tạ chén nước trà, Giọng ông khàn khàn :

— Uống cho ấm cháu. Mấy giờ đi ?

— Dạ bây giờ.

— Rửa thu xếp hết chưa ?

— Dạ rồi. Có chi mô.

— Nói mẹ mi đưa hũ tôm chua, cái nớ mạ mi thích làm

— Cháu sợ đi đường bẻ phèo phức.

— Mi thiệt !

— Mô ! mẹ nói rửa. Mạ cháu chắc cũng có làm rồi

— Nhưng của mẹ mi thì khác chớ. Thời uống nước đi cho ấm. Chập nữa nói đưa mô xuống chợ mua bánh bèo xôi hay bắp chi lên mà ăn, đi tàu đi bè mà đói là không nên.

Bà ngoại trong nhà đi ra, búi lại mái tóc muối tiêu thưa thớt, cái cục búi ở sau ót nhỏ dần theo từng chòm tóc rụng của đời già.

Thằng Tạ mi dậy sớm rửa ? Bây tám giờ mới đi mà. Đồ chi mô xách lên mẹ coi thử. Có chi thiếu không ?

— Dạ. Không thiếu chi hết.

(Xem tiếp trang 63)

những bước chân buồn bã

•
triệu minh

Cho tới khi Hoài nghe lọt nhiều tiếng cười như những cọng gai nhọn liều cửa sâu vào da thịt, Hoài mới hay mình đã đi xa bờ biển quá đổi, khi nước đầm ướt tới hơn đầu gối và chiếc khăn quàng cổ có thêu những cành lá úa đã lồi tay trôi ra ngoài da. Hoài buông thõng hai tay. Không biết có nên đi thêm bao nhiêu bước chân nữa nhỉ. Đàng tít mù xa, mấy ngọn sóng trắng phếu như vẫy tay mời gọi, và bao nhiêu cọng mây trôi thành thang ngoài

khơi xem chừng quẩn rũ vô cùng. Hoài mang một áo ước nhỏ. Những bước chân buồn bã của ta ơi, phải đi qua hàng ngàn ngọn sóng để tới chỗ đó, để không thể nào còn nhìn thấy ai. Hình như xa lắm, chỗ mà mắt Hoài phải nheo lại, thêm nhiều cơn mộng tưởng đắm đuối nữa, vẫn chưa thấy rõ là con sóng thứ mấy. Có điều là Hoài sẽ không còn thấy ba, thấy mẹ, thấy anh Di anh Ngũ, con bé Duy Khang và cả những ngày lạnh lùng u ám trong căn nhà im lặng ấy.

Bây giờ Hoài đã bước thêm một bước. Một bước ngắn ngăm đôi chân trong biển. Mấy ngón chân tê cong và cái lạnh đang bò đi từ dưới lớp nước lữ lượt úa ra khơi rồi trôi vào liếm ướt vạt áo dài. Hoài đưa hai tay ôm quanh cổ mà hãy còn lạnh. Ừ, cái khăn quàng đã trôi đi rồi mà Hoài.

Không biết bây giờ là chừng nào. Không biết chị Hạnh đang làm gì trong căn phòng với mấy đứa con. Không chừng chị hạnh đã bế bé Dung ra cổng khách sạn chờ Hoài nữa. Nhưng chị Hạnh ơi, không thấy Hoài về, chị cứ ăn cơm tối một mình, rồi đưa bé Dung ngủ sớm, cả một ngày đường đầy bụi đầy gió cát mà. Đêm nay (chừng nào thì là đêm nay) Hoài sẽ ngủ với biển. Chao ơi, biển đêm chắc là tuyệt lắm Hoài tưởng như thấy rõ thân xác mình trôi dài trên cơn nước lấp lánh ánh trăng. Đời sống sẽ trở dai những hơi thở mỏng manh của Hoài. Biển tối u (dù đêm nay trăng đã tới đầy mặt nước, nhưng mắt Hoài sẽ không bao giờ mở ra nữa, bóng tối từ đó òa vỡ). Và đêm nay, áo quần và mảng tóc dài rồi bưng của Hoài sẽ thấm ướt nước biển, như những giọt nước mắt tưới xuống đời sống bao nhiêu

nằm thàng rơi rớt trên tuổi trẻ già còm, trong thân thể gầy guộc, trong tâm hồn thờ thẩn. Anh Di, anh Ngữ vẫn chưa biết bé Hoài đã đi tới biển rồi. Chỗ mà Hoài chọn để nghỉ ngơi sau mười mấy năm sống mệt. Đêm nay anh Di có về nhà hay vẫn còn lang thang ngoài phố. Anh Ngữ thì ở xa và thành phố của anh buồn hơn, chừng nào buồn anh Ngữ ra ruộng năm viết thư cho Hoài, anh Ngữ vẫn tưởng Hoài đang ngủ mơ với tuổi nhỏ trong căn biệt thự xám của đời Hoài. Vậy đó mà Hoài vẫn nhớ được cánh cổng sắt của căn nhà, mấy chậu kiểng cao nghệu vươn lên trời. Những bông hồng nhung đỏ tươi vui nở buổi sáng Hoài mơ màng tới căn phòng nhỏ của mình trông ra ngoài vườn thoang thoang hương ngọc lan, mười mấy năm ở đó, chân bàn còn áp ủ mùi da thịt, mấy chấn song cửa còn dấu tay ôm và những giọt nước mắt tủi thân. Cảnh vật như một bức tranh đã vẽ với cả một thời thơ ấu cùng với tuổi lớn lên. Căn nhà, cây cối, đồ đạc, không khí u ám và bầu trời bao la như những dấu tay của nhà điêu khắc đã in hẳn trong tâm trí, trong trái tim buồn bã của Hoài. Cả khuôn mặt mẹ khuôn mặt ba. Như những cánh lá úa dưới gốc cổ thụ già cuối mùa thu. Có lẽ Hoài đã vi von sai bét. Những lúc ba mẹ không hòa thuận, Hoài đứng thật sâu trong khe cửa, không dám thở mạnh, tay chân lạnh ngắt, đầu óc lảng đãng, chôn vùi những giọt lệ sâu trong đôi mắt đỏ. Hoài thấy lòng mình nặng như chì và xót xa nghĩ ngợi về con thất vọng ủ dầy trong đó. Hoài thấy mẹ la lối khóc lóc, Hoài thấy ba đập bàn la lối như mẹ. Ôi ! Đó là cảnh tượng không chân đứng, thứ tình cảm phai lạt không chút

thương xót, đó chính là cơn gió thổi bay hạnh phúc gia đình Hoài đi mất biệt, mất biệt. Nhưng ba sẽ không còn phân nan chi nữa. Ông ngoại đã đi rồi, mấy năm đất cầm xót xa đã vùi lấp một thân thể già nua, buồn bã. Ông bố của mẹ, ông bố của đứa con gái duy nhất gã chồng là mất luôn con gái đã bỏ đời mà đi. Không biết lòng Ba chữ đã thành thơ.

Thời thời, con sóng của đời Hoài đã tới. Thêm một bước nữa. Hoài hãy còn nghe bọn người cười đùa lúc này, nhưng họ đã đi xa lắm, hay là Hoài đã đi thêm mấy bước chân nữa mà không hay. Con lạnh theo làn nước đã lên tới bụng. Hoài bỗng lạnh run. Anh Ngữ ơi, chắc anh chưa nhận được lá thư cuối của Hoài, lá thư báo tin theo chị Hạnh ra biển nghỉ mát, mà anh cũng không ngờ đâu hi Hoài mong anh lấy vợ, để con và tiếp tục sống đời hạnh phúc. Mãi sống duy nhất Hoài mong đợi ở những kẻ thân yêu. Hoài quyết định buông thõng hai tay đi thêm mỗi lúc một xa bờ.

Người đàn ông còn trẻ, trông khỏe mạnh đang bế một đứa bé khoảng mười tuổi từ trước mặt Hoài đi ngược chiều lên bờ. Con bé mặc áo tắm nhỏ nhắn dễ thương như một con mèo nhỏ ướt nước. Hoài thấy nó ôm không hết lưng người đàn ông và cười cười nói nói.

— Bố ạ, cho Khang lên bờ đi, lạnh quá.

Con bé Khang sao. Nhưng không phải, bé Khang của chị Hoài nhỏ hơn và kh ng bao giờ gọi ba bằng bố. Nhưng con bé này trùng tên Khang nữa. Ừ, Khang là bình yên mà. Đi

cũng ưa cho con mình một đời bình yên hết. Con bé trước mặt Hoài không biết có được như nỗi mong mỏi của bố mẹ nó, Hoài nghe tiếng con bé nói với bố riu rít như tiếng chim, kẻ nào mang tiếng nói thánh thót của chim sẽ sống đời không hạnh phúc, anh Di hay nói với Hoài điều đó.

— Bố ơi, kiếm cái chi ăn đi, Khang đói quá.

— Để bố bế con phơi nắng một tí, rồi đi ăn sau vậy.

— Nhưng có mẹ đi không bố, mẹ cũng nghỉ hè trên này mà bố.

— Khang,

— Tiếng người đàn ông gọi con không được bình thường, Hoài nghe thấy cả một chút ngạt ngừng và cảm động. Con bé vẫn hỏi gấu bố nó

— Bố, có mẹ cùng đi không bố bố ?

— Mẹ con ngủ mà, ngủ trên đời cao và xa lắm.

— Ngủ chi mà ngủ hoài bố à. Cũng chẳng thấy mẹ ra đón bố con mình ở sân bay nữa hả bố ?

— Thì đã bảo mẹ ngủ mà. Bố con mình đi dạo thôi. À mà Khang ưa ăn món chi. Bố đưa Khang ra mấy cái quán kia kia sát bờ biển đó, có gió mát lắm, rồi có cả ghế dài cho con nằm nữa. Khang ăn món chi.

— Khang ưa món cua rang muối đó bố.

Tiếng người đàn ông cười thoải mái và chừng như đang chọc cho con bé cười theo.

— Ê bé Khang sún răng mà ăn cua chi được.

Con bé cũng cười với bố. Nhưng một lúc lại nói.

— Buồn quá bố à. Ăn xong thì về

đi bố. Giá mà về ngay nhà mình thì Khang thích hơn bố.

— Ở khách sạn máy lạnh Khang chê à.

— Ngày mai về nhà bố ạ (con dọn đồ qua phòng bố nhà. Mẹ ngủ không biết chừng nào dậy.

— Ừ

— Bố nè, về nhà thế nào cũng đỡ nhớ mẹ hơn đó bố. Bố nhớ mẹ không bố. Đi chơi mà không có mẹ buồn chết được bố ạ.

— Bố cũng nhớ mẹ chứ con. Nhưng thôi, con đừng nhắc mẹ nữa mẹ giặt mình thức dậy đó.

— Bố à, bà ngoại hay khóc đó bố.

— Tại bà ngoại nhớ mẹ như Khang vậy.

— Không phải bố ơi, Ngoại nói với Di Tuyên là mỗi tuần Di Tuyên vô với « nó » đi, coi tắm rửa chi đó, chứ con nhỏ sợ nước lắm à.

— Khang, con nghe lầm rồi.

— Bố à, không có mẹ, nhà mình buồn quá hả bố. Khang thấy Khang

(Xem tiếp theo trang 63)

tuổi ngọc

In tại nhà in

NGUYỄN ĐÌNH VƯỢNG

38, Phạm Ngũ Lão, Sài Gòn

giá bán

Một số 40đ.

Ba tháng 480đ.

Một năm 1920đ.

TỔNG PHÁT HÀNH ĐỒNG NAI

270 ĐỀ Thám, Sài Gòn

cây
bông
công chúa
trước
nhà

NGUYỄN THIẾU NHAN

Cô bé,

Anh vừa nhận được thư của cô bé. Sao lại ngạc nhiên về chuyện « thư sinh như anh mà cũng vào lính » hả em ?

Anh đâu có ngạc nhiên về chuyện bây giờ bé đã để tóc dài, thay đôi giày sandale trắng bằng đôi guốc Da-kae đen thay chiếc áo dài vải phin trắng bằng những chiếc áo màu vọt lên làm con gái bỏ lại đằng sau ước mơ làm một Quách thị Trang thứ hai. Anh đâu có ngạc nhiên gì về chuyện bây giờ bé không còn tin câu chuyện ông vua Càn Long hạ Giang Nam vì lỡ độ đường mà sáng chế ra cái thứ mì gói thịt và để nhớ ơn ông Vua này người ta đã đặt cho mì này một cái tên gọi là « hoàng thánh mì ». Anh đâu có ngạc nhiên gì khi biết bây giờ nghe xong câu chuyện trên bé sẽ chẳng còn hồn nhiên nhảy lên reo mừng : ! «Vậy tại mình là vua chúa còn chị T. là dân giả phải không anh ? » Bé sẽ chẳng còn phụng phịu dỗi hơn khi bé thấy những người khác cố nén tiếng cười và bé biết là mình đã bị gạt. Và sau đó là những giọt nước mắt — ôi những giọt nước mắt hồng hạnh phúc. Người ta đã lớn lên và sự thật đã nhìn ra.

Cô bé,

Có thể ngày xưa anh có những điều « phịa » với cô bé nhưng cũng có những điều anh không « phịa » một chút nào. Nhất là cái khoảng thời gian cô bé nhận một thứ bông hoa làm bông hoa công chúa là anh không làm sao mà

« chế » ra được. Có thể cô bé đã quên khoảng thời gian đó nhưng anh còn nhớ. Truyện này ghi lại những điều mà cô bé đã quên trong thời gian công chúa ngủ trong rừng vắng. Có thể cô bé sẽ thấy nhân vật trong truyện chỉ hơi giống mình thôi. Đó là dụng ý của người viết bởi vì viết lại tất cả ra đây e người ta biết người viết là ai rồi người ta lại « bắt đền » thì không biết làm sao mà đền.

Thôi, cô bé hãy đọc truyện này xem có giống mình hay không ?

Đọc đi rồi ngủ với những giấc mơ.

Mặc dù người ta vẫn gọi những bông hoa màu hồng nhạt đó là bông hoàng hậu và mẹ gọi đó là bông móng bò nhưng tôi vẫn nhất định gọi những bông hoa đó là bông công chúa. Bông công chúa, cái tên gọi nghe thật là dễ thương ghê. Bông hoàng hậu cũng được đi nhưng mà đâu có dễ thương bằng công chúa. Hoàng hậu thì được Quốc vương nuông chiều đâu có bằng công chúa thì được Quốc vương lẫn hoàng hậu nuông chiều âu yếm.

Nói cho đúng tôi đã nhất định gọi những bông hoa đó là đồng hoa công chúa một phần là do ý kiến của anh Nguyễn. Đã chẳng phải anh Nguyễn đã thường nói : Mỗi cô gái lớn lên đều chọn cho mình một thứ bông hoa và đặt tên công chúa» hay sao ?

Và tôi đã chọn bông hoàng hậu làm bông hoa công chúa.

Không hiểu sao mấy hôm nay mấy cây bông trước nhà trở bông nhiều quá chừng quá đỗi. Chẳng bù hồi mùa hè năm ngoái lúc anh Vũ anh Nguyễn về nhà chỉ lơ thơ vài bông hoa cuối mùa. Lần đó tôi lại bị typhoïde sốt lên tới 40 độ nằm bệnh viện cả tháng làm cả nhà lo quá chừng.

Anh Nguyễn và anh Vũ đang hát bài «đường trường xa trung úy không cho về nhà» ở một quân trường.

Ở quân trường biết là cây bông công chúa trở thực là nhiều bông chắc là anh Nguyễn tức ghê lắm.

Trong một bức thư viết gửi từ quân trường bức thư viết sau giờ tập hợp điểm danh, anh Nguyễn viết : «Mới nhận được thư của cô bé, lật đặt hồi âm cho cô bé lại giận mà đời... «suyt» tôi ra. Sao lại viết cho tôi là phần T. không có gì đáng nói nhưng mà anh thì anh phải kể những chuyện quân trường cho T nghe. Sao mà... khôn làm vậy ?»

Mặc dù viết như vậy nhưng anh cũng kể trong thư những sinh hoạt của anh ở quân trường. Anh Nguyễn nói đến những hình phạt hít đất, nhảy xôm nghe thực là tai ghê đi. Anh cũng cho biết lần đầu tiên ăn con cá mồi bị ói tới mặt xanh Anh tả lại những ngày anh với anh Vũ nằm đợi ở trại tạm trú mỗi ngày cứ ôm kè kè chiếc chiếu và cái mũng vì sợ bị đánh cắp tới chừng chính thức đến quân trường phải xuất tiến ra đồn nghe mà phát tức cười.

Như vậy là bây giờ anh Nguyễn và anh Vũ hết còn tà tà, ngày ngày ngồi uống ly trà sữa trong một quán cà phê có nhạc và tán gái và kể truyện kiếm hiệp Kim Dung. Anh Nguyễn kể chuyện kiếm hiệp của Kim Dung thì không chê được. Hình như truyện kiếm hiệp nào của Kim Dung Anh Nguyễn

cũng có đọc. Từ Thiên Long bắt bộ, Lục Mạch thần kiếm, Anh hùng xạ điêu... đến Hiệp khách hành, Tiểu ngạo giang hồ truyện nào anh cũng kể vanh vách với đầy đủ những chi tiết. Anh kể cho tôi nghe đoạn Kim Dung tả lúc Trương Vô Kỵ với tên Tăng A Ngu qua Hồ Điệp cốc và gặp Hân Ly, anh nói viết kiếm hiệp mà tả lại những hình ảnh ban đầu được như vậy thì Kim Dung là nhất rồi.

Vậy mà bây giờ anh Nguyễn đã chẳng còn ngày đọc kiếm hiệp Kim Dung. Mặc dù bây giờ kiếm hiệp Kim Dung bớt ăn khách rồi nhưng hàng ngày tôi vẫn theo dõi Lộc Đỉnh Ký — truyện kiếm hiệp mới nhất của Kim Dung. Theo nhận xét của tôi phần mở đầu bất cứ một truyện kiếm hiệp nào của ông này cũng dở quá chừng, dài dòng, lượm thượm, không hấp dẫn độc giả một chút nào. Tôi nghĩ chắc anh Nguyễn cũng sẽ đồng ý với tôi về nhận xét này. Và như vậy nói theo cách nói của anh Nguyễn là đã mất đi một cái thú trong cuộc sống. Như vậy là bây giờ đã không còn mỗi ngày tranh nhau với chị Trang để đọc trước tiểu ngạo giang hồ để xem nhân vật Lệnh Hồ Xung có thống lĩnh quần hùng kéo nhau lên núi để làm chương môn nhân phái Hằng Sơn hay không. Và cứ thắc mắc hoài không biết trong những ngày sắp tới nhưng nhân vật trong truyện sẽ ra làm sao. Anh Nguyễn bây giờ chắc đã chẳng còn ngâm nga những câu thơ :

« Hoa Sơn từng vẫn bạc đầu
Lệnh Hồ vẫn đọc kinh cầu ngày xưa
Nhạc Linh San vẫn thờ ơ
Khúc ca Phúc kiến ngày thơ giết người
Lệnh Hồ hỡi! Lệnh Hồ ơi!
Kinh cầu đọc mãi bao giờ mới thôi. »

— Những câu thơ mà anh Nguyễn vẫn thường gọi là kinh cầu.

Lần đầu tiên lúc anh Nguyễn mới về nhà với anh Vũ mẹ định để mấy anh ở trên căn gác có chiếc cầu thang bị phá đi có những dấu đạn trên tường nhìn hoài muốn phát khóc. Chiếc cầu thang bị phá đi từ hồi mấy người bên kia tràn vào đốt phá thành phố bây giờ vẫn còn. Và mẹ định để mấy anh ở trên căn gác nhưng chị Trang không chịu, chị nhất định giành căn gác. Vì vậy nên chỗ ở của mấy anh lần đó mà cũng là những lần sau là căn phòng trước của ông thầy giáo giờ ở trọ bây giờ đã bỏ đi.

Nói cho đúng vì không gọi được ông thợ mộc đến chưa biết cầu thang chứ nếu không thì các anh cũng đã ở trên căn gác.

Căn phòng trọ của ông thầy giáo già được dùng làm nơi chứa đồ cũ từ sau ngày ông bỏ đi được đi Sáu và chị Trang dọn dẹp, quét rửa đến mấy thùng nước mà vẫn còn mùi ẩm mốc. Căn phòng bây giờ lại là nơi học bài rất là lý tưởng. Chị Trang và tôi lại tranh nhau căn phòng. Nói cho đúng tôi cũng thích ở trên căn gác. Căn gác có cánh cửa sổ nhìn ra cây bông công chúa và giòng sông lười biếng sau nhà.

Những buổi sáng sớm mở cửa sổ nhia những giọt sương mai lóng lánh trên những cánh hoa trong nắng sớm, nghe tiếng chim sẻ kêu riu

(Xem tiếp trang 60)

truyện dài DUYÊN ANH

Có lẽ tại con đường Liên đã in dấu chân, con ngòi Liên đã soi bóng, chiếc cầu Liên đã đứng chờ, bụi tre, khóm lá, bờ cỏ Liên đã nhìn và đã nghe nổi dậy từ đó tiếng thầm tình tự của cỏ cây. Khoa sẽ nhớ mãi đường trăng đêm nay, đường trăng dẫn nó vào miền mến yêu không cần ai chỉ dẫn. Tình yêu chỉ tự ta tìm thấy, chẳng ai có thể tìm cho ta được. Bác Hồ, anh Kim Đồng, em bé Nam bộ... Khoa đã yêu như mọi đứa bé vừa lớn trong kháng chiến đã yêu. Tình yêu đó không làm Khoa bồi hồi, cảm xúc. Bởi vì nó ồn ào, nhộn nhịp. Tình yêu mà Khoa chợt thấy khi bước cạnh Liên trên con đường làng ngập ánh trăng nó nhẹ nhàng, man mác, lơ lửng. Và có một niềm bí ẩn không ai biết. Và Khoa sẽ chẳng hiểu phải nói thế nào về niềm bí ẩn đó.

— Về nhà tao chén khoai nướng nhé, Khoa nhé!

Đã qua cầu Chờ rồi. Qua lúc nào ấy nhỉ? Tiếng thằng Đường vọng lại:

— Hai đứa đi chậm hơn rùa bò.

Liên nghiêng mặt nhìn Khoa. Khoa nghiêng mặt nhìn Liên. Bốn con mắt chớp nhanh. Hai đôi chân bước chậm. Mà vẫn gặp thằng Đường đứng đợi. Đến con ngõ tách hai lối, Đường hỏi câu nó đã hỏi:

— Về nhà tao chén khoai nướng nhé, Khoa nhé!

Khoa ngẩng mặt trông trăng:

— Khuya rồi, tao phải về.

Đường dụ :

— Khoai nướng ngon nhất trên đời. Ráng đang đánh cầm cập, ăn miếng khoai lùi vừa bới ra, hết run liền.

Khoa nói :

— Tao không rét. Tao ấm lắm :

Ba đứa dừng lại giầy lát. Rồi Liên bảo :

— Về ngủ đi, Liên để phần cho một miếng nhé, « cu » Khoa.

Khoa chẳng còn tức Liên gọi mình là « cu » Khoa dù là tức một ly ông cụ. Liên và Đường chia tay Khoa. Hai đứa khuất dần trong lối xóm. Khoa đứng ngẩn ngơ. Tiếng con cá đớp bèo nghe buồn lạ. Nhưng Khoa không buồn. Đêm nay, nằm ngủ, Khoa sẽ mơ thấy miếng khoai nướng của Liên để phần. Miếng khoai nướng ấy mới ngon nhất trên đời.

6

Mùa đông đã dẫn đến những ngày mưa dầm gió bắc. Mưa kéo dài cả mười ngày, nửa tháng. Đúng là mưa dầm. Mưa muốn ứng đất. Đường ngỡ trơn như đồ mỡ. Đi phải bám chặt mười đầu ngón chân xuống đất cho khỏi ngã. Gió thổi hắt nước vào mặt. Lạnh cắt da thịt. Nước là lưỡi dao. Gió là bàn tay cầm dao chém. Ra khỏi nhà, đội nón, khoác áo toại giống con cò lặn lội ở bãi vắng. Khoa cháu tập kích rồi. Nó sợ ghê. Tập kích mùa mưa thường không về được. Ngủ chung trên ổ rơm lây ghê dễ bõn. Mùa đông mà bị ghê thì khổ vô cùng. Gãi rách da, rướm máu. Sau cơn ngứa, nước vàng ùn ra, sót khở sót sỏ. Nước vàng dính quần. Ngủ dậy, gỡ từng mụn, tê tái. Khoa ghét mưa dầm gió bắc. Hồi học lớp dự bị, tập đọc bài *Mưa dầm gió bắc* trong cuốn *Quốc văn giáo khoa thư*, mở đầu bằng câu : *Ở nhà quê, gặp ngày mưa dầm gió bắc, cảnh tượng thật tiêu điều buồn bã*, Khoa chỉ tưởng tượng thấy cái cảnh tượng tiêu điều buồn bã thôi. Bây giờ nó mới thấm thía cảnh tiêu điều của những ngày mưa dầm gió bắc.

Khoa muốn qua nhà « cu » Đường chơi. Nhưng ngại ngại làm sao ấy. Khoa vẫn nhớ miếng khoai nướng mà con Liên bảo để phần cho nó. Con Liên không nói dối. Khoa nghĩ vậy. Lúc này, Khoa ngồi suốt buổi dưới bếp. Mùa đông ngồi bên bếp lửa nghe mưa gió đứ đễn bên ngoài thì chả còn gì thú vị bằng. Ăn ngô rang, lạc rang, khoai nướng không biết no. Khoa mong Vũ có dịp về làng. Nó chẳng thêm hãnh diện là em Vũ, em một liên lạc viên trung đoàn 44 đâu. Khoa mong Vũ về để hỏi xem, dạo trước, Vũ làm quen với Thúy ra sao. Mấy tháng rồi, không có tin tức thẳng Vũ. Hôm nọ, đại hội thanh niên Đại Đồng, Tương An, Ô Mễ, Côn theo ban nhạc sang giúp vui. Ban nhạc chơi mấy bài : *Chào cờ, Mạc niệm, Sup tôn Hồ chủ tịch, Chiến sĩ Việt nam, Bắc sơn, Ngọn trào quay sáng*.. Ban nhạc được ăn xôi với thịt kho tàu. Khoa đứng ngoài ngó Côn về *Alto*, đổi «ác co» như máy. Nó hỏi Côn về Vũ, Côn mù tịt. Tiêu thổ kháng chiến làm mỗi người lênh đênh một nơi. Đội bóng tròn của Vũ tan rã.

Vũ hiện thời đang sống với một đại đội thuộc trung đoàn 44 và di chuyển về Tiền Hải dưỡng sức sau những trận thử lửa với quân Pháp ở Hưng Yên. Đại đội của Vũ đóng ở tại làng Thư Điền. Vũ được đeo súng lục chứ không thèm dắt lựu đạn thối. Khoa mà trông thấy, chắc nó phục anh sát đất. Đại đội của Vũ vừa có bảy anh bộ đội hy sinh cho tổ quốc ở mặt trận Hưng Yên. Buổi lễ tưởng niệm tổ chức thật cảm động. Anh chính trị viên đại đội kể tiểu sử của từng người. Toàn là người Hà nội. Phút mạc niệm, cả đại đội khóc. Dân làng Thư Điền cũng khóc nức nở. Các chị phụ nữ thấm nước mắt ướt khăn. Rồi hào khí bùng dậy khi mọi người nhìn lá cờ bay, say sưa hát :

Trung đoàn bốn mươi tư

Bóng cờ say trong gió bao lần nêu chiến công oai hùng

Lên đường hồi chiến sĩ

Nước nhà bao yêu quý đang chờ ta tuốt gươm trả thù

Trời mịt mù binh đao lửa khói

Nỗi làm than toàn dân uất ức căm hờn

Đi lên thôi kia lời sông núi

Thề cùng nhau bao nhiêu bất bình phá tan

Trung đoàn bốn mươi tư

Hưng Yên, Hải Dương đứng ngang tài chốn

Một miền chiến khu ba

Xung phong hò reo bóng cờ trung kiên máu pha...

Vũ tưởng chừng nó đang xung phong trả thù cho Vọng. Nếu Vọng không bị chết đói năm Ất Dậu, nó đã đủ tuổi làm bộ đội. Đại đội của Vũ đi nhiều nơi. Nơi nào nó cũng được hưởng trọn vẹn niềm yêu mến. Vũ chỉ còn mơ sẽ có một ngày, đại đội của nó đóng tại Đống Nám để nó đi tìm con Thúy, cầm tay con Thúy, hôn lên má con Thúy, hôn lên môi con Thúy nói rằng nó đi chiến đấu với nỗi ước mơ trở về thị xã Thái Bình, xây dựng căn nhà cũ và tạo lại đời sống êm đềm, mộng tưởng xa xưa. Vũ muốn thế thôi. Nó không thích chia lìa, ngăn cách. Ngăn cách, chia lìa, làm con người buồn thảm. Đời sống phải gần gũi và thương yêu. Người ta đi chiến đấu là hy vọng trở về cùng trái ước mơ chín vàng ngọt lịm. Trái ước mơ của Vũ chỉ là vùng trời nhỏ bé, êm đềm bên cạnh giòng sông Trà Lý và Thúy của Vũ. Thúy yêu Vũ, yêu Vũ nhiều hơn, tha thiết hơn sau những ngày chia lìa, ngăn cách.

— Khoai cháy thành than rồi, Khoa !

Mẹ Khoa vừa nói vừa lấy que đun sắt khều củ khoai ra khỏi bếp.

— Con suy nghĩ gì thế ?

Khoa hơ tay lên ngọn lửa củi :

— Mẹ ơi !

— Gì ?

— Tại sao mẹ lấy bố ?

— Tại vì...

Mẹ Khoa vỗ nhẹ lên vai Khoa :

— Mà y hỏi làm gì ?

Khoa cười :

— Con muốn biết. Tại sao hở, mẹ ?

Mẹ Khoa nhìn con âu yếm :

— Tại vì bố mày đẹp giai !

Khoa ngàng mặt :

— Con có đẹp giai không ?

Mẹ khoa lườm yêu con :

— Thua bố mày một tí.

— Đẹp giai là lấy được vợ à ?

— Còn phải biết tán gái nữa.

— Bố có tán mẹ không ?

— Bố mày theo chân tao suốt ngày.

— Bố tán gái thế nào ?

— Thì bố mày nói năng vẫn vơ.

— Mẹ còn nhớ câu nào của bố không ?

— Mà y hỏi làm gì, thằng nhãi ranh ?

Bỗng mẹ Khoa tắc lưỡi rồi dục Khoa :

— Đứng dậy mẹ coi.

Khoa đứng dậy. Mẹ Khoa gật gù.

— Cu cậu trở mã rồi. Muốn lấy vợ mẹ lấy cho, không cần tán, mất công lắm, con ạ !

Khoa lắc đầu :

— Con chỉ muốn chơi thân với con Liên như anh Vũ chơi thân với chị Thúy. Mẹ biết con Liên chưa ? Nó tán cu về nhà thằng Đường ấy mà. Nó bảo để phần cho con miếng khoai nướng. Nó khen con hát hay.

Mẹ Khoa cười ròn rã :

— Mà y oắt con mà đã mê gai đến nỗi để khoai cháy thành than. Muốn quen nó, cứ tới để cho nó sai vặt.

Khoa chợt nhớ kỷ niệm cũ, hớn hờ :

— Như anh Vũ ăn cắp cái lồng chim khuyển của con nhà Hội đem cho chị Thúy chứ gì ? Con hiểu rồi.

Mẹ Khoa nói đùa :

— Tao phải cất kỹ hũ lạc mới được, kẻo mày lấy rang đem sang biếu nó hết.

Hai mẹ con vui vẻ. Tiếng gitan nổi ti tách. Khoa sà vào lòng mẹ, nũng nịu :

— Con ghét trời mưa.

Mẹ Khoa vuốt tóc con :

— Mẹ biết, bây giờ, con chỉ thích trời nắng.

Rồi mẹ Khoa thở dài :

— Lạnh thế này liệu thằng Vũ chịu nổi không ? Chả hiểu nó ở đâu mà gửi áo len cho nó.

Khoa nói :

— Mẹ đừng lo. Anh Vũ là chiến sĩ.

Nó khe khẽ hát :

*Người chiến sĩ dầm gió rít mưa bay
đắm mình trong khói súng
chiến trường áo mong manh
cầm thù nuôi ấm thân...*

Mẹ Khoa dứt một sợi tóc của Khoa :

— Thằng Vũ mà chiến sĩ cái gì. Chiến sĩ dài dầm. Bố giận nó lắm. Lần này bắt được nó, bố lôi về xích chân nó. Nó a dua...

Khoa muốn cãi cho anh. Nhưng nó không dám cãi. Và, bây giờ, Khoa không mong Vũ về Trường An nữa.

— Con chắc anh Vũ không khổ đâu, mẹ ạ ! Anh ấy lớn rồi.

— Lớn à ? Lớn kẹ xác nó. Nó phải về đi học. Ông tú Lễ đã mở trường thành chung ở Ô Mễ. Phiên chợ trước, mẹ gặp thằng Côn, nó cho mẹ hay thế. Nó vắng nhà, bố mày cứ cắn nhằn mẹ. Con biết rồi đó, anh con mở còi mẹ sớm nên bố con thương anh con lắm.

— Nhưng anh Vũ thích đi liên lạc chứ anh ấy có giận mẹ hay giận bố, bỏ nhà ra đi đâu.

— Mà y lại bênh cái thằng anh mày.

Khoa rời khỏi lòng mẹ. Nó bóc củ khoai nướng. Mùi khoai thơm nồng. Khoa vừa ăn vừa xuýt xoa. Nó tưởng tượng đang ăn miếng khoai của con Liên để phần cho nó. Khoa giàu mơ mộng hơn Vũ. Nó lớn lên cùng với giấc mơ to lớn của dân tộc. Giấc mơ của Khoa trải rộng như heo may lướt trên đồng lúa sừa và không bị thành phố đánh đai. Giấc mơ ấy được ướp thơm bằng mùi hoa lý, hoa bưởi, hoa cau và luôn luôn lên tiếng gọi bằng lời thầm tình tự của cỏ cây đồng nội. Ngay cả tiếng buồn của hòa âm kèn đám ma, trống cơm đêm vắng cũng gặp xúc động. Khoa yêu tiếng sáo diều. Lên cao, lan tỏa, ru ngủ êm đềm và chẳng làm ai thồn thừ. Tiếng quê hương của Khoa đó, tiếng nói yêu thương, tiếng nói khơi ở mỗi trái tim mộng giông suối mộng mơ.

(Còn tiếp)

khí em qua nhà

Thấy em mặc áo mùa đông
Mới hay cúc đã trở bông cuối mùa
Tháng mười một đã tàn chưa ?
Đề ta gom lá vườn chờ em qua
(Em qua hồn sẽ đại khờ,
Làm sao đổi lá ủ mùa yêu đương ?)
LÊ THỤY VI

trăng tròn

Ồ ! Đêm nay mười lăm
Trăng sáng ngời trên lá
Em mười sáu tuổi tròn
Nhìn trăng yêu rất lạ.

quyên ca

Em hát như chim quyên
Hót trên cành buổi sớm
Sương võ hạt đầu tiên
Sáng trong vườn tuổi ngọc.

hái hoa

Ta hái một cành bông
Giữa vườn em nở trắng
Mây bay qua rất hồng
Trời xanh thơm chút nắng.

thu đi

Hôm nay thu đi xa
Gió quá nhà lạnh ngắt
Cúc không nở trong vườn
Em một mình muốn khóc.

HÀN NHÂN

ngày đã xa

Hương ngắt thơm một nhánh đời lặng lẽ
Khi người về có vầng nguyệt soi theo
Người đâu hay một mình em quanh quẽ
Em xa người... ơi nước mắt trong veo
NGUYỄN TRẦM HƯƠNG

đợi bên giàn huỳnh anh

Hoa vàng như màu chỉ
Em se luồn kẽ thoi
Đợi mùa Xuân hoan hỉ
Đến với em nửa vời

Anh về nghìn ước mơ
Trong tâm bao rộn rã
Lời nhạc kết lời thơ
Chao ơi, anh hối hả
Giàn Huỳnh Anh hết vàng
Lá xanh môn hạnh phúc
ngồi bên nắng Xuân đan
Đôi tim sao rạo rực.
TH. DU

đợi người

Em có về tan học chiều nay
Buồn ta, ta đợi, ở nơi này
Có về em nhớ dùm ta với
Cả lòng yêu ta để nơi đây
Em có về tan học chiều nay
Sầu ta, ta gọi gió tung bay
Em về gió có làm bay áo
Thì cũng như ta tuổi đã đầy
THƯƠNG HOÀNG

em

Em về tóc kín bờ vai
Ta nghe hồn đã nở vạt nụ bông
Có em, Xuân ở trong lòng
Vắng em mắt cả nắng hồng buổi mai

tình sầu

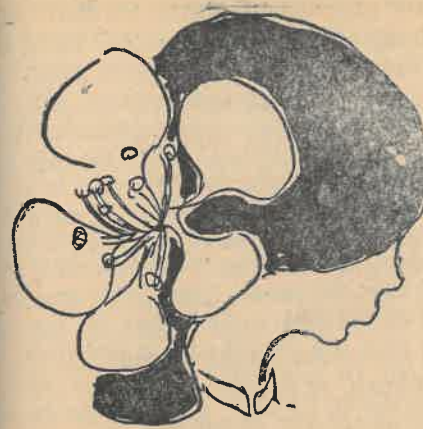
Dáng em con vạc qua sông
Ta ngồi bên cửa lo đông nổi sầu
Ngàn năm con nước qua cầu
Tình ta như thể chiếc cầu nhìn theo

hương tình

Em đi thoảng lại chút hương
Hồn ta ngáy ngắt hưởng hương vị thừa
Nhớ em những buổi sớm trưa
Hoa si đua nở như mưa trong lòng
NGUYỄN HOÀI MỸ

chiều dừng chân trên đồi

Chờ thời chân đã mỏi rồi
Gió còn phiêu bạt qua đời tịch liêu
Đời ta hong giữa nắng chiều
Mắt rơi hạt muối chợt yêu thương mình
KIM THU

mưa mười lăm

Bé đứng bên hồ mưa nước xanh
Mắt đơn từng chiếc lá xa cành
Lòng nghe thán chấp chừng rét lắm
Một chút sương mù sương mỏng manh

bến sông xưa

Ta đứng lại bến bờ xưa nước chảy
Mà nhớ thương sông rộng vắng con đò
Mắt dõi mắt tìm đâu sao chẳng thấy
Dáng em hiền áo mỏng rất nên thơ
TRẦN VĂN NGHĨA

em đi qua hàng thông

Chiều thơm đôi mắt nai vàng
Anh, hàng thông biếc bên đàng reo vui
Gót hồng quá đổi ngược xuôi
Lao xao cây cỏ say vùi dáng mưa.
TRẦN PHƯỢNG VŨ

m.

1. Đưa tay vớt cánh rong phiêu dạt
Sao nghe lòng chợt gọn hoang mang
Nhớ những bước chân thời hờ hẹn
Vàng son nào rồi cũng phai tàn

Em còn có nghe gì trên ấy
Phút chốc cuộc tình như cánh chim
Vớt chút hương xưa, tìm đâu thấy
Chân dẫm lên hòa loang màu tím.
Hăm mấy năm rồi chưa đi vững
Lá thu vàng đời cũng không xanh

Giòng sông nào không trôi ra biển
Đời cũng theo giòng trôi lênh đênh
2 Ta đếm trên mười đầu ngón tay
Những cuộc tình rời chữa ngắt ngắt
Những hương xưa cũ rồi xa ngút
Rượu đã mềm môi sao chữa say,
PHẠM CHU SA

nâng niu một chút thơ hồng

Từ em ngả nón trong sân
Trăm thương nghìn nhớ cũng ngàn
ngại theo

Ngày qua trời ngả sang chiều
Anh Hoa ơi ! Đã nghe nhiều xót sa
Nuôi xanh thêm chút mộng hồ
Mùa xuân về ngủ trên tờ lá non

anh hoa

Thương em từ buổi trăng tròn
Năm nay mười tám vẫn còn bâng
khuáng

Đường xa nên bước em gần
Nên anh thương cả mùa xuân thân thờ
Em về mở lại trang thư
Đọc văn thơ đại cho vừa nhớ nhung
và lúc về...

Đưa nhau một đoạn đường xa
Người đi, phố nhỏ cũng là quan san
Chiều trôi trong giọt nắng tàn
Nghe như nỗi tiếc cũng bàng hoàng
xuôi

Mai kia người ở bên trời
Xòe tay bồng ngẩn ngơ mười ngón sừng
VŨ HUY PHAN

chiều nhớ

Nắng nghiêng so lệch sợi sầu
Ngày lặn qua chậm chậm
mơ màng khói thuốc lên cao
Sầu muốn trùng vạt dặm

mưa nhớ

Mưa nghiêng sợi thấp bên nhà
Buồn giăng ngang cửa sổ
Như một loài chim nhỏ.
Em về đậu buổi hôn ta.
TẠ VĂN SĨ

VIẾT NGẮN

những
đóa
hoàng
xa

BUỔI CHIỀU KHI TA TRỞ VỀ ĐỂ NGHE NHỮNG NH
chân khua đều trên dãy hành lang vắng đến buồn tẻ
Thì em ơi, sao tóc bay trong gió ; và giọt buồn rơi tí tách
trong tim. Mà thỉnh thoảng ta nghe hồn rày rứt. Một đ
là nỗi nhớ cũu trùng còn len lỏi trên mắt trên môi. Những
lời hẹn hò chưa xa vắng phải không em. Ừ thì thôi xu
theo con nước nạt dòng. Để mai đời làm mất lạ xa m
những kỷ niệm chưa xếp hàng thành bức tường ngăn cách
Ơi tình thân một phút một giây rã rời như thân bướm
Thân bướm hoang đeo mãi một kiếp sầu. Mắt nhìn nhau
không là hững hờ. không tiếc nuối. Nhưng thôi em, đứng
nồng nằng đứng say đắm thiết tha như những lần tay mềm
vuốt tóc. Cũng thôi phôi pha lời thề xưa ta nuôi mái tóc
dài làm kỷ vật mai sau. Ơi một chiếc tàu buồn chở
những yêu dấu khôn nguôi. Là định mệnh, là sao sa phải
không em. Lần cuối cho ta xin em đừng khóc.

Sao không dùng bàn tay ta chứa đầy nét vẽ của
những hạt nồng hương. Tan tác trong chiều lá vàng là
xanh nềm chết. Thời gian không là linh dược nhiệm mầu
để giúp ta và em xóa nhòa di tích cũ. Để một lần ta quay
mặt làm ngọc. Chân bước đi nghe hồn vui với gió, lúc
quay về đã thấy mặn trên môi. Thì thôi nghe em, cũng
muôn đời đường vắng bướm trắng bay. Hát trong tim
hoài đời những khúc tình ca xa vắng. Nhìn chiều vàng
đời thông thừa thớt. Lòng buồn người buồn trông theo bóng
Giờ đây viếng thăm hồn cổ nhân, năm tháng trôi qua sóng
gió đời, chiều chiều nhớ em khôn lòng nguôi. Những nụ
hoa hình tim đỏ nằm chết trên mây ta nghe hồn ngân lên
tiếng khóc. Làm thên thang một cõi địa đàng. Nền lịm
chết phút giây xưa có đóa yêu thương nở vợi trong vườn
hoa như ái. Là nỗi đờn đau trong tâm thất trùng trùng. Ơi
em yêu dấu của ta, đã nghe buồn mệnh mang trên giòng
tóc. Và một ngày một thêm xa. Là khoảng cách diệu vợi tay
trần không với tới. Thì những nụ hoa vàng cũng chao
động ở vực sâu. Chết âm thầm trong sương mờ lạnh công
Lần cuối cho ta thì xin em đừng khóc.

Ta gọi lời nguyện cầu cho gió ngàn bay vợi xa, đến
thiên thu không dừng bước phiêu du. Để cỏ, để cây ca
tụng một sử tình đầy nước mắt. Ta nghe nghìn giọt lệ
rớt xuống thành hồ nước long lanh. Hồ em của ta vô vàn
thương mến. Mà ánh mắt buồn in bóng một trời xưa. Còn
đâu bên con dốc vắng bóng ta và em quỵên khơi cuối
đường mây. Sỏi cuội vang lên những lời ca buồn vô tả.
Để một ngày gió cuốn áo bay. Và tình ta là đời cánh gầy.
Trời lồng lộng mây giăng. Ta đi ngược về nguyên thủy để
quên đi nỗi nhớ vợi đầy. Em và ta cũng muốn đời là hai
tình cầu xa lạ vẫn quay trong không gian. Chẳng gặp
chẳng quen. Không thương không nhớ. Ta thôi xa những
ngày đứng ngắm thư xanh, vò lãng quên những lần chờ
em cho ta hoa vàng yêu dấu, Chôn theo tháng năm là

những nụ hoa nhạt sắc màu. Mắt buồn xa vắng không về
tỏ những thương mến dài lâu trong bốn ngàn tâm thất.
Nghe chẳng em, điệu ca dị lạ. Vang trong thỉnh thoảng
đến tê tái buổi chiều vắng, xa vắng ! xa vắng em ơi, là
ngoaanh mặt quay lưng không luyến tiếc. Lần cuối cho ta
thì xin em đừng khóc.

Nhịp tim buồn đồng vọng chút hương xưa nên mắt
viên quảng đen. Còn trong ta là nghìn trùng xa cách. Rồi
thôi nghe em đừng trách gì ta. Có chăng là vu vơ, là giận
hờn, là thương nhớ. Muốn đời cho ta ghi khắc bóng hình
em. Tóc bành bồng mây khói. Mắt thân ái đậm nồng.
Muốn đời cho em ghi khắc bóng hình ta. Tóc dài sợi nhỏ
vời lời thề xưa trên đỉnh thông buồn. Mắt nhìn xa vắng
ôm trọn kỷ niệm đã vợi xa. Trong trái tim em, Trong trái
tim của ta. Mà còn gọi tên nhau khi thương nhớ là ngọn
sóng trùng dương phủ lấp đầy hồn. Cho lời tạ từ cuối cùng
vời ta của em và cách một cung đường. Không nhìn thấy
nhau vì ta và em mỗi người một địa cực. Như giá băng
làm chết dần từng kỷ niệm. Của ta và em. Của chúng
ta. Những vì sao lóng lánh trên nền trời đen màu huyền
hoặc. Cũng rơi rụng tận cuối chân trời. Nên giấc ngủ
ngàn thu làm tâm hồn bình thản. Không môi cười héo
hắt. Không làn mi giọt vẫn giọt dài. Ngàn năm không
thức giấc. Cho em và ta còn mỉm cười khi một thoáng
nhớ nhung. Tay vẫy chào tiễn biệt. Lần cuối cho ta thì
xin em đừng khóc nghe em !

VŨ THỊ HẢI DƯƠNG

CÓ KHI NHỮNG ƯỚC MƠ CỦA EM BỔNG CAO VỜI, XA
lạ như đám mây trắng về ngang thành phố rồi vợi vàng hay
âm thầm rời xa. Trong ngút ngàn vợi vợi ấy, tình yêu của
người là hiện hữu âm vang giọng nói của người là huyền
diệu mãi hiện diện trong em, để lần trở về này hy vọng
của em không còn là những nhánh cây gãy guộc trong mùa
đông hay tình em phải ru sầu theo năm tháng. Người đến
vời ẹm bằng xuân hồng rực rỡ, bằng cao xa như thần tượng
của tình yêu. Để rồi một buổi sáng ban mai, một buổi
chiều chợt tím, một cơn mưa chợt nhẹ và một ngọn gió
bồng hắt hiu em nghe lòng chợt tê tái. Và đôi mắt
huyền hoặc của người đã sưởi ấm cảm tâm hồn bằng giá
mùa đông của em. Người dành cho em một tình yêu reo
vui như ánh trăng rằm tháng tám, êm đềm như con

VIẾT NGẮN

cơn
mưa chiều

thuyền nan rập rờn trên sóng nước của buổi chiều xuân. Người chưa tỏ tình với em bằng cánh thư, bằng lời nói nhưng ánh mắt thiết tha đã nói với em là hình ảnh em đã ngự trị trong người. Người bảo em không là đóa hồng nhung đài các, nhưng em là một loài hoa không tên đã đã làm cho kẻ lãng du phải quên lối mòn phiêu bạt. Người bảo tâm hồn em lãng đãng như mây hồng sẽ không tan. Những buổi chiều êm ả, em với người lang thang trên đồi thông gió lộng vi vu, mà tiếng thông reo là những bản tình ca tuyệt vời đang ca tụng tình em. Em yêu câu hát... ôi những giòng sông nhỏ, lời hẹn thề là những cơn mưa... và thấp thoáng qua bóng mưa vẫn là hình ảnh huyền diệu của người. Có buổi sáng cơn bão rong về thành phố mang cho không gian một chút ưu tư phiến muộn, cho cây hoa quỳnh của anh của em như vũng xuống u sầu. Em ngồi trong khung cửa dệt câu thơ trong màn lưới mưa mơ hồ, êm êm người dệt bài thơ... ai bảo em là giai nhân, cho đời anh đau khổ, ai bảo em ngồi bên cửa sổ, cho vương vấn nợ thi nhân... Giọng hát của người thấm trầm tha thiết như ca dao của mẹ, thiên thu như con suối nguồn xa vắng trên ngàn cây mà cũng dịu dàng như hạt mưa thánh thót... *ngày đó có em đi nhẹ vào đời và đem theo trăng sao đến với lời thơ nuối, ngày đó có anh mơ lại mộng ngồi và xe tơ kết tóc giam em vào lòng thôi... tiếng ca tan đi rồi nhưng dư hương còn vang vọng như tiếng chuông chiều nện không loãng dần đến bến vô biên.*

Có những buổi tối, trăng mười sáu vàng vạc trên thình không, em voi người đi qua những con đường nhỏ tắm mát ánh trăng, có tiếng sáo diều ở đâu đây du hồn em lên tận cõi tịch liêu... *dịu dàng dần những ánh tơ xanh cho gió du dương diệu múa càn, cho gió đượm buồn thổi náo động, linh hồn gấu diệu của đêm thanh.*

Người ơi ! dấu chân chim đã xa với nghìn dặm, vũng mát em sâu thoáng những tra tư, người đến với em như ánh dương vừa sưởi ấm những giọt sương buồn trên cỏ lá xanh xao. Em cho người bầu trời xanh hy vọng, người cho em khúc hát trữ tình của thương yêu. Loáng thoáng trong gió sớm mưa chiều vẫn là tiếng ca yêu dấu của người... ta vẫn mong ta chờ mãi trên từng ngày quanh bìa ta vẫn mong em về đây cho đời này cuộc vui, mùa xuân đã đến em hãy quay về, rừng xưa đã khép em hãy ra đi ..

NGUYỄN QUỲNH ANH

VŨ MỘNG LONG ● HỒI KÝ 10 NĂM LÀM BÁO

3 PHÓNG VIÊN, ĐẶC PHÁI VIÊN, BIÊN TẬP VIÊN, BÌNH BÚT, TRỢ BÚT, KÝ GIẢ, THÔNG TÍN VIÊN

Báo đồng độc giả, người viết dễ nổi tiếng nếu viết hay và viết đúng ý muốn của độc giả. Gỡ trảng chỗ ngựa là ăn tiền. Thành ra, những bài bình ông Diệm và những người tốt của chế độ cũ của tôi đáp đúng thị hiếu của độc giả *Xây Dựng* mặc dù, ông chủ nhiệm không bảo tôi bình ông Diệm và, mặc dù bên hông Diệm là ý thích của tôi. Ý thích hơi chương Giữa thuở báo chí hết lời nhục mạ Diệm - Nô và chế độ gia đình trị, có kẻ chơi chương, làm anh hùng rơm, bình vực mình oai cho người đã chết — người «phản quốc đã chết» thì thiên hạ tò mò phải chú ý nó, theo rồi nó [xem nó mùa may trò gì lạ thể. Bạn muốn được cảnh sát thời còi, chỉ việc phóng xe ngược chiều. Bạn đi ngược chiều trên con đường một chiều, chẳng những cảnh sát chú ý mà nhiều người cùng con đường chú ý tới bạn. Tự nhiên tôi là kẻ «caas đảm». Và kẻ can đảm không phải là kẻ không biết lợi dụng cơ hội. Tôi tóm lấy cơ hội nào đó, cho mình một chỗ đứng trong làng báo.

Đó là sự may mắn ngẫu nhiên. Nó chứng minh cho điều mà tôi đã đòi hỏi các bạn phóng viên trẻ phải biết đi, dám đi ngược đường để không giống người khác. Dĩ nhiên, sự đi ngược đường phải có cái lý của nó và phải được một số người chấp nhận. Nó còn dẫn tới một kết luận: Báo đôn gđộc giả — nếu là báo đứng đắn thì nhất — dễ làm người phóng viên nổi tiếng lắm.

Tôi xin dẫn một vài thí dụ. Ông Chu Tử, trước 1963 đã viết mục *Ao thả vịt* cho nhật báo *Dân Việt* (Tôi không đề cập trường hợp Cha Tử nhà văn,

vì hồi ký này là hồi ký Nhà Báo) cũng đã hay lắm, độc đáo lắm. Nhưng cái hay, cái độc đáo của Chu Tử « pô tanh » chỉ người trong nghề và một số độc giả giới hạn của nhật báo Dân Việt biết. Phải đợi khi Chu Tử làm nhật báo Sống—bom nổ trong làng báo—quần chúng độc giả mới được thưởng thức và khoái tĩ (khoái tĩ mới cực tả nỗi sự hâm mộ của độc giả Ao thả vịt.) Mỗi ngày, ngót một trăm ngàn người (50 ngàn số báo cho 50 ngàn gia đình) theo rồi Ao thả vịt. « Vua không ngại » Chu Tử một mình một ngựa hiên ngang chém giết. Thuở vàng son của Chu Tử, chỉ một mình nhật báo Sống dám chửi bới từ trang ngoài vào trang trong. Chửi tàn nhẫn, ác liệt và hiệu quả mau chóng Sống là triều đình riêng. Là một chính phủ. Và mỗi cây bút của Sống là một ông tướng hô hoán thật oai phong, lẫm liệt. Nếu Chu Tử cứ mãi mãi viết ở Dân Việt, không bao giờ Chu Tử nổi tiếng cả. Phải ở Sống, ở một tờ báo kỷ lục độc giả. Chu Tử mới rục rịch, chói chang.

Mà Chu Tử viết Ao thả vịt hay thật. Cho tới bây giờ, làng báo Việt nam đã sản xuất khá đông cây viết «phô tanh» nhưng tôi thấy chưa ai đủ cái duyên dáng làm lu mờ Ao thả vịt. Chu Tử viết dễ dàng, thanh thoi, hóm hỉnh và xỏ lá. Cái xỏ lá của Chu Tử cũng lại duyên dáng, tế nhị dù là xỏ lá kèn. Độc giả có thể cười được trong nỗi cay đắng của Ao thả vịt. Viết như Chu Tử viết Ao thả vịt mới gọi là viết «pô tanh». Tôi sẽ nói thêm về Chu Tử khi viết đến chương «những người viết phiếm luận hay nhất Việt nam». Một thí dụ nữa: Sức Mấy đã từng làm chủ bút tuần báo, tạp chí Gió mới. Rồi ông Đình Từ Thức khai sinh bút hiệu Lính Kín, Bút Chai trên tuần báo Đại Đoàn Kết của linh mục Hoàng Quỳnh. Chưa ai biết Sức Mấy. Nhật báo Sài Gòn Báo của ông Roch Cường ra đời cùng với bút hiệu Sức Mấy. Sài Gòn Báo ế ẩm. Sức Mấy của Máy chó và VKK của Tin kinh khủng không làm Sài Gòn Báo sống được. Sẽ chẳng ai biết Sức Mấy, VKK nếu Sức Mấy giải nghệ hoặc cộng tác với những tờ báo ít độc giả. Nhưng Sức Mấy đã tỏa hào quang khi đầu quân cho nhật báo Sống vào thời buổi vàng son nhất của Sống. Rồi Sống chết uất ức. Vàng son của Sống sơn phết lên nhật báo Hòa Bình để ngủ yên vì đời độc giả. Sức Mấy cho Máy chó bay trên trang nhất Hòa Bình (kể như hậu thân của Sống). Sức Mấy trở thành nhà viết «phim» bất hủ. Ông đã bất hủ. Song phải đợi viết ở những tờ báo đông độc giả, quần chúng mới biết ông viết hay. Tôi sẽ nói nhiều về lối viết của Sức Mấy trong một chương tới.

Hai thí dụ dẫn trên chứng minh hùng hồn rằng, một tờ báo đông độc giả, có ảnh hưởng sâu rộng, để làm người phóng viên, kỹ giả nổi tiếng. Tôi đã được làm phóng viên của những nhật báo đông độc giả, có ảnh hưởng phê gồm đối với chính giới và quần chúng: Xây Dựng, Sống, Công Luận. Đó là sự may mắn của tôi. May mắn hơn, ở những nhật báo này, người ta giao cho tôi những mục mà bút hiệu của tôi xuất hiện thường xuyên, mỗi ngày. Và tôi cũng biết lợi dụng sự may mắn đó. Tôi không bao giờ ký bút hiệu quen thuộc dưới những bài báo làm thường. Tôi sẽ ra hàng chục bút hiệu. Bút hiệu nào «sáng nước» chỉ dùng cho những bài báo «đáng đồng cơm bát gạo». Ở Xây Dựng, độc giả thích Trương Sinh, Mỏ Báo hung hăng đã phá và khoái Duyên Anh tiểu

thuyết du đấng bụi đời. Cho nên, những tiểu thuyết du đấng, tôi đã viết riêng trên Xây Dựng và tôi cũng chỉ viết «phôi ơ tông» ở một báo. (Khi nhật báo Tin Báo của Nguyễn Mạnh Côn xuất bản, vì tình anh em, tôi mới viết thêm «phôi ơ tông» là lại cái bụi đời.) Ở Sống, độc giả «mê» Áo Thả Vịt trang ngoài, «mê» Sống Sương trang trong. Các em nhỏ thích Duyên Anh trang Búp Bê. Ở Công Luận, tôi bao bải. Tôi làm «trung tướng Tôn Thất Định» viết hồi ký binh nghiệp và nói chuyện với lính! Đây là sự viết mượn đúng nghĩa của viết mượn. Tôi không phải nhận tôi gây được tiếng tăm còn nhờ đã viết cho Xây Dựng và Sống. Hai nhật báo trên đã tạo cho tôi một số độc giả. Dĩ nhiên, nếu tôi viết tồi, không độc giả nào còn nhớ tới tôi cả. Điều kiện thành công của một nhà báo là phải có tài và được viết ở tờ báo đông độc giả. Nó không thoát khỏi công thức của cuộc đời. Muốn thành công phải có tài và gặp may mắn. Gặp may mắn mà không có tài thì không thể thi thố. Có tài mà không gặp may mắn thì cái tài cũng ủa héo. Biết bao nhân tài ở ẩn, nghèo đói vì thiếu may mắn. Thời lai đồ diếu thành công dị. Vũ Hoàng Chương chả từng than thở Thiên hạ hơn nhau một chữ thời là gì.

Vậy thì, là kỹ giả, là thông tin viên, là đặc phái viên, là biên tập viên là bình bút, là phóng viên hay là cái chi chi đi nữa, khi muốn trở thành một nhà báo xuất sắc, một nhà báo không giống những nhà báo khác, bạn phải tạo cho bạn một lối viết, một cách diễn đạt, một chất gì lạ lùng, độc đáo ở ngoài bút của bạn. Người ta vẫn thích kim cương. Kim cương nó óng ánh để nhận. Báo lớn sẽ mời bạn cộng tác. Và bạn sẽ nổi tiếng.

4. NGƯỜI PHÓNG VIÊN CÔ ĐƠN VÀ NHỮNG THÀNH CÔNG NGOẠI LỆ

Trong cô đơn, con người mới có dịp suy nghĩ và cố gắng thoát khỏi màng lưới cô đơn chụp kín đời mình. Tôi là một phóng viên tập sự. Tập sự nhưng bị coi như nhà nghề, ở một nhật báo mà, trong bối cảnh lịch sử 1963-1964, nó xuất hiện như một phản kháng của những người cô đơn. Tổng thống Ngô Đình Diệm là người theo Thiên Chúa giáo. Những người lật đổ tổng thống Diệm, với sự tán đồng của Mỹ, đa số là tín đồ Phật giáo. Không phải tất cả tín đồ Thiên Chúa giáo đều được chế độ Diệm đãi ngộ. Linh mục Nguyễn Quang Lâm, chủ nhiệm nhật báo Xây Dựng, từng bị chế độ Diệm bắt phải từ chức hiệu trưởng trung học tư thực Nguyễn Bá Tông Đức cha Lê Hữu Từ, thuở sinh tiền, không ưa ông Ngô Đình Diệm. Linh mục Hoàng Quỳnh ra mặt chống đối tổng thống Diệm. Vào vãn... Nhưng khi ông Diệm nằm xuống, người Thiên Chúa giáo bị khép tội Cần Lao ác ôn. Bị đối xử ghệt ngã. Bị một số «cách mạng giờ thứ 25» đốt bằng cả hai làng

Thanh Bờ, Đức Lợi (Đà Nẵng). Tôi đã tới khi làng này nhân chuyển đi với Đức Tổng Giám Mục Nguyễn Văn Bình và tận mắt, tôi thấy cảnh hoang tàn, đổ nát, thấy những người dân chài lưới mặc nạn nhân của sự trút căm hờn tích tụ từ bao nhiêu năm trời. Người Việt nam đã đối xử với người Việt nam như thế đó! Nhật báo *Xây Dựng*, tiếng kêu oan của một lớp người. Tiếng kêu oan bị chìm trong tiếng còi võ của phần nô. Nó phải phản ứng. Để có chỗ đứng. Và nó đã phản kháng. Một mình nó chịu trận. Nó cô đơn. Những người cộng tác với nó cũng cô đơn. Đôi khi, nó không dám phản kháng, dù chỉ phản kháng bằng giọt nước mắt cho kẻ tử tội).

Báo chí Sài Gòn mô tả ông Ngô Đình Cần như một tội đồ đáng chết. Riêng nhật báo *Tiền Tiến* do Chu Tử chủ trương (Sau khi Đỗ Mậu giết Sống) là thương hại «cậu út Trầu». Hoàng Anh Tuấn đã viết một bài xúc động. Người ta đồng lõa với tội ác. Không một ai dám hỏi những Nguyễn Khánh, Đỗ Mậu có xứng đáng kết tội Ngô Đình Cần? Hẳn là hai ông này (hay những ông nọ) muốn chơi trò thoán nghịch. Trong xã hội ta, bấy giờ, bày đặt chuyện kể này phán xét, kết tội kẻ nọ là một bài kịch lố lăng. Chẳng kể nào đáng ngồi ở chỗ phán xét hết. Tất cả đều là bọn giả hình. Tôi đi «xem» bản Ngô Đình Cần ở khám Chí Hòa, buổi chiều. Buổi sáng, Nguyễn Khánh đã ra lệnh bản Phan Quang Đông ở Huế sau một phiên tòa làm sẵn án lệnh! Quyền lực tạo ra pháp luật. Đó là quyền lực thời chính lý. Tôi đi «xem» bản ông Ngô Đình Cần và ngay buổi tối, tôi cảm khái viết một bài, nhan đề: *Ngô Đình Cần, ông ấy chết rồi!* Bài báo như những lời xin lỗi của tôi, một kẻ đã «chửi» Ngô Đình Cần, Lãnh chúa miền Trung khi ông còn sống. *Xây Dựng* không dám đăng, sợ bị... hiểu lầm! Mặc cảm đến thế là cùng. Bấy giờ, mặc cảm ấy đã bị xóa bỏ trong mối chúng ta. Chẳng hạn khi ông Nguyễn Văn Chức anh dũng tố cáo tướng Đỗ Cao Trí tham nhũng. Thượng viện vỗ tay đôm đốp. Những tờ báo thân ông Chức khai thác «lời chửi» của ông Chức triệt để. Ngày tướng Đỗ Cao Trí chết thảm, phản ứng đầu tiên của thượng viện là... xúc động chân thành! Lại những tờ báo thân ông nghị Chức *Về lại ngôi sao Đỗ Cao Trí*. Nền dân chủ của ta đã tiến bộ kinh khủng. Người chết không còn bị quật lên nhục mạ nữa. Chẳng hạn, khi giáo sư Nguyễn Văn Bông còn sống, không ai suy tôn cấp bằng Thạc sĩ Công pháp của ông. Người ta bảo *Cấp Tiến* được *Cấp Tiên*. Ngày giáo sư Bông chết thảm, người ta mới rõ gia đình ông nghèo xác xơ. Bà quả phụ Nguyễn Văn Bông không đủ tiền mua quan tài cho chồng, chiếc quan tài đặc biệt cho một nhân vật đặc biệt chết cháy. Vì là quản trị viên của Quốc Gia Ngân hàng nên bà Bông được vay 300 ngàn đồng của ngân hàng này mà mua quan tài đặc biệt cho người chết cháy. Giáo sư Bông nằm xuống mới được khoác vòng hoa vinh dự. Người ta đã thừa lời ngợi ca người chết; nhưng bần xin lời ca ngợi người sống. Lời nói dễ gây ngộ nhận. Lời nói cho người chết thì... vô tội vạ.

(Còn tiếp)

TỪ KỂ TƯỜNG MƯA TÀN PHAI

Ta nằm nghe mây nổi
Trong trời hiu hắt buồn
Lòng cũng chia mấy cõi
Như sóng dài nhớ thương
Bụi cát mờ dưới kia
Một chiều đông rét mướt
Nghe như lòng mưa khuya
Vai người thơm tóc ướt
Một người chỉ một lần
Thơm tình ta mới lớn
Thả đời trong mắt nhưng
Ta sầu qua mấy bến
Ngày hết như trang giấy
Có quá nhiều bóng khuáng
Đời chín như cây trái
Rớt trên giòng ăn năn
Ta hát bài ca cũ
Tiễn người mới đi qua
Hồn dính trên thập tự
Chiều hôm ngắm nguyệt tà

Mùa hết như tiếng cười
Còn dư âm trong đá
Biển xa và mặt trời
Long lanh như hồ lệ
Năm hết trên áo vàng
Mùa xưa hoa cúc nở
Nam hết trên mấy hàng,
Cây khô xương lá võ
Có rụng trên tay người
Nửa đời sầu ngấy ngấy
Có rụng dưới chân người
Trái tim ta quay quắt
Hôm nay, một ngày chết
Trong một đời buồn tênh
Ngồi mơ cây lá biếc
Soi xuống giòng lênh đênh
Ta nằm nghe gió hát
Bài ca cũ mùa đông
Cỏ vàng phơi mái đất
Tiễn người rơi mây bông

bông
hồng cho
tinh dầu

dàn hoa giấy

HA TA

cho em gọi tên người yêu là khói
cho nhủ thầm người yêu dấu là máy
có bao giờ máy khói lại ngừng bay
nên có bao giờ anh ngừng chân trong
vòng tay ngắn

Nơi tôi chào đời, đã lớn lên với những ngày tháng êm đẹp ở khung trời cư xá, nơi mà nhà nào cũng giống nhau có khác chẳng chỉ là những màu sơn của các khung cửa mà thôi. Mẹ tôi rất thích hoa bông giấy và thân thiết với nhà bên cạnh có lẽ cũng vì vậy, dàn hoa giấy của bác Oanh thật đẹp, không như những hoa khác với cái màu đỏ chói, cái màu mà tôi không thể nào ưa nổi, dàn hoa giấy của bác Oanh màu cam tươi cái màu trông hay hay là... từng chùm hoa xen kẽ trong đám lá xanh phủ cả trước hiên khiến sân hè trông có duyên ghê. Nhà bác Oanh có hai người con : anh Thụy học đệ tam và Kha 13 học đệ lục, nhà bác không có con gái nên cưng tôi ghê lắm nhất là anh Thụy, đòi gì cũng được. Thấy anh Thụy chiều

tôi quá mẹ tôi nói đùa : «Tôi cho con Giao sang làm con bác đấy, gồm chỉ được cái nước nhõng nhẽo là giỏi.» Bác Oanh cười đáp «chị chẳng cho tôi cũng bắt, mai mốt tôi gả thằng Kha cho nó». Những lần ấy tôi mặc cỡ bỏ chạy trước tiếng cười ngạo của mẹ tôi, bác Oanh và anh Thụy. Mỗi buổi sáng, anh Thụy gọi tôi và cả ba anh em cùng đi học, trường gần nhà nên chúng tôi đi bộ, buổi sáng có cái lạnh thật dễ yêu, không lạnh lắm chỉ đủ để tôi co ro trong chiếc áo len mà cảm thấy mình được ủ ấp, những biệt thự to lớn còn đang say sưa trong giấc ngủ, không hiểu tại sao tôi lại mê ngắm những tòa nhà ấy ghê, con đường thật rộng với những cây me cao ngất tựa đầu vào nhau như những cánh tay của nàng tiên rắc xuống đường những lá me lấp lánh vì còn đọng những hạt sương mai của buổi sớm, qua chiếc xe bán bánh mì quen thuộc anh Thụy mua cho mỗi đứa một khúc và bao giờ cũng vậy khúc nhiều chả nhất thuộc về tôi, những lần đó Kha nhăn mũi (cái tật cố hữu hửn) chọc tôi sau câu nói : Con gái gì mà ăn nhiều quá dzậy ! Chắc Giao muốn thành Bà Ba bán bánh bèo hả ! Và anh Thụy mỉm cười đáp :

— Chuyện anh thương Giao nhất mà lý. Khiến cho Kha lại nhăn mũi một lần nữa.

Những buổi tối sáng trăng dưới dàn hoa giấy chúng tôi ngồi với nhau không nói chuyện mà nhìn lên bầu trời, trên nền trời xanh thẳm mang những vì sao lấp lánh trông dễ yêu chi lạ. Tôi hỏi anh Thụy :

— Anh Thụy có điem không cho Giao mượn.

— Giao lại lấy nhang trên bàn thờ nữa phải không ?

Tôi mỉm cười không đáp, đưa tay lấy chiếc hộp quẹt, que diêm lóc lửa, đóm sáng trên đầu cây nhang cháy yếu ớt nhưng tỏa ra hương thơm ngào ngạt, từ khi nghe anh Thụy hát câu : Tinh vui theo gió... ngày thần tiên em bước lên ngôi đã nghe son vàng tả toì, trầm mình trong hương đốt hơi bay mong tìm ra phút xum vầy... tôi đâm ra ghiền ngửi mùi nhang, nhà tôi theo đạo Thiên Chúa nên tôi cứ phải lên lấy nhang trên bàn thờ Tổ Tiên của bác Oanh, Anh Thụy biết chỉ bảo : «Giao lãng mạn quá» và không ngăn cản, chỉ có Kha nói :

— Cái mùi khét nồng mà cứ ngửi mãi có ngày ho lao rồi biết.

Và hăn nhăn mũi trông thấy ghét tộ.

Những ngày những tháng từ từ đi qua theo những tờ lịch được xé bỏ, cư xá vẫn như cũ, một nếp nhăn trên đuôi mắt của mẹ, vài sợi tóc bạc nằm lẫn lộn trên đầu bác Oanh, Anh Thụy, Kha, tôi cao lên một chút nhưng cả tâm hồn tôi đã thay đổi, tôi không còn là Giao, một cô bé hay cười hay nói hay nhõng nhẽo của ngày xưa, có một cái gì đã leo lên đặt chân vào hồn nhẹ nhàng nhưng thẳm thiết, vô hình nhưng nhiều nhớ nhung. Cả hàng giờ với quyển vở trên tay mà không được một chữ vào óc, tâm hồn như đang chấp cánh bay cao qua những đám mây trắng bồng bênh, qua các dòng suối chảy êm ái, qua các rừng cây rì rào và một ngày kia dừng chân trước khu vườn địa đàng, qua cánh cổng xanh hờ hững mờ, những đóa hoa mang một màu hồng thắm thiết, màu hồng của hạnh phúc của tình yêu đang rực rỡ nở, không ngần ngại không suy nghĩ tôi đặt chân lên khu vườn và tôi biết rằng mình đã yêu.

Tôi, con bé Giao ưa nhõng nhẽo đã yêu, yêu anh Thụy. Tình yêu là gì ? có phải là những buổi sáng với bước chân chim đến trường vui sướng vì có anh Thụy, có phải là những buổi tối với mùi nhang thơm ngát với bầu trời lấp lánh với tiếng hát trầm ấm của anh Thụy vỗ về, có phải là những buổi tối trong giấc ngủ êm đềm tôi đi vào giấc mộng mới lớn với hình ảnh anh Thụy ! Tâm trạng tôi là tâm trạng của đứa bé thèm ăn trái lê ngọt mát treo trên cành nhưng không biết treo ! như những câu thơ của Nguyễn Đăng Hà Đông :

Tim tôi đã vẽ thành vườn cỏ dại
Nhốt đăm mê bằng mắt cơ ngưng
ngừng
Ngó quanh mình trời đất cũng mênh
mông

Hồn giấy trắng vừa quen vài vết mực
Vi tàu ở bé đã rất nhiều thành thật
Nên bây giờ chẳng đối trá được ai
Miệng ẽ vòng như lúc ngậm ô mai
Bớt tôi ngậm tình người qua năm
tháng
Lời vụng quá nên vẫn hoài lãng mạn
Dù thương người đời... nhưng có dám nói
đâu

E người phiên tôi sẽ phải ốm đau
Trong lòng ngực sẽ muốn đòi te buốt.

Những ngày vẫn trôi qua êm đềm, tôi vẫn mang tâm trạng yêu không dám nói cho đến một hôm tối thư bày tôi sắp sửa đi ngủ thì Kha chạy sang gọi tôi ra hè và hỏi :

— Giao có ghét Kha không ?

Tôi ngạc nhiên hỏi lại :

— Sao Kha hỏi kỳ thế !

Không trả lời Kha ngó xuống đất, miệng lắp bắp muốn nói với tôi điều gì rồi lại thôi, Kha vụt thốt :

(Xem tiếp trang 64)

BẠN NGỌC THAM DỰ CUỘC PHÒNG VẤN BỎ TÚI CỦA TUỔI NGỌC

Sau 10 số liên tiếp TN đã hẳn hạnh đăng tải hơn 100 ý kiến của bạn Ngọc về những vấn đề gọi là « vấn đề của tuổi vừa lớn ». Cuộc phỏng vấn bỏ túi của TN được chấm dứt từ sau số báo này. Phần đúc kết cuộc phỏng vấn sẽ do Sư Huỳnh Mai Tâm, Viện trưởng Viện khoa học Giáo dục trình bày trong những số báo tới. Tòa soạn chân thành cảm ơn toàn thể bạn Ngọc đã sốt sắng tham dự cuộc phỏng vấn thu hẹp của chúng tôi và mong rằng một dịp nào khác chúng tôi sẽ được tiếp nhận những ý kiến của bạn Ngọc, trong một vài vấn đề khác.

tuổi ngọc

BÍCH HÀ

16 tuổi, Lê Bảo Tịnh

1.— Nếu gọi là « được coi là vấn đề lớn chỉ phối nhiều thời giờ nhất, có thể nói là « tình cảm », không hẳn hoàn toàn vì nếu quên mất vấn đề « học hành thi cử » thì tình cảm có lẽ cũng chẳng vui, chẳng đẹp như mình mong muốn

2.— Tình yêu ở tuổi học trò là một cái gì dễ thương và đáng yêu nhất. Ở đây không có vấn đề suy tính lợi hại chỉ có, kẹo, bánh, ô mai, chuyện tếu... để mong tìm ở nhau những nụ cười khi gặp nhau dưới bóng cây trước cửa trường trong giờ tan học. Ở tuổi mới lớn, đây là vấn đề coi là rất nên khuyến khích, nhưng đừng vượt xa quá vì như thế sẽ không còn là tình yêu ở tuổi học trò nữa.

3.— Cũng hay, nhưng nếu chỉ vừa phải thì hay hơn, đừng lố lăng quá vì nếu quá sẽ biến thành một « hiện tượng quái đản » chứ không còn là một cái « mới » nữa. Đối với tôi, vấn đề chạy theo « mới » thì cũng có nhưng không phải đâu ờ lúc nào cũng đề ý đến chuyện đó, mà có thì càng tốt không thì thôi, cũng chẳng chết con ruồi, con muỗi nào.

4.— Ý nghĩ chọn nghề đôi khi cũng làm cho bạn khoăn khiến những đêm trằn trọc, vì chẳng biết mai sau mình sẽ làm gì, sẽ ra sao. Nhưng ý thích vẫn là nhiều nghề, nên chẳng nhất định gì cả. Vì biết đâu nếu mình thích nghề này bây giờ, mai sau sẽ có những điều kiện xảy ra khiến mình không chọn nó được nữa. Thế nên cứ tạm quên đi, đến đâu sẽ hay đến đó

5.— Những ước vọng thật nhiều không biết đếm sao cho hết, nhưng tôi cũng mong được nói với những người chưa quen biết, cùng một « quê » với tôi. Ước vọng thì xa lắm, biết đến bao giờ mới hoàn thành, nhưng nếu yêu quê hương, ta hãy cứ mơ mộng, một ngày nào đó ta sẽ về thăm xứ Bắc.

T.M. THƯƠNG MÂY

Sao Mai. Đ.N.

1.— Ở tuổi Mây vấn đề mà được coi là « vấn đề lớn » chỉ phối nhiều thời giờ nhất là vấn đề học hành, bắt mình phải học thật nhiều cơ vì Mây không muốn mình lười.

2.— Theo Mây tình yêu ở tuổi học trò như một bông hồng tươi thắm, rất dễ thương và xem lẫn một tí ngây thơ. Nhưng sự giao thiệp phải ở trong một giới hạn vừa phải, không nên khuyến khích nếu có lạm dụng.

3.— Các phong trào trẻ bây giờ Mây thấy có nhiều cái thật dễ thương nếu ăn diện theo đúng « mới ». Và cũng dễ ghét đối với Mây nếu diện một cách diêm dúa. Mây rất lười huyền đến chuyện theo đuổi « mới » thích may không thôi, và chỉ thích nhìn người ta mặc nhưng không dám may.

4.— Mây vẫn thường hay nghĩ đến tương lai lắm chứ và chọn một nghề nghiệp. Nhưng mờ Mây chẳng biết chọn nghề chi đây, bản khoán ghè rứa chưa.

5.— Ước vọng của Mây nhiều lắm cơ nhưng có khi chỉ sợ người ta không hiểu thôi. Mây không biết những người bạn chưa quen nghĩ rằng chờ Mây chỉ mong đất nước thanh bình để Mây về thăm quê hương mình, mong lúm cơ !

HOÀNG THỤY

Gia Long

1.— Việc học chiếm nhiều thì giờ nhất, nhưng nó hay bị những quyển sách hay những lúc mơ mộng xâm chiếm thì giờ của nó.

2.— Tình yêu ở tuổi học trò khó bền vững vì nó chỉ là tình cảm của tuổi dậy thì. Tốt hơn sự quen biết giữa người con trai và con gái ở tuổi học trò nên dừng lại ở tình bạn. Ở tuổi này tình bạn rất dễ thương và thơ mộng nữa. Thích có một vài người bạn khác phái để có những lần họp mặt nói chuyện, học hỏi lẫn nhau và tranh luận.

3.— Không thích những phong trào trẻ hiện tại, nhưng không chống đối. Vì mỗi người có một lối sống một lối nhìn khác nhau.

Còn chuyện theo mode. Nhiều khi cũng bắt chước một tí, nhưng không bao giờ chạy theo và luôn bận rộn với mode. Mãi mãi và lúc nào cũng thích là một người con gái VIỆT NAM đa vàng.

4.— Về nghề nghiệp tương tương lai. Có hai mộng và tạm gọi là lớn và nhỏ. Mộng lớn hiện chưa biết sẽ làm gì sau khi học lên cao, nhưng luôn cho rằng « muốn là được ». Mộng nhỏ làm cô giáo lớp năm (1) Vì thích và nhớ cô giáo dạy mình đầu tiên khi cấp sách đến trường nhưng việc chọn nghề không chiếm nhiều thì giờ suy nghĩ, việc cần nhất bây giờ là học.

5.— Muốn nói với những người bạn chưa quen biết là chúng ta nên sống bình thường chứ đừng tầm thường (một giáo sư quốc văn của tôi đã nói).

THU HUONG

18 tuổi Đồng Khánh, Huế

1.— Vấn đề lớn và chi phối nhiều thời nhất đối với tôi vẫn là «việc học» lý do (thực tế) vì cảm thấy với tình trạng xã hội bây giờ, mà mảnh bằng không có thì khổ lắm, đi xa đời lại càng thua sút hơn.

2.— Tình yêu học trò khi mô cũng dễ thương và thánh thiện, đến với lòng thành và chưa biết so đó tính như người lớn. Giữa trai và gái có thể quen nhau «trong giới hạn gọi là dễ thương» đừng quá rộng rãi và tự do.

3.— Phong trào trẻ bây giờ, hết chỗ nói, ngán ngẩm quá rồi. Không bao giờ bận rộn tới chuyện theo đuổi «mode».

4.— Vẫn thường nghĩ tới chuyện chọn nghề nghiệp trong tương lai, và bản khoản buồn da diết

5.— Tôi có nhiều ước vọng, ước vọng duy nhất là được đi xe lửa dọc từ Huế ra thăm Hà nội mà không có tiếng súng (kể ra điều này hơi hiếm, biết bao giờ hòa bình nhỉ !) Tôi muốn nói người chưa quen «bạn có nhận thấy tuổi trẻ mình bơ vơ không ?»

NGUYỄN THỊ LẶNG LỜ

14 tuổi, Trung học Cam Ranh

1.— Xét cho kỹ thì vấn đề lớn chi phối nhiều thời giờ nhất đối với Lặng Lờ vẫn là việc học. Bởi vì Lặng Lờ vẫn có mộng học cao cơ mà.

2.— Theo Lặng Lờ nghĩ thì tình yêu ở tuổi học trò dễ thương lắm, nhưng chỉ dễ thương khi chưa bộc lộ bằng lời nghĩa là hãy để tình cảm ấy nảy nở âm thầm trong ngăn tim...

Sự giao thiệp rộng rãi giữa trai và gái không nên khuyến khích mà cũng đừng ngăn cấm khắt khe. Cứ để họ tự do trng một mức độ vừa tầm.

3.— Phong trào trẻ bây giờ phải chăng là Phong trào của các vị với mái tóc «tiền sử» ăn mặc lõe loét, nghênh ngang khắp đường phố chẳng hiểu tâm hồn họ thế nào? thử xét về hình thức thì thật là Lặng Lờ chẳng tra một li nào hết. Không phải lúc nào cũng bận rộn theo đuổi một chỉ vừa đủ để mình không đến nỗi... «cổ hủ»

4.— Thường xuyên nghĩ hoài về việc chọn nghề trong tương lai và bản khoản lắm, lo sợ khả năng trí tuệ mình không đủ để đạt được ước mơ đó.

5.— Rất nhiều ước vọng. Có điều muốn nói ngầm với những người chưa quen rằng: đừng chú ý đến con bé kỳ cục để ghét ni, hãy để yên hẳn với một mình.

HLG

18 tuổi, Bán Công

1.— «Vấn đề lớn» trong lớp tuổi của em là sắp sửa không còn được đi học và phải đi lính. Đi lính nghe nói khổ lắm nhưng phải chấp nhận.

2.— Ở trong tuổi nhập ngũ, nhưng chưa bao giờ em mở mắt định nghĩa động từ tình yêu coi ra làm sao? Nên em càng mù tịt trong vấn đề giao thiệp giữa con trai và con gái và cũng không dám nghĩ tới vấn đề khuyến khích.

3.— Phong trào được xem và được gọi là phong trào trẻ bí chừ, em trông thấy mà phát ngán và không dám đến gần vì em được biết các bạn trẻ đó, họ không bao giờ tắm. Em cù lần lắm, không biết «mốt» là cái quái gì cả.

4.— Tương lai đã chọn cho nghề nghiệp rồi: đi lính đó. Em chả bản khoản tí nào, bản khoản chi cho nó một.

5.— Em chỉ có một ước vọng duy nhất: hòa bình.

NGUYỄN KIM HUNG

20 tuổi Động Cơ

1.— Vấn đề lớn được chi phối nhiều nhất: Sự nghiệp Gia đình Vì tôi tự nghĩ, đời người ai cũng vậy, đến một lúc nào [đó rồi dù muốn dù không phải lập gia đình và gây dựng sự nghiệp. Bởi thế tôi ước mong làm sao tương lai trong tay có 1 sự nghiệp vững chắc để bảo đảm gia đình được đầy đủ hạnh phúc,

2.— Tình yêu của lứa tuổi học trò thì bao giờ cũng đẹp, cũng quyến rũ mộng mơ và bao giờ cũng lý tưởng trong sạch. Nhưng riêng về vấn đề giao thiệp rộng giữa trai và gái thì nên giới hạn ở mức nào đó mà thôi chớ đừng khuyến khích thêm hơn.

3.— Cảm thấy phần đông buồng thả, không cần nghĩ đến tai hại của việc mình làm, mà nguyên nhân là quá ảnh hưởng nhiều đến cuộc sống của Tây Phương. Nếu nói là lúc nào cũng «bận rộn» thì không đúng diêm dúa hay lập dị quá thì không được.

4.— Bao giờ cũng nghĩ tới cả. Theo tôi nghĩ, chọn nghề là mình sắp gây sự nghiệp. Không mong gì hơn là nghề mình chọn sẽ bảo đảm được tương lai.

5.— Vâng, lúc nào tôi cũng có ước vọng. Không hẳn mình tôi mà riêng các bạn ai cũng vậy. Nhưng, ước vọng của mỗi người là chiều hướng đi riêng biệt của người đó,

thành ra tôi không dám nói một lời nào cả, bởi nếu nói thì cũng vậy thôi, bạn hi...

NGUYỄN THỊ ÁI KHANH

18, Trưng Vương.

1.— Đối với Khanh mỗi quan tâm lớn lao là sự học. Còn tại sao hi? Thi tại nhiều lý do lắm, có lẽ Khanh quá tham chẳng.

2.— Mặc dù phần lớn các mối tình ở tuổi học trò (trung học đấy nhé) đều không đi đến đâu nhưng đối với Khanh thì nó thật dễ thương, thật đẹp và cũng thật khó quên. Nó đánh dấu một giai đoạn nào đó là 1 kỷ một đầu đời đẹp nhất gọi cho ta 1 thoáng băng khuâng các bạn nhĩ; Nhưng mà coi chừng đấy, chứ lúc nào cũng nhớ đến người ta, lỡ ra cuối năm mà thi trượt thì thật đáng đánh đờn.

Sự giao thiệp giữa trai và gái có gì là xấu đâu, nhưng không nên quá rộng rãi, «e có hại». Cái khó là phải biết chọn bạn và biết «tự giới hạn». Có lẽ chẳng nên khuyến khích làm chi kéo «Sai 1 ly, đi 1 dặm thì thật khổ». Nếu may mắn tìm được 1 tình bạn lý tưởng thì chớ có ngu dại gì mà vất bỏ phải giữ gìn, chứ không lại tiếc mãi.

3.— Khanh không có ý thức rõ rệt và các phong trào trẻ, (có phải là phong trào Hippy, nhạc trẻ?) do đó không có ý kiến. Tuy nhiên họ chẳng làm Khanh bực mình, mà còn cảm thấy thành phố vui hơn với các bộ quần áo đủ màu sắc của 1 bức tranh con gà nữa. Khanh cũng chẳng phải là người bận tâm theo đuổi mối vì «yếu xin» với lại mất thì giờ học bài. Tuy nhiên mỗi năm Khanh cũng may vài bộ quần áo hợp thời trang

với sự đồng ý của ba mẹ, nghĩa là không quá táo bạo (eo ơi) nhưng cũng không lạc hậu để mỗi khi ra phố còn dám nhìn thiên hạ qua cặp kính cận thị, chứ đừng phải nhìn mũi giày mỗi thì tội nghiệp lắm lắm.

4.— Có chứ, và Khanh thật băn khoăn khi nghĩ đến tương lai, chỉ sợ mình đi sai đường thì ân hận suốt đời, nhất là đời Khanh, 1 người đang tập làm Sinh viên Đại học. Hơn nữa, thời buổi này tìm được 1 nghề hợp với khả năng và sở thích của mình thật khó vì bị nhiều thứ ngăn cản lắm (như yếu tố tài chính và nhất là kỹ thi tú ba đó ạ).

5.— Thật nhiều không kể xiết. Khanh chẳng muốn nói điều gì với những người không quen biết vì Khanh thỏ thẻ, chỉ mong các bạn nhìn Khanh bằng đôi mắt thiện cảm như Khanh đã dành cho các bạn vậy.

LÊ THÚY QUỲNH

16 tuổi. 10 D2 Kiều mẫu Thủ Đức

1.— Bạn ơi, chuyện gì đối với em trong giai đoạn này đều như cũ, nhưng có lẽ tình cảm và vấn đề chăm sóc bề ngoài là chiếm nhiều thì giờ của em hơn cả. Tại sao ấy hở? Em cũng chả hiểu tại sao nữa cơ. Chuyện học í thì đối với con gái chúng em, chỉ cần thông minh và một tí siêng năng là đủ rồi bạn ngọc nhỉ.

2.— Thơ mộng và tình khiết nhất đời người là tình yêu học trò. Nếu khuyến khích thêm sự giao thiệp rộng rãi giữa trai và gái thì nó chả còn là tình yêu học trò nữa.

3.— Phong trào trẻ chả nên thơ tí nào dĩ nhiên là không thích mình quê cơ cục mịch và chàng cứ như Lý Tích Xà Xê ấy.

4.— Mấy khi chuyện chọn nghề trong tương lai làm thành một dấu hỏi lớn trong đầu óc em. Em chỉ cảm

thấy tra tra vai trò này vai trò nọ và nhuộm ao ước rằng mai sau mình sẽ thế kia thế nọ... Thế thôi.

5.— Em hết thích nghe tiếng súng rồi. Bụt ơi hãy mang hòa bình lại cho chúng em với nhé để chúng em còn dung dăng dung dẻ về Hà Nội đấu yêu nữa chứ nhỉ.

Hãy thương yêu em nhé tất cả các bạn ngọc (ơ... cho rằng sau này sẽ quen đi nha).

THANH VÂN

17 tuổi Trung Học CamRanh

1.— Hai vấn đề làm tôi tốn thì giờ nhất là học và tình yêu. Nghĩ tới kỳ thi sắp tới tôi có một lo âu... vĩ đại. Nhất là tôi học hành chẳng khá chút nào. Cố học mà nhiều khi vẫn lo đến hoảng sợ còn tình yêu thì dĩ nhiên là tốn nhiều thì giờ, giận, mong nhớ...

2.— Theo tôi tình yêu học trò phải đẹp và mơ. Để nhớ khi phải xa rời, vẫn còn nghĩ tới về nhau. Còn sự giao thiệp rộng rãi giữa trai và gái, có nghĩa là gặp gỡ, sinh hoạt trong những cuộc trại họp mặt sinh hoạt văn nghệ, thì nên khuyến khích hơn lắm chứ.

3.— Có lẽ CamRanh hơi xa. Nên những phong trào trẻ như hípi hay gì gì... không đến được. Có một số người bạn áo eo, quần rộng, thì chẳng là một phong trào: Tôi không phải là người bận rộn với «mốt» Áo dài tôi chỉ cần may ngắn và rộng một chút, là thấy mình «hợp thời» quá rồi.

4.— Tôi đã chọn chắc cho mình một nghề. Thêm hai ba nghề «phụ», để lỡ nghề mình mong ước không làm được. Ban khoăn nhiều lắm chứ, nhất là những khi thấy mơ ước khó đạt.

5.— Ước vọng thì thật nhiều, nhưng điều tôi muốn nói với cả người quen và người không quen, là tôi ước làm hôn vui và thanh thản luôn chứ lúc nào cũng lo lắng, bận rộn tới quên mất vui.

truyện dài MỪNG MÁN

Trước nhãn tuyến âu sầu bây giờ của Thoan không có những tầng mây nhẹ nhàng phiêu bồng như cửa nhà thi sĩ mà chỉ có những tầng mây nặng nề, từng cuộn mây nặng thật nặng màu hồng sậm ngả sang đen; cũng chẳng có đời quê cho mây lang thang, chỉ có những nóc nhà thâm u ngói nâu, những cửa sổ, những hàng cây quen mắt mỗi ngày nom phát chán.

Thoan không tha thần trước sân nữa, vì Thoan biết một nghìn năm nữa chắc Nhận cũng không về. Thoan lang thang ra vườn, Thoan chầm chậm dưới những hàng cây. Khu vườn này, khu rừng nho nhỏ này là một vườn địa đàng. Thoan đưa tay ngắt một ngọn lá chanh. Ta là E-và, E-và một mình chẳng có A-Đam. A-Đam ơi! Anh Quân ơi! Thoan kêu nhỏ, chỉ để 1 mình nghe, sợ cây cối nghe thấy.

A-Đam ơi! Anh Quân ơi! Anh Quân ơi, anh là ông A-Đam khôn đáo để, không dại dột dễ thương như ông A-Đam trong thành kinh. Anh Quân ơi, anh là ông A-Đam bị E-và là em đuổi ra khỏi vườn địa đàng, không đợi Chúa phải mất công đuổi. Thoan bước đi, lá rơi bả n vào tóc Thoan, lá rơi xào xạc xuống vai Thoan, lá rơi lá rơi như nổi buồn Thoan đang rơi, nổi buồn và lá gặp gỡ nhau tại trung tâm điểm cơn bão nhỏ đang quẩn quít vây lấy Thoan bằng chiến thuật mạnh mẽ gấp ngàn lần chiến thuật biển người. Thoan ngắt xiêu mắt. Nổi buồn chín tới rồi. E-và thơ thần quần quanh trong vườn địa đàng không thể tìm thấy lối thoát rồi, E-và một mình đi tìm trái cấm, không cần tới A-Đam. Anh Quân ơi, Thoan sẽ cô đơn hùng dũng đi một mình, không cần anh nữa...

Chị Duyên và nhóc Quế bước xuống xích lô, chị Duyên tay xách giỏ, nhóc Quế tay ôm một gói học giấy báo cao vượt mặt. Vừa vào cổng, Quế kêu léo nhéo:

— Chị Thoan ơi ra gồng gánh đồ giùm, nặng quá em sắp xỉu.

Tiếng kêu làm E-và, làm Thoan giật mình quay lại, chạy nước rút tới trước mặt chị Duyên, dang tay bá lấy cổ chị kêu :

— May quá, may quá, chị và con Quế về chậm thêm ít phút nữa thì em đốt quách căn nhà ni, khu vườn ni bỏ đi phiêu bạt giang hồ rồi.

Chị Duyên nhẹ nhẹ gỡ tay Thoan ra cười mỉm.

— Mi điên hay mi khùng hở Thoan ?

Thoan chớp mắt.

— Bỏ người ta ở nhà một mình, đi ngựa phố tối hù mới về, buồn thấy mồ tở.

Quế chua mặt :

— Coi tề, hay chưa tề, không thấy gỏi đồ đàn áp em sắp xỉu đây à ?

Thoan đỡ lấy gỏi đồ trên tay Quế. Ba chị em từ từ tiến vào nhà.

Tới ngang bậc tam cấp, Thoan sực nhớ tấm ảnh của anh chàng Quân còn để khơi khơi trên bàn cùng mấy cái thư, sợ chị Duyên khám phá thấy chắc nguy nan. Thoan nhẩy chân sáo nhanh tựa mũi tên vút vào phòng mình chụp vội tấm ảnh và mấy cái thư dẫu xuống gỏi.

Nỗi buồn vui quá nửa nhưng, ô hay, Thoan ứa nước mắt. Thoan ôm gỏi đồ nằm xuống giường và, Thoan khóc ngon lành. Khóc dễ dàng, khóc không ra tiếng, nước mắt tuôn ràn rụa. Giận anh Quân suốt cả ngày nay ấm ức, Thoan không ngờ vào giờ phút này Thoan lại khóc được. Trong cơn khóc thoải mái, trong cơn khóc hạnh phúc ấy Thoan chợt mơ hồ nhớ câu nói của Quyên : « Khóc là thức ăn bổ dưỡng của đôi con mắt... » Thoan ném gỏi đồ học giấy báo xuống sàn nhà, đứng dậy tới trước tấm gương cao. Thoan bên ngoài khóc và, Thoan trong gương khóc. Đôi mắt ràn rụa lệ mềm ấm, đẹp.

hai

Quân thức dậy nhưng nằm nán lại trong chăn thêm tí nữa, ngại ra khỏi giường sẽ mất hết phong độ của một ông vua lười biếng đi.

Quân kéo chăn lên trùm đầu nằm co, hai bàn tay kẹp chặt giữa hai đùi. Nếu lúc này có ai nghịch ngợm hất tung chăn ra thấy cái dáng nằm của Quân dù người ấy có quan niệm thẩm mỹ độ lượng bao dung hài hòa tới đâu chắc chắn cũng sẽ cho rằng cái bộ Quân nằm thật xấu, thật dị dạng, nom giống con chó ốm hết sức. Quân đang ốm nặng lắm, đau nặng lắm. Không phải thế xác Quân ốm đâu. Tâm hồn Quân đang hốc hác vì một cơn sốt.

Cơn sốt vô hình, cơn sốt không có mặt mũi, cơn sốt nín câm cơn sốt không màu, cơn sốt không tên nhưng Quân biết rõ ràng cơn sốt bí mật ma quái nọ đang nằm lù lù trong hồn Quân, đang man mác tựa khói sương vây ngợp hồn Quân, đang tê tê dại dại khắp cõi miền giá băng nghìn năm tưởng

không thể rã : lòng Quân. Lòng Quân bây giờ là cái chóp bắc cực, là đỉnh núi Phú Sĩ là đỉnh Hy Mã Lạp Sơn, lạnh lắm, tê tái lắm và, điên dại buồn.

Quân kéo chăn xuống tận cổ, mở mắt trông lên khoảng tối lơ ngơ của phần đêm vừa tàn. Quân thôi không thêm dòm vào cái điện tích lạnh lẽo trong lòng mình nữa, Quân dòm ra, Quân trông lên, không dung thấy tiếng tiếu sao đêm mau hết quá ? Sao đêm không dài bất tận để Quân được nằm chình lnh trên giường mãi. Nằm trên giường mãi để cái tật lười biếng của Quân sẽ thắng lướt tất cả mọi thứ tật khác. Quân sẽ chẳng thêm đi rong, bỏ cái tật lang thang ngoài đường. Quân sẽ chẳng thêm tới trường, bỏ cái tật hút thuốc lên dưới bàn học, đấu láo với lũ bạn. Quân sẽ chẳng thêm nghĩ nhớ tới si nữa hết, chẳng thêm nhớ tới bọn con gái ưa nhõng nhẽo, chút giận hai chút lấy hờn nữa. Phải rồi, ước chi đêm dài mãi tới vô tận, Quân ngủ mãi trong cái chăn nồng hơi ấm này và, cái tật lười biếng sẽ tiêu trừ hết những cái tật kia nhỉ ?

Dẫu có trốn lánh thế nào, dẫu có không chịu dòm vô cái phần hồn hăm hấp cơn sốt của mình, Quân vẫn không thể không nghĩ tới Thoan. Thoan. Quân nhớ tới Thoan ! Không, không, không thêm nhớ tới si nữa. Quân lắc đầu mạnh một cái qua trái, Quân lắc đầu cái nữa qua phải, chiếc gối tuột khỏi đầu : đầu Quân rơi kê xuống mặt nệm Quân búng chân hất tung cái chăn, Quân vung tay vén mùng Quân nhẩy ra khỏi giường huơ hăng như con bọ xít

Hôm nay chủ nhật. Ta làm gì ? Ta nên đi mô ? Chẳng lẽ giam thân trong cái phòng ni làm một nhà tu kín ? Quân há miệng ngáp, đối diện Quân là cánh cửa gỗ nên Quân không cần đưa tay che cái mồm há hốc 1 cách kỳ dị của mình; chỉ có hai con thằn lằn trên trần nhà thấy cái ngáp bất lịch sự của Quân thôi.

Ngáp đã đời, Quân đứng thộn mặt nghĩ không biết nên làm gì để đẩy khỏi thời gian chủ nhật bay vèo qua sáng thứ hai (?) Làm chi ? Đi mô ? Quân đưa tay vuốt mái tóc lòa xòa trước trán. Quân đưa chân đá đôi dép nhật vàng vó gằm giường. Quân lái hộp bàn lục soạn. Quân lấy chiếc hộp thiếc vuông vẫn đặt lên bàn, mở nắp hộp, kéo ghế ngồi xuống trên trời nhìn. Trong hộp đầy ắp những thứ linh kiện : 1 chiếc kẹp ba lá, 5,6, cái thư gì đó, 1 bông phượng ép khô, 2 xác lá, 1 quai guốc đứt, 1 cuốn sổ tay nhỏ ngoài bìa ghi : « những bài thơ riêng một mình Thoan đọc ». Quân cầm từng thứ lên tay, óc cuống quay bởi những lựa sóng hoài niệm, Mỗi thứ đều gọi cho Quân một thời gian, khung cảnh khác nhau. Những thời gian và khung cảnh đều khoác chung lớp áo rực rỡ của kỷ niệm hai đứa. Chiếc hộp là chiếc vốn riêng, là gia tài nhỏ nhỏ quý báu, Quân là kẻ thừa hưởng gia tài và chỉ có Thoan mới được chia gia tài ấy thôi. Chiếc hộp là tháp ngà cung đường những nong nân thương, những êm ái yêu, những dịu dàng nhớ. Chiếc hộp. Quân cầm từng thứ lên tay. Chiếc kẹp ba lá : Quân đã nắn ni i ói suốt hai tháng ròng Thoan mới gửi cho. Những tờ thư : Quân thức đêm để viết. Quân nắn nót từng chữ từng lời gửi nhớ Quyên đưa Thoan, Thoan nhận thư và ít nhất Quân phải đợi tới 2 tuần mới được hồi âm, những thư của Thoan thật hiếm, chỉ có 5,6 cái gì đó

thời trong khi dường như Quân đã viết cho Thoan gần 30 cái rồi. Bông phượng ép khô. Thoan đã cho Quân mùa hè năm ngoái, thuở mới quen nhau. Hai xác lá: Thoan nhất ở quê ngoại Thoan vào dịp tết, Thoan đưa Quân giữ giùm. Cái quai guốc đứt: Quân mang về từ buổi chiều mưa phùn 4 đưa Thoan Quân Hương Quyên vào Đại nội chơi, Thoan đã vấp bậc lớp trước điện Thái Hòa đứt guốc, về nhà Thoan thay quai mới, Quân nhất định xin cái quai da cũ gọi là đề «ghi nhớ một ngày vui». Cuốn sổ tay chép những bài thơ riêng cho mình Thoan đọc; Quân đã lộn khá nhiều thì giờ rình mò cảm hứng, chụp bắt xúc động, cổ võ xách động cảm giác để tinh luyện thành những dòng thơ kiểu diễm, mỗi lần gấp nhau lên đưa cho thoan đọc, cuốn thơ trang thứ nhất có cả chữ ký của Thoan. Bông ma kỷ niệm chụp chụp kéo về quần thảo Quân choáng váng màng mắt. Quân đóng vội nắp hộp đứng dậy với dáng vẻ cương quyết.

Quân đề nguyên đồ ngủ mặc thêm cái quần jean nâu, cái áo pull màu xám tro. Quân đi giày. Lúc cúi xuống buộc giày chợt nhớ chưa đánh răng rửa mặt Quân bật cười nghĩ mình là đứa ngớ ngẩn. Quân đẩy cửa phòng hùng dũng bước ra,

Hương đang vò áo quần trong thau nước nổi bọt thuốc giặt trắng xóa đầu thêm nghe tiếng chân Quân vội ngừng lên. Hương tròn xoe mắt ngắm nghĩa Quân cười to:

— Sáng ni vua lười dậy sớm dữ! Đi mô mà mới bảnh mắt, mặt trời chưa tới hai sào đã ăn diện đĩnh đạc rửa anh?

Quân không thèm ngó tới đôi mắt sáng tựa sao băng ánh vẻ tinh nghịch của cô em gái thân yêu, Quân như không nghe thấy câu hỏi xách mé của Hương. khuôn mặt Quân lăm lăm li tron nhẵn như tảng đá mài. Quân chậm rãi:

— Vô phòng ta lồi dưới gầm giường mấy bộ đồ thay hôm tề ra giặt luôn, đừng có hỏi vớ vẩn.

Quân múc nước. nặn kem ra bàn chải đánh răng, Quân vò khăn lau mặt. Sau lưng Quân, tiếng cười của Hương bỗng vang rộn:

— Coi tề! Coi tề! Ăn bận chi mà lạ rửa? Anh đề nguyên cả đồ ngủ rửa à? Ngó coi, quần Pyjama thò mặt ra cười dưới ống quần jean, đẹp chưa?

Quân ngậm chiếc bàn chải ngang miệng cúi dòm xuống thấy chéo quần Pyjama trắng lổp lổ dưới gấu quần jean bèn ngượng ngừng cười chữa thẹn:

— Có chi mà mi cười? Ta bậu ri cho ấm.

Hương thôi cười lớn. Hương cười nụ nhỏ:

— Anh đi làm cái thống chế chi mà gấp gáp vội vàng như gà mắc đẻ rửa. Tới chị Thoan à? Giờ chừ người ta chưa dậy mô ông ơi, mắt công đứng dựa gốc cây làm tượng đá.

Quân quắc mắt nhìn Hương, tia nhìn tóe chút lửa giận:

— Mi ngạo ta?

Hương ngạc nhiên trước sự nổi nóng bất ngờ của Quân. Hương cúi xuống thau áo quần chớp mắt nói thăm trong bụng anh Quân chắc đang bực

hội chuyện chi đó, trêu tức chửi nĩa chắc ăn đòn. Về khép nép hiền từ của Hương làm Quân chột dạ. Quân biết chỉ cần nói nặng thêm nữa lời nữa con bé sẽ khóc ràn rụa ngay. Thôi, thôi! một sự nhịn chín sự lành, và lại cơn giận của Quân cũng thậm vô lý.

Thấy Quân đứng im lặng hồi lâu không nói năng chi Hương lên tiếng:

— Anh đi rồi trưa có về ăn cơm không?

Quân mỉm cười nhìn Hương, khóe nhìn đã tắt hết lửa giận, ngọt ngào thương yêu:

— Không về, mạ và anh Huyền có hỏi cứ nói đại là anh xuống đi Trường chơi chơi, chiều mới về,

Về mặt Hương tươi tỉnh trở lại, con bé ngừng nguây hai đuôi tóc buộc túm bằng hay sợi cao su thả lỏng lẳng xuống vai:

— Em không quen «nói đại», không quen nói dối, anh đi mô thì khai thật ra đi,

Quân bối rối, không ngờ con bé tinh quái này bữa nay học được cái lối chất vấn của ai mà ác thế! chẳng lẽ hẳn biết ý định của ta rồi hay rằng Quân ậm ừ.

— Đừng tò mò, chiều nay ta về mi sẽ có 5 bi me cam thảo.

Hương cười hất:

— Anh đừng tập cho em thói tham những.

Quân xoay mũi giày một đường cung 45 độ trên thềm gạch cười xòa

— Thôi mệt quá mi muốn nói chi thì nói.

Quân quay lưng đi vào, tiếng Hương dòn đã đuổi theo:

— Nhớ kéo cao quần Pyjama lên tí nữa, ông vua lười ơi.

Quân đẩy cửa vào vào phòng, nhặt vội chiếc hộp thiếc trên bàn kẹp vào nách. Quân dắt xe đạp ra cổng, chiếc hộp buộc cẩn thận sau bót ba ga.

Hương đứng trước thềm trông theo, mau áo pull của Quân chợt sáng lên theo đợt nắng tươi non bắt đầu lớn trên hàng dậu.

Anh Quân đi mô? Anh Quân định làm chuyện chi mà nom bí mật, vội vàng qua rửa? Hương thắc mắc nhe nhe. Hương đi vào phòng Quân khom lưng lồi mấy bộ áo quần dơ dưới gầm giường ra. Hương chun mũi vì có mùi gì đó bốc ra thật khó chịu, loay hoay một chập Hương mới vỡ lẽ là cái mùi «huyền diệu» ấy do nơi đôi vợ năm dưới kệ sách xống «hương» lên ngào ngạt. Hương đứng ngẩn giữa sự bế bộn của căn phòng. Ông vua lười không chịu vén mùng mền chi hết. Ông vua lười quảng tàn thuốc la tung tung t ên sân nhà. Nếu các công đốm tí nhất cũng có tới hơn trăm mẩu tàn thuốc. Cái gạt tàn trên bàn đầy vun. Mỗi tuần Hương vào thanh tra phòng Quân 1 lần. Nói thanh tra cho nó nhả chữ thật ra là Hương vào dọn dẹp. Dọn dẹp, dọn dẹp và dọn dẹp... đôi khi Hương nổi sùng chẳng muốn thêm dọn nữa, nhưng ngại cỡ một tháng không «thanh tra» chắc chắn thế nào căn phòng nay cũng biến thành một đống rác «có kích thước» và cơ hạng so với hàng vạn đống rác khác ngoài lộ.

(Còn nữa)

khói thuốc

Có phải hút thuốc lá nhiều thì nám phổi, nguy hiểm cơ phải không chị Ngọc? Nếu thật thế, em phải làm sao để khuyên « người ấy » đừng hút thuốc nhiều, hở chị Ngọc?

N.T.Đ (Gò Công)

Hút thuốc lá nhiều, nếu không nám phổi cũng có hại cho sức khỏe. Có vị bác học còn đe dọa: hút thuốc lá sẽ bị bệnh ung thư. Mà ung thư thì hứa hẹn 90 phần 100 về thế giới bên kia. Bên Mỹ người ta chống hút thuốc lá nhưng vẫn sản xuất thuốc lá. Ở mỗi bao thuốc lá đều in hàng chữ: «Coi chừng, thuốc lá làm hư sức khỏe». Hư kệ hư, hút cứ hút. Em cũng chẳng nên quan tâm lắm. Bảo « người ấy » hút vài điếu một ngày thôi. Và có thể bảo hán chỉ nên hút một điếu khi ngồi bên em. Hương tình nguyện khói thuốc sẽ bay cao...

nước mắt rơi

Ngọc thân ái ơi! Khi bạn em khóc em phải làm gì? Và cả em nữa, làm sao để nước mắt không rơi trong lớp học

không rơi trên đường về hồ Ngọc thân ái.

NHƯ NGUYỄN (Đà Nẵng)

Em phải cho Ngọc thân ái biết tại sao bạn em khóc và tại sao em khóc chứ? Đôi khi vui quá người ta cũng khóc cơ mà. Người đàn bà (nhất là người mẹ) Việt nam thuần túy là người con đồ đạt hiển vinh cũng khóc, con chết cũng khóc. Vui cũng khóc, buồn cũng khóc, thương yêu cũng khóc. Nếu bạn em sắp bước lên xe hoa thì mặc kệ bạn em khóc, Bởi vì «khấp như sử nữ vu quy nhật, Tiếu tự văn nhân lạc đệ thi: Cười như chàng trẻ hồng thi, khóc như cô gái lúc đi lấy chồng»

anh ngọc

Em muốn biết về danh ca Anh Ngọc. Bây giờ ông ta ở đâu, làm gì, tại sao không hát ở vô tuyến truyền hình?

LÊ HÀ (Gia Định)

Danh ca Anh Ngọc là một tiếng hát. Tiếng hát là một tiếng hát. Và tiếng hát ấy không bao giờ già. Nó mãi mãi ấm cúng, thu hồn người nghe. Thế là đủ và em chỉ nên biết thế. Mấy năm trước, Anh Ngọc ở gần nhà chị. Ông ta thường đến nhà chị ăn cơm và... uống rượu. Bây giờ, ông ta rày đây mai đó ông ta đi theo tiếng hát của ông ta. Anh Ngọc không hát trên vô tuyến truyền hình, có lẽ, tại ông ta sợ chúng ta chán nghe ông ấy. Vì vô tuyến truyền hình là nơi của kép Nhật Trường «ác điếu», là nơi của những Thanh Phong, Phương Đại biểu diễn và còn là nơi của lạc đà Chế Linh Giang Tử ông ông ca. Những người như Anh Ngọc, Duy Trác không hát ở vô tuyến truyền hình là đúng. Ta chớ nên trách họ. Hiện thời, Anh Ngọc đang thủ vai chú Đạt trong phim

Yêu của Chu Tử. Chắc chắn, coi phim này, rất nhiều người không còn yêu tiếng hát Anh Ngọc nữa. Đó là hoàng hôn của một danh ca.

phim ảnh việt nam

Chị Ngọc, đây cũng là một câu hỏi mà em không biết hỏi ai: Tại sao phim Việt nam dở thế? Tại sao phim nào cũng ngoại cảnh ở Vũng Tàu? Tại sao phim nào cũng cố để ra một bản nhạc?

PHƯƠNG (Sài Gòn)

Hiện nay, nghệ thuật thứ bảy của chúng ta có... đường đi xuống và rất có thể chết ngóm vào năm 1973. Câu hỏi của em đặt chị vào một hoàn cảnh... chẳng đáng dừng. Nhưng chị đành phải chiều em vậy. Phim Việt nam «dở thế» vì người ta làm lấy nhanh, làm với tin thần nhà thầu. Thí dụ: Ông đạo diễn X nhận quay cuốn phim Lá Cối chẳng hạn. Ông ta bèn tính thời gian quay phim Lá Cối là 40 ngày, lãnh 800 ngàn đồng. Ngay sau đó, ông X bắt tay vào việc quay tiếp cuốn phim Quả Cà. Vân vân... Một cuốn phim làm trong thời gian kỷ lục thế thì bắt buộc nó phải dở. Love story là một truyện tình đơn giản mà, với phương tiện của Hollywood, với đạo diễn tài tử, chuyên viên cử khôi, người ta phải thực hiện ngót hai năm. Tài tử Việt nam chạy phim như vũ nữ chạy bàn. Sáng đóng phim Lá Cối chiều đóng phim Rau Mướp thì hay làm sặc nổi. Ta nên thông cảm, em nhé! Phim Việt nam đã sợ quay ngoại cảnh ở Vũng Tàu vì Vũng Tàu dễ đi. Sở dĩ mỗi phim có một bản nhạc là bởi khán giả Việt nam thèm nghe hát hơn coi phim!

thưởng thức nghệ thuật

Chị Ngọc, làm thế nào để biết một bức tranh đẹp, một bản nhạc hay, nhất là thưởng thức một bản nhạc cổ điển tây phương?

DUNG (Huế)

Người ta — một số người khó tính — thường cho rằng, muốn thưởng ngoạn tranh phải học qua về hội họa, muốn thưởng ngoạn ảnh, phải học qua về nhiếp ảnh, muốn thưởng ngoạn nhạc cổ điển tây phương, phải học qua về âm nhạc. Có lẽ, sự « cho rằng » này chỉ dành riêng cho quý vị phê bình hội họa, nhiếp ảnh, âm nhạc. Vân vân... Còn thì chưa thấy có cái công thức nào cho người thưởng ngoạn chung (quần chúng). Một người bạn của Ngọc thân ái đã đứng tuổi, tốt nghiệp đại học ở pháp, đi gần hết Âu châu cũng là một người sành điệu về hội họa, âm nhạc. Anh ta hỏi một tay tổ sành điệu nghệ thuật ở Paris về điều em hỏi chị. Và tay tổ Phú lãng xa này « phàn » rằng: Hãy vào một phòng tranh, nhìn bức tranh nào anh thích nhất, đó là bức tranh đẹp theo ý anh. Hãy vào một hiệu bán đĩa nhạc, nghe thử một chồng đĩa nhạc nào em thích đó là đĩa nhạc hay và em đã hiểu nổi bản nhạc đó. Vì em biết nó hay. Xem tranh, nghe nhạc cổ điển mà em thấy đẹp, thấy hay là em đã hiểu tranh và nhạc. Đừng bao giờ em bị nó lệ sự thưởng ngoạn vào các nhà phê bình. Mỗi người có một quan niệm thưởng ngoạn. Người làm nghệ thuật không làm riêng cho những nhà phê bình. Em hiểu chưa?

VIẾT MỘT CÂU HỎI
TRÊN MỘT MẶT
GIẤY GỬI VỀ CHO:
NGỌC THÂN ÁI

Bạn sẽ được trả lời câu hỏi mà bạn không biết hỏi ai

NGUYỄN THẾ

nhà văn de gaulle

*Tướng De gaulle còn là một nhà văn.
Xin cho biết những tác phẩm của ông.*

*Xin cho biết sơ qua về Hội Hồng
Thập Tự.*

(HÙNG Sadec)

1) Đúng. Trước De Gaulle không những là một tướng lĩnh, lãnh tụ kháng chiến, chính trị gia, Tổng Thống của Pháp, mà còn là một nhà văn.

Ông không sáng tác văn chương nhưng viết khá nhiều tác phẩm quan trọng thuộc loại khảo luận và hồi ký.

Sau đây là những tác phẩm chính của De Gaulle:

— D. score de parmi l'ennemi (1924), Au fil de l'épée (1932), Vers l'armée de métier (1934), La France et son Armée (1938), Mémoires de guerre (1954)

Sau khi từ chức Tổng Thống và trước ngày qua đời non một tháng, ông cho xuất bản tập I cuốn hồi ký của ông về thời kỳ đầu của đệ ngũ Cộng Hòa của Pháp.

Các tác phẩm của De Gaulle có nhiều tính cách tiên tri. Văn của ông giống như con người của ông, cao ngạo và huy hoàng.

Sách của ông rất dễ mua tại các tiệm sách lớn ở Saigon.

2) Hội Hồng Thập Tự là những hội tư có tính cách tình nguyện được thành lập tại các quốc gia nhằm mục đích chính là săn sóc các thương binh trong thời chiến và cứu trợ về phương diện y khoa trong thời bình.

Việc thành lập các Hội Hồng Thập Tự là do sáng kiến của Ông Henri Dunant, người Thụy Sĩ. Ông được chứng kiến tất cả những sự khổ đau kinh khủng mà các thương binh phải chịu đựng trong trận đánh Solferino vào năm 1859, và ông đã kêu gọi được nhiều người tình nguyện để săn sóc các thương binh đó.

Trở về Thụy Sĩ, ông đề nghị triệu tập một hội nghị quốc tế để bàn về việc thành lập các hội gồm những người tình nguyện để cứu trợ các thương binh. Đề nghị của ông nay đã thành hình và hoạt động của các Hội Hồng Thập Tự đã mở rộng vượt quá cả mục tiêu được ông đề ra.

Hiện nay có Hội Hồng Thập Tự Quốc Tế tại Genève với nhiệm vụ liên lạc giữa các Hội Hồng Thập Tự Quốc gia do các nước tự thành lập. Các Hội Hồng Thập Tự quốc gia (hiện nay có tất cả 75 quốc gia đã thành lập Hội Hồng Thập Tự, hoàn toàn độc lập và tự nguyện hoạt động để thích ứng với nhu cầu của quốc gia mình. Các hội viên Hồng Thập Tự đều có tinh cách tình nguyện, thuộc đủ mọi thành phần, nghề nghiệp (không nhất thiết phải thuộc ngành y khoa)

cùng chung chỉ hướng là phục vụ mục tiêu do Hội Hồng Thập Tự Quốc Tế đề ra.

Theo số thống kê, hiện nay Hội Hồng Thập Tự có hơn 100 triệu hội viên trên khắp thế giới (riêng tại Hoa Kỳ có hơn 45 triệu hội viên)

Đề ghi nhớ công ơn của ông Du nant, người ta đã đồng ý lấy dấu hiệu hồng thập tự để tượng trưng cho phong trào nhân đạo nói trên. Cờ của Hội Hồng Thập Tự (nền trắng có dấu thập tự đỏ ở giữa) tương tự như cờ của nước Thụy Sĩ là quê hương ông Dunant, chỉ khác là màu đối ngược (quốc kỳ Thụy Sĩ nền đỏ có dấu thập tự trắng ở giữa).

viện trợ mỹ

Không hiểu tại sao em phải bỏ tiền mua nhiều sách ngoại ngữ mà trên bìa có dấu hiệu «Viện Trợ Mỹ», vì theo em thì đồ viện trợ là đồ cho không sao lại phải mua? Ngoài ra em còn muốn biết chương trình Viện trợ Mỹ có từ bao giờ. Tại sao Tổng Thống F.D. Roosevelt của Mỹ lại được ứng cử Tổng Thống tới 4 lần?

NGUYỄN MẠNH HÙNG

1. — Quả thật viện trợ là giúp đỡ, cho, tặng vô thường. Nhưng chánh phủ Mỹ chỉ viện trợ cho chánh phủ VN để có phương tiện điều hành guồng máy quốc gia và cung cấp dịch vụ cho dân chúng. Còn riêng về phần dân chúng VN thì vẫn phải làm việc kiếm tiền mà mua sắm (trong đó có sự mua sắm các đồ do viện Trợ Mỹ mà có).

Nhưng nói chuyện như vậy không có nghĩa là người dân VN không được hưởng viện trợ gì cả, vì nếu không có viện trợ thì chánh phủ không có phương tiện điều hành, bảo đảm an ninh, trật tự, cung cấp các dịch vụ căn bản (đường xá...) mà nếu không có những điều kiện thiết yếu trên thì dân chúng làm sao có thể làm ăn được. Nói một cách đơn giản thì hệ thống

viện trợ Mỹ điều hành như sau: Thí dụ chánh phủ Mỹ viện trợ cho VN 1 triệu Mỹ kim để mua sách ngoại ngữ Một hiệu sách ở VN đứng ra xin nhập cảng số sách đó; họ phải trả số tiền tương đương 1 triệu mỹ kim (trả bằng tiền VN) vào một quỹ ở VN gọi là quỹ đổi giá Viện Trợ Mỹ. Chánh phủ Mỹ sẽ trả 1 triệu mỹ kim cho nhà xuất bản Mỹ và nhà xuất bản này gửi sách đặt mua cho nhà sách tại VN. Đề dân chúng VN biết các sách đó (hay các vật dụng, máy móc, thực phẩm...) có được tại VN là do ở sự viện trợ của Mỹ, chánh phủ Mỹ bao giờ cũng đòi phải có dấu «Viện Trợ Mỹ». Về phần chánh phủ VN, thì số tiền do nhà nhập cảng trả vào Quỹ Đổi giá sẽ được sử dụng để góp phần trả lương quân nhân, công chức, xây cất đường xá v.v...

2 — Chương trình Viện Trợ Mỹ ra đời năm 1948 với kế hoạch Marshall nhằm giúp các nước Âu Châu tái thiết và phát triển sau cuộc tàn phá của Đệ Nhị Thế Chiến

3. — Thật ra cho tới thời Tổng Thống F.D. Roosevelt thì Hiến Pháp Hoa Kỳ không có sự qui định nào giới hạn số nhiệm kỳ của Tổng Thống cả. Sở dĩ trước ông các Tổng Thống Mỹ chỉ phục vụ tối đa 2 nhiệm kỳ là vì vị Tổng Thống đầu tiên là ông Washington cảm thấy 2 nhiệm kỳ là quá đủ và quan niệm đó đã trở thành một thông lệ. Ông F.D. Roosevelt đã phá thông lệ đó và đã đắc cử Tổng Thống tới 4 lần. Sau Đệ nhị Thế Chiến có lẽ vì sợ rằng có thể xảy ra những trường hợp tham quyền cố vị trở thành độc tài, nên năm 1947 Quốc Hội Mỹ đã biểu quyết chấp thuận Tu chính Án thứ 22 ấn định một người chỉ có quyền giữ chức vụ Tổng Thống tối đa là 2 nhiệm kỳ mà thôi.

LINH VIỆT

Lịch sử phi cơ

Thấy cá lặn, con người đã phát minh ra tiềm thủy đình để lặn như cá. Cùng với ý tưởng đó, thấy chim bay, con người đã sáng chế ra phi cơ để bay như chim. Ai cũng biết, ý tưởng chim bay đã bắt nguồn cho ý tưởng chế tạo phi cơ. Tuy nhiên, có lẽ chưa mấy ai biết, ai là người đầu tiên đã thực hiện ý tưởng bay như chim và chiếc phi cơ đầu tiên đã xuất hiện vào ngày tháng năm nào của lịch sử hàng không quốc tế?

người bay và chiếc phi cơ đầu tiên

Người đầu tiên muốn bay như chim là một người Anh Cát Lợi. Tuy lịch sử hàng không quốc tế không ghi rõ tên họ của người này, nhưng cho biết rằng, ông ta đã tạo ra đôi cánh như cánh chim, đoạn buộc đôi cánh đó vào đôi cánh tay rồi tung mình nhảy trên một tháp cao xuống đất để đón nhận thất bại đầu đôn là « bỏ mạng vì áp ủ giấc mộng bay như chim ».

Lịch sử hàng không quốc tế cũng không cho biết rõ con người mạo hiểm này đã xuất hiện vào thời kỳ nào, tuy nhiên, chính hành động liều lĩnh đó đã khiến cho nhà bác học Léonard de Vinci chú tâm nghiên cứu đường chim bay và đôi cánh chim để áp dụng toán học vào việc họa đồ kiểu mẫu của chiếc phi cơ đầu tiên vào đầu thế kỷ 16. Tuy gọi là phi cơ, nhưng chiếc phi cơ của Léonard De Vinci không có động cơ mà chỉ có đôi cánh trải rộng như cánh chim có thể bay lượn trên không theo chiều gió và sức đỡ của không khí.

những chiếc phi cơ thực thụ ra đời

Từ hồi Léonard De Vinci cho đến 4 thế kỷ tiếp nối, người ta không ghi nhận được một tiến bộ nào về công cuộc cải cách của chiếc phi cơ đầu tiên. Mãi đến 1896, một vị hoàng tử của triều đình Đức Quốc tên là Otto Lilienthal mới chế tạo được chiếc phi cơ với 2 lớp cánh chồng lên nhau được điều khiển bằng đôi còng xe kéo. 1897, nghĩa là một năm sau, một người Pháp tên là Clément Ader đã thực thụ cho chiếc phi cơ có động cơ chạy bằng hơi nước bay là trên mặt đất với đoạn đường chừng 300 mét. Tuy đã thành công trong việc chế tạo chiếc phi cơ có động cơ cánh quạt đầu tiên bay được trên mặt đất nhưng với độ cao và đường bay ngắn ngủi, Clément Ader chưa được người đời tin tưởng là con người có thể bắt chước chim bay lên không gian như ý muốn.

Lòng hoài nghi đó của người đương thời đã hết lý do để tồn tại khi hai anh em ông Wilbur và Orville

(Xem tiếp trang 64)

wright vào 17-12-1903 cho ra đời chiếc phi cơ làm bằng gỗ lợp lụa có động cơ nhỏ 16 mã lực bay được 259 mét trong 59 giây với độ cao từ 4 đến 5 mét trên một bãi biển hoang vu của miền duyên hải Mỹ quốc trước sự chứng kiến của nhóm ngư phủ. Lịch sử hàng không quốc tế thực thụ bắt đầu từ ngày này để 5 năm sau, vào 1908, anh em nhà Wright đã nâng độ cao lên 110 mét. Tiếp đến 25-7-1909, một người Pháp tên là Blériot đã từ Calais vượt biển Manche đến Douvres với tốc độ bay 71 cây số giờ bằng chiếc phi cơ cánh quạt một lớp cánh. Sau cuộc vượt biển, đến 23-9-1910, Péruvien Chavez đã dám lái phi cơ vượt núi Alpes. Tiếc thay / Tuy cuộc vượt núi thành công như vì lý do kỹ thuật, chiếc phi cơ của Péruvien Chavez vỡ tan trên không trung trước khi đáp xuống một vùng gần Domodossola thuộc lãnh thổ Ý Đại Lợi. Người phi công can trường này từ trần vài ngày sau đó.

1911, thủy phi cơ do ông Fabre chế tạo với sức mạnh 50 mã lực được coi như chiếc thủy phi cơ đầu tiên trong lịch sử hàng không quốc tế.

Trong trận thế chiến thứ nhất, phi cơ đã được các nước lâm chiến dùng vào các mục tiêu quân sự. Bom đã nổ, người đã chết vì phi pháo bắt đầu từ đó,

1920, những tay tư bản quốc tế đã nhận thấy lợi ích của việc đầu tư vào kỹ nghệ sản xuất phi cơ. Nhiều loại phi cơ gồm từ 2 động cơ trở lên đã ra đời để có thể bay một đoạn đường dài không nghỉ.

1927, người Mỹ tên là Charles Lindberg lần đầu tiên đã bay một mạch từ New York xuyên Đại Tây Dương

đến Paris. Chuyến bay liên lục địa nhằm nối liền các thành phố lớn trên thế giới. Trái đất từ đó hình như thu nhỏ lại cho cuộc giao thương quốc tế dễ dàng phát triển.

Vào đầu thế chiến thứ hai, 1939 có thể gọi là thời kỳ cực thịnh của các loại phi cơ với động cơ nổ có cánh quạt. Người ta đã khai thác triệt để mọi khả năng của loại động cơ này để rồi cũng trong 1939, các loại phi cơ cánh quạt đã phải nhường chỗ cho loại động cơ có sức mạnh phi thường này không ai khác hơn là một người Đức tên là Heinkel hiện vẫn còn sống và được toàn thế giới biết tiếng.

Với động cơ nổ có cánh quạt, một phi cơ mạnh nhất cũng chỉ đạt đến tốc độ tối đa từ 600 đến 1000 cây số một giờ. Nhưng với các loại phản lực cơ, phi cơ có thể vượt qua bức tường âm thanh một cách dễ dàng để bay vào bức tường nhiệt (mua de cheleur) với tốc độ từ 1.300 đến 3.000 cây số một giờ. Đạt đến tốc độ trên 1.228 cây số giờ, phản lực cơ đã vượt qua bức tường âm thanh để gây thành những tiếng nổ lớn trên không trung phát sinh do sự dãn nén của không khí. Một phản lực cơ bay thấp mà vượt bức tường âm thanh có thể làm vỡ cửa kính và các đồ gia dụng bằng sứ hay thủy tinh dưới mặt đất. Đạt đến tốc độ trên 3.000 cây số giờ, phản lực cơ đã vượt qua bức tường nhiệt khiến cho vỏ phi cơ có thể bị nung đỏ như lửa do sự cọ sát quá mạnh của không khí. Trường hợp này, người ta dùng một loại động cơ khác được gọi là động cơ hỏa tiễn (moteur à fusée) và vỏ của hỏa tiễn

NGUYỄN TUẤN ANH

MINH CHÁU (Saigon).

Cháu không thú thực với chú là có lẽ trót dại « la cà » với bạn bè không?... Hãy uống ngay Kaviase Au Bleu de Méthylène và Albamycin G.U. và đem nước tiểu đi thử để tìm vi trùng loại nào. Ba má cháu biết chuyện đó chú chắc thế nào cháu cũng phải ăn « lươn ».

CHÁU HÀ (Đà Nẵng).

Gót chân bị lở, nứt nẻ (Engelures) thường xảy ra lúc sang thu hay trời lạnh. Cháu nên mang vớ len (bít tất). Uống sinh tố D (Stérogyl) dầu cá thu (Sevensea), thuốc vôi (Calcium Corbière), sinh tố K (Synkavit), sinh tố P (Solurutine, Rutascot) và Acide Nicotinique (Nicobion) thoa chân bằng cồn pha long não rồi rắc bột:

— Acide Salicylique 1.

— Amidon và Talc 50.

hoặc mua 1 ống Pommade Mitosyl để bôi chân hàng ngày. Nếu quá đau phải dùng Pommade đặc biệt như Nestosyl, Percaïnal v.v..

Ở tuổi cháu nặng như vậy chỉ hơi mập chút sùu thôi. Đừng lo!

PIANO (Sàigòn)

Dầu cá thu (Mayocod) Vitacod, Sevensea) có chứa rất nhiều sinh tố tới cần thiết cho sự tăng trưởng của các cơ thể đang lớn. Cháu đừng nên trông mong ở các thứ thuốc 1 sự hiệu nghiệm kiểm chứng được bằng mắt. Cứ từ từ cái gì đến rồi nó sẽ đến. Đừng quá vội vàng!

HOÀNG TUẤN (Sàigòn)

Con gái có thuộc loài ăn thịt người đâu mà cháu sợ quá như vậy? Thôi thì hãy tạm uống Tranquinal cho an thần và Génatropine Gouttes cho đỡ toát mồ hôi lạnh vậy!...

LINH HOA (Gia Định).

Chú hết sức cảm động khi đọc thơ cháu. Chú không dè ba má cháu và cháu lại dành cho chú những cảm tình đặc biệt như thế. Và chú lại thêm lo không biết trong tương lai có làm được gì ích lợi cho đất nước như cháu mong mỗi chàng. Trong tình trạng này chú sợ rằng cháu và gia đình sẽ thất vọng mất thôi.

Chú Duyên Anh và chú là trí kỷ thành ra cháu đừng lo chú sẽ thôi phụ trách trang « Bệnh mới lớn ». Gửi lời cảm ơn và kính thăm ba má cháu.

KHA HỒNG THANH (Saigon).

Cục đó có lẽ là 1 bướu (Kyste) trong có chứa 1 chất giống mỡ hoặc tương tự như bã đậu và sẽ lớn dần. Cách tốt nhất là tới ngay 1 Y sỹ để giải phẫu cắt bỏ đi rất dễ dàng và không nguy hiểm.

NGỌC QUANG (Ban Mê Thuột).

Bệnh lạ mà cậu tả có lẽ toàn thể nhân loại ai cũng mắc. Đi nắng thì tự nhiên nách, ngực, bụng, trán và v.v... ra mồ hôi, điều đó chỉ là một trạng thái rất bình thường. Cũng vì lý do đó thành ra tôi không biết mách cậu

thuốc nào để chữa trị cả. Chắc cậu đã hiểu ý tôi.

TỪ THANH THÙY (Ban Mê Thuột).

Đúng! Khi ngâm tay vào nước quá lâu hay rửa sà phòng quá nhiều ngón tay sẽ bị rần reo hoặc tróc da. Có thể bôi Vaseline hay Pommade huile de foie de morue cho bớt.

BẠCH TUYẾT (Gia Định).

Chứng « đái rắt » (Pollakiurie) của cháu có thể do nhiều nguyên nhân. Phải tới y sỹ khám nghiệm mới biết rõ. Có thể do sạn (Calcul) hay thịt dư trong đường tiểu hay do bệnh ở bàng quang (Vessie)... gây ra. Nên chụp hình đường tiểu và thử nước tiểu. Tạm thời có thể uống: Urosiphon (2 ống mỗi ngày), Théobromine, Diu, và Kaviase au bleu de méthylène. Nếu không bớt thì phải đi thăm Bác sỹ chuyên môn.

QUANG TRUNG (Quảng Trị).

Chuyện gì buồn phiền làm cháu thất vọng đến nỗi nảy sinh ý tưởng lạ đời như vậy?...

Muốn diệt dục thì theo khoa học có 1 cách rất công hiệu là cắt bỏ tuyến sinh dục (ở cả 2 phái nam cũng như nữ). Còn 1 cách khác là do ý chí của mình thí dụ như xuất gia đản Phật hay tình nguyện vào tu viện chọn kinh kệ làm lẽ sống cho cuộc đời. Chú hy vọng cháu sẽ hồi tỉnh và không chọn lựa giải pháp nào cả, để cố gắng sống 1 cách bình thản hơn.

HẠ LÝ (Gò Vấp).

1.— Mụn nhỏ mọc dưới gốc 1 lông mi tiếng Pháp gọi là Orgelet rất hay tái phát. Phải mỡ để nặn nhân ra. Và phải uống thêm trụ sinh như Auréomycine chẳng hạn và bôi Pommade — Ophatalmique.

2.— Nếu lông mi dài quá và uốn vào phía trong mắt có thể gây chứng

lông quặm phải nhờ giải phẫu mới hết. THUẬN PHỤNG DI.

Muốn có đường nét thân hình cho đẹp cháu phải phối hợp việc dinh dưỡng với sự luyện tập thân thể. Cách luyện tập giản dị và thông thường nhất là nhảy dây hoặc mỗi sáng nằm ngửa, hai tay chống vào háng khuynh ra và gior cao 2 chân cho thẳng đứng thước thợ với thân mình chừng vài 3 chục lần hay đứng xoay 2 cẳng vừa phải và chéo tay trái chắm ngón cái của chân phải và ngược lại. NGUYỄN YÊN LAN (Huế).

1.— Rất rõ tiền cháu có thể dùng nghề để bồi hàng ngày, hoặc giả bôi Pommade cortibion, cortoderm.

2.— Thoa gót chân bằng Pommade huile de foie de morue là tốt nhất. ĐÔNG AN (Saigon).

1.— Con gái 15 tuổi mà cao tới 1m68 thì thực là quá «khô» đấy cháu ạ. Còn nặng 45kg thì vừa.

2.— Lên cầu thang mà đến nổi mặt tái xanh mặt, và phải thở dốc thì chắc chắn là tim yếu và cũng có thể vì thiếu máu nữa. Cháu có thể uống tạm Tonicorine hay Cardioritmon và Passifloral, chích thêm HEPT-A-MYL càng tốt.

3.— Đánh máy nhiều hay chơi dương cầm nhiều không tốt cho những người như cháu. Nên hạn chế bớt là hơn.

TRẦN (Hội An).

Cao mà gầy, muốn mập thêm cháu phải ăn nhiều thịt, cá, trứng, uống nhiều sữa và uống dầu cá viên như Mayocod chẳng hạn. Cũng nên dùng Globiron, Acticalcium.

Hay bị sổ mũi có lẽ cháu mắc chứng Rhinite. Tạm nhỏ Rhinex hay Biphédrine, uống Vitamine C, và Allergina.

CỬA TIỆM BÁN TỪ CÂY KIM
ĐẾN CHIẾC PHI THUYỀN

nam, trung, bắc việt : 77 tỉnh

Lạng Sơn, Bắc Cạn, Hải Ninh,
Lai Châu, Phú Thọ, Hòa Bình, Bắc
Giang,
Lao Kai, Yên Bái, Tuyên Quang,
Sơn La, Nguyễn Thái (*), Hà Giang,
Cao Bằng,
Sơn Tây, Nam Định, Hoàn Long,
Thái Bình, Phát Diệm, Hải Phòng,
Quảng Yên,
Hải Dương, Vĩnh Phúc, Ninh Giang,
Bắc Ninh, Hà Nội, Kiến An xa vôi.
Gia Lâm, Phủ Lý, chơi vôi:
Hà Đông khe khẽ trao lời Hưng Yên.
Trung Phần : Thanh Hóa, Thừa
Thiên,
Hà Tĩnh, Quảng Trị, Phú Yên, Quảng
Bình,
Nghệ An còn gọi là Vinh,
Phan Rang, Phan Thiết thật tình khó
khan,
Tam Kỳ, Quảng Ngãi, Nha Trang,
Qui Nhơn, Bình Định, Quảng Nam
gần kề.
Cao Nguyên : Quảng Đức, Ban Mê,
Kon Tum, Phú Bổn đề huề với nhau,

(*) Nguyễn Thái = Thái Nguyên

Đà [Lai đầy [dấy] lca màu,
Pleiku, Bảo Lộc, cao châu thật buồn.
Nam Phần thì có Bình Dương,
Ba Xuyên, Long Khánh, Định Tường,
Kiến Phong,
Bình Tuy, Gia Định, Phước Long,
Long An, Cao Lãnh, Dương Đông,
Vĩnh Bình,
Kiến Hòa, Rạch Giá, Phong Dinh,
An Xuyên, Phước Lễ, Tây Ninh, Biên
Hòa,

Sai Gon Đô thị xa hoa,
Côn Sơn, Châu Đốc thật là xa xôi
Vĩnh Long, An Lộc khắp nơi
Quê hương thật đẹp, đôi lời giải phân.
KÍNH TRẮNG GỌNG ĐEN

kim tự tháp ai cập

Tháp giống hình chữ «kim» của
Hán Tự có đến gần 180 cái chữ không
phải một cái. Nhưng cái lớn nhất và
được coi như là một kỳ quan vũ trụ là
kim tự Tháp của Chéops xây từ triều
đại Pharaon thứ IV (5980-2475 trước
TC) bề cao 137 mét, bề dài mỗi bên
227 mét 30. Bề khối 2.521.000 thước
khối đá. Theo sách của nhà sử học Hy
Lạp là Hérodote (484 425 trước J.C.)
thì có 100.000 người phu cất phiến
nhau ba tháng một lần, xây dựng suốt
30 năm mới hoàn thành kim tự Tháp
ấy. Đó là ngôi mộ của một vị vua Ai
Cập (vua Chéops).

HẢI VÂN (ghi)

giờ chót

— Hai bà gặp nhau. Một bà than
thở.
— Ông chồng nhà tôi đáng thương
hại thật, suốt đời chỉ gặp chuyện rủi.
Chỉ đến khi ông nhắm mắt xuôi tay rồi
mới gặp được may!
— Gặp được chuyện gì?
— Khi đào huyết mã cho ảnh
người ta gặp trúng mỏ dầu!

KIM THOÀ (Đ.N) S.T

tình hữu nghị

Năm 1899 hoàng tử de Galles
tức hoàng đế tương lai. Edouard
đệ thất Anh quốc vi hành tới
Ba Lê chơi. Tại trường đua Long

champ, chẳng may ông bị chủ chích
thổi mất chiếc ví trong đó có đúng 10
ngàn quan.

Sau đó ông ra về thì có kẻ lạ mặt
lại gần bảo ông:

— Thưa hoàng tử tôi «bắt» được
chiếc ví của ngài và tôi biết ngài là
ai rồi. Vì thế tôi hẳn hạnh đến trả
ngài để tỏ lòng kính trọng tình hữu
nghị Anh Pháp chúng ta.

Ông hoàng Edouard bèn lấy ra tờ
giấy ngàn quan đưa cho hắn và nói:

— Đề anh uống rượu mừng tình
bạn hữu Anh Pháp.

NỜ PHÊ DUNG NGÃ (Đà Nẵng)

diên quá

Một anh dân chài đang dạo chơi
trên bờ sông thì thấy một người lao
minh xuống sông tự vận. Anh liền
nhào xuống cứu người chán đời,
nhưng khi vừa được đem lên bờ,
thì kẻ chán đời lại thất cổ trên cành
cây, trong khi ấy người dân chài ngồi
dưới gốc cây hút thuốc một cách
thản nhiên.

Cảnh sát đến hỏi anh dân chài.

— Sao anh dám hy sinh mạng anh
đặng vớt nó rồi anh lại để nó thất
cổ trên cành cây như vậy mà không
can thiệp.

— Trời ơi, tôi đâu có biết gì? tôi
tưởng nó làm như vậy để cho mau
khô quần áo.

TÀ TÀ

ngây thơ

Ông Bô nói với đứa con nhỏ:

— An, tối nay mẹ con vừa sinh
đôi con có thêm 2 đứa em nữa đó,
ngày mai con phải nghỉ học, đến nhà
hộ sinh với mẹ con nhé. Lát nữa con
đến xin phép thầy đi.

— A, hay quá, con sẽ nói có 1 đứa
thôi, còn 1 đứa, con để tuần sau nhé
bố.

Bố : ... !! ...

X.H

khôn vặt

Một ông vua Anh Quốc trong một
chuyến công du ở Hòa Lan, đến một

ngôi làng nọ, ông ta hỏi mua 3 cái
trứng gà.

— 3 cái trứng này 200đ. Bác nông
dân bán trứng trả lời.

—Ồ, mắc quá nhỉ, như vậy chắc
trứng gà ở đây hiếm lắm sao bác.

— Không, trứng thì không hiếm
nhưng các vua thì rất hiếm X.H

ông nhà tôi

2 người đàn bà nói chuyện với
nhau:

— Chị chùi nhà với nững thứ gì
hả, chị Ba?

— Ô! nhiều thứ tốt lắm chị à,
nhưng thứ tốt nhất, tiện nhất là ông
nhà tôi. X.H

chờ bạn hay

Giọng ca phi thường nhất trong
lịch sử là của Piirre Jean Garat (1762
1823) một ca sĩ của đại hí viện Pháp.
Ông có thể ca giọng Soprano, alto,
ténor, bariton hay basse. Ông có thể
ca được lại cả 1 tuồng ca kịch sau
khi chỉ nghe qua lần đầu. Thế mà ông
không biết một chút nào về nhạc lý cả
Alphonse Durand, một nhạc sư ở
Ba Lê đã đặt tên cho 7 đứa con trai
gái của ông là Do, Ré, Mi, Fa, Sol, La
Si. Đứa thứ 8 cũng là đứa út tên là
Octave.

Hình «cơ» quả tim trên là bài
ngày nay (xưa được gọi là «coupe» — cái
bình — và đã được đổi tên từ thế kỷ
15. Hồi ấy có một thương gia Pháp ở
Bourges tên Jacques Coeur (1395-1456)
một tay chơi bài có tiếng và đã có
công phổ biến trò giải trí ấy khắp
nước Pháp. Sau đó ông mất, để nhớ
ơn người ta đổi tên «coupe» hình tim
trên là bài thành coeur để bắt tử
hóa nó.

TRƯƠNG HOÀI NGUYỄN (ghi)

lý do

Một nữ nhân viên đến sở làm trễ
ông xếp rầy la.

— Xin ông chủ sự tha lỗi cho, sở
đi em đến sở trễ là vì khi vừa bước

xưởng xe buýt thì có một anh chàng đi theo em thật lý lợm.

— Nhưng lý do nào đã làm cô mất nhiều thì giờ quá vậy?

— Thưa ông, vì chàng đi chậm quá làm em không thể đi mau được.

ĐỜN CÒ (Nha trang)

Tạp chí vĩ đại nhất thế giới

Một tờ báo định kỳ trở thành một ấn phẩm khổng lồ, là tạp chí Reader's Digest.

Các bạn hãy xem Tạp chí Reader's Digest phát hành với con số kinh khủng như sau :

Trên 29 triệu cuốn ch, a ra tại Á Châu với : 500.000 cuốn tiếng Nhật Bản, 75.000 cuốn tiếng Trung Hoa. Anh Quốc phát hành 540.000 cuốn để gởi đến Ấn Độ 150.000 cuốn, Phi luật Tân 100.000 cuốn, Tân gia Ba và Mã lai Á 100.000 cuốn, còn lại bao nhiêu thì gởi tới Việt Nam, Đại Hàn và Tích Lan.

Tạp chí bắt đầu xuất bản vào năm 1922 với một ngân khoản 4.000 Mỹ kim do Ông Dewitt Wallace sáng lập.

xem tướng người

— Người ngồi hai chân khép lại, hơi nghiêng về một bên, không bao giờ bắt chéo chân lên nhau là một người ưa chuộng sự thứ tự và sự sạch sẽ, nhưng thiếu tự tin. Đối với người này, bạn chớ nên lỡ hẹn hay đến trễ. Nếu được tăng bốc, người ta rất sung sướng và vừa lòng bạn.

— Con người ưa tính toán là một người khi ngồi hay bắt chéo chân và thả lỏng chiếc giày đang mang. Tuy bề ngoài có vẻ quân binh, loại người này lại ưa được người khác chỉ huy và rất sợ sự đe dọa. Ngoài ra, đây là một người của kế hoạch, có nhiều ước vọng, thích tranh đua. Muốn chinh phục, bạn chỉ cần vờ thua là bạn thành công rồi đó.

— Con người bảo thủ : một chân để ngang trên ghế, chân kia bỏ thẳng đong đưa. Một con người ưa lễ nghĩa không thích những việc ra ngoài lễ

lễ thông thường. Rất ghét phô trương hay làm người khác chú ý. Gặp loại người này, bạn chớ tỏ sáng mà hồng việc. Từ từ mà làm quen, một khi đã quen biết rồi người này sẽ rất chân thành.

— Người ngồi bắt chéo chân hai lần như một con rắn quấn lấy cây là một người ưa hoàn hảo thích giúp đỡ người khác. Làm gì cũng muốn hoàn toàn nhưng luôn luôn lo âu. Bạn nhớ và điều này điều nọ là bạn đã đánh vào tâm lý vị tha của người ta rồi đó.

— Con người rộng lượng khi ngồi chỉ để bàn chân này qua bàn chân kia thôi. Người này thích những công việc xã hội, sẵn sàng quên mình vì người khác. Đây là một người thật dễ mến và đáng yêu.

— Người ngồi để cả hai chân lên ghế như đang tập yoga là một người rất tân tiến. Một mẫu người của văn minh tiến bộ, thích tự lập và ghét bị ràng buộc trong khuôn khổ. Ưa sự tự do và ăn mặc lúc nào cũng hợp thời trang. Đúng là một người mới nhưng hay mơ mộng.

— Con người lẳng mạn ngồi hai chân không khép lại, hay di di ngón chân thành những hình tròn và dang ra xa. Tính tình rất độ lượng, dễ dãi và luôn luôn vui vẻ với mọi người. Bản tính rất lẳng mạn, bạn chớ nên độc quyền yêu mến người ta khi chưa thân thiết vì người ta không muốn thuộc về của bất cứ ai.

Bác sĩ John A. Blazer

Piano ghi

Ló đuôi chuột nhất

Ông hiệu trưởng một trường nọ nhận được một cú điện thoại và ông trả lời :

— «Thưa ông, ông nói trò Tèo bị cúm sáng nay và không thể đi học được à, xin ông vui lòng cho tôi biết ông là ai.

— Thưa ông, ba tôi.

PHẠM THỊ MINH HOÀNG

bị tù 50 năm vì tội huyết gió

Ông Marie Augustin, Hầu tước xứ Pélrie de Butanie là nạn nhân của luật pháp sai lầm, vô đạo, và cũng vì quốc sự bất an, nên ông bị lãng quên trong ngục thất 50 năm.

Ông bị bắt vào xuân năm 1786, do chính Hoàng đế Louis 16 ký trát tống giam, vì đã dám huyết gió khi thấy Hoàng Hậu Antoinette bước chân vào hi viện tại Ba Lê. Chàng thanh niên Augustin bị ghép vào tội phạm thượng khi quân, và bị giam vào ngục cho đến năm 1790, sau đó bị mặt chuyên sang ngục thất tại Lỗ, Đức.

Cuộc cách mạng Pháp bùng nổ và sự sụp đổ của Hoàng gia cũng không đem lại cho Augustin sự tự do

Ông lại tiếp tục sống cuộc đời cơ cực bị lãng quên trong ngục thất thêm 24 năm nữa mới được đem ra tòa xét xử.

Lúc bấy giờ là vào năm 1814, Ủy ban điều tra tội phạm tuyên bố trả tự do lại cho Augustin, nhưng... rồi thay, lệnh chưa kịp thi hành thì xảy ra vụ đảo chánh của Nã Phá Luân, từ đảo ELBE trở về Pháp, nên vì quốc sự lộn xộn, Augustin bị lãng quên luôn

Cho đến năm 1836, sau khi hoàng hậu Antoinette, giai nhân đã gây ra tiếng huyết gió của một ngày nào, đã yên ngủ dưới mồ được 43 năm thì Augustin mới được tha về.

Đề tổ sự khoan hồng, chính quyền cho ông trở lại cố hương (Butanie) và hưởng mọi tài sản đất đai ở đây.

THÚY MỸ

Có thuốc chứ

Một ông nọ vào tiệm thuốc tây. Sau khi hỏi mua ba bốn thứ thuốc liền một khi mà cũng chỉ nghe người bán hàng trả lời « hết rồi ». Bực quá ông ta gắt :

— Tiệm gì mà hỏi thuốc chỉ cũng không có, bộ đây không có bán thứ thuốc nào hay sao?

Người bán hàng nhanh nhẩu :

— Dạ thưa ông có chứ, đây là thuốc chữa mỗi quai hàm.

VŨ KHUÊ HUYỀN

bọng vàng

Trên đường đến nhà Mít để an ủi người bạn vàng, vì anh này bị thất bại trên đường đời nên có ý định quyền sinh, Xoài vẫn cố an ủi bạn một câu :

— Tớ sẽ đợi đằng ấy bên kia thế giới.

???....,,

(VŨ VĂN TƯ Savannakhet Laos)

nhìn khói biết thời tiết

Khi thấy khói lên cao thẳng băng mà tan biến mau chóng trong không khí là điềm trời còn nắng đẹp.

Trái lại khi khói như ứ đọng lại, bạn có thể tin rằng trời sắp mưa.

HUYỀN TRẦN TRÂM ANH (ghi)
Đà Nẵng

mẫu phong bì dành cho bạn ngọc

Đề từ nay thư từ của bạn Ngọc gửi đến cho Tuổi Ngọc được thứ tự gọn gàng khi bay về Tòa soạn, KV đã trình bày mẫu phong bì và được nhị vị Thư ký Tòa soạn Ô kê.

Mẫu bì thư đó như sau :

TEM

KÍNH GỬI :

TUẦN BÁO TUỔI NGỌC

38 Phạm Ngũ Lão — Saigon 2

Mục : BÔNG HỒNG
CHO TÌNH ĐÀU

Tên mục mà bạn Ngọc muốn gửi tới để phía dưới bì thư. Những thư riêng gửi cho từng người trong Tòa soạn để tên người đó. Những thư bảo đảm để tên Ô Đặng Xuân Côn,

lầm cảm

Một ông thầy cận nặng quay xuống một người đang lục đục ở cuối lớp với vẻ tức giận :

— Anh kia ! Lên trả bài sử cho tôi.

— Dạ ! Tôi không thuộc ạ !

— Tối qua anh làm gì mà không thuộc bài.

— Dạ ! Đi nhậu với mấy người bạn.

— A ! Anh này dám uống rượu nhí. Anh có biết trường cấm không ? Đi ra khỏi lớp ngay.

— Nhưng... thưa thầy tôi phải sửa xong đèn đã ạ. Tôi là thợ điện.

HÀNG

thùy mị

Lan đang ở tuổi trăm cài lượt giặt, được nổi tiếng là thùy mị đoan trang nhất xóm. Một hôm bà mẹ gọi Lan vào bảo :

— «Này con, con đã lớn, cha mẹ cũng gần đất xa trời, không thể lột da sống đời mà nuôi con được. Nay cha mẹ muốn tìm chỗ xứng đáng mà gả con. Hẳn con cũng biết «áo mặc sao qua khỏi đầu, cha mẹ đặt đâu con ngồi đấy chứ ?»

Lan khẽ dạ :

— Thưa mẹ vâng, nhưng con xin mẹ một điều thôi ạ.

Bà mẹ dịu dàng :

— Con muốn chi ?

Lan nhỏ nhẹ đáp :

— Dạ con chỉ xin mẹ cho phép con chọn chỗ để mẹ đặt ạ.

ÁI CHÂU

bắp thịt

— Bắp thịt to lớn như: trong thân thể là bắp thịt mang tên glutens masicimus. Nó chính là bắp thịt mộng, nó cũng là bắp thịt đau khổ như, mỗi lần chích thuốc là nó bị lại.

— Nhỏ nhưt là bắp thịt Stapedius chỉ dài có 1 ly 25, dùng để cử động xương bàn đạp ở tai trong.

— Toàn thể các bắp thịt cân nặng 40% sức nặng của con người.

LÊ NGUYỄN HOÀI THƯƠNG

kiến vàng ơi !

Hãy gửi về KV câu hỏi mà bạn hỏi ai cũng bị chê là ngờ ngẩn.

HỎI.— Kiến vàng ơi ơi ! tại sao con gái có nốt ruồi nằm mé môi trên là cứ gán cái tội «ăn hàng nhất thiên hạ» hở ?

HOA TÍM LỤC BÌNH

ĐÁP.— Họ có quan niệm quá sai lầm về sự hiện diện của cái nốt ruồi ở mé môi. Chẳng nhẽ nước mắt hay hạt đường nào còn dính ở gần môi rồi có chàng ruồi hạ cánh à. Vô lý. Lại càng vô lý hơn nữa khi bảo con gái hay ăn quà. Chắc bạn cũng đồng ý với KV điều đó ?

HỎI.— Kiến vàng ơi, cũng là loài kiến cho ta hỏi nhé, chúng ta từ cái trứng mà nở ra vậy thì từ hồi đầu tiên có loài kiến chúng ta, cái trứng và con kiến cái nào có trước

KIẾN ĐEN

ĐÁP.— Vụ kiện tụng giữa cái trứng gà và con gà con vẫn chưa có kết quả vì thế giống giống tí hon ta cũng chẳng nên thắc mắc nhiều.

HỎI : Kiến vàng ơi. Khi mà mình mời 1 cô bạn thân nhất của mình đi uống nước lần đầu tiên mà nàng ta lắc đầu bảo rằng «ngại lắm». Lần sau thì mình có nên mời nữa không kiến vàng ? và, sau câu từ chối của mình phải làm sao để che dấu sự bối rối ?

TRỊNH KIM (Đã nãng)

ĐÁP : Ta hãy lấy can đảm đề ca một màn nữa, KV nghĩ rằng bạn có thể thành công. Vì «ngại lắm» lần đầu thì lần sau có thể hết ngại. Theo KV thông hiểu tâm lý con gái thì dù nàng đáp thế nghĩa là bạn đã thành công một nửa. Một nửa còn lại còn tùy thuộc nhiều ở tài năng chinh phục của người đi săn. Bạn nhớ một điều, đừng bao giờ vồn vã quá. Hãy cứ bối rối, vì người ta sẽ mến cái bối rối của bạn.

trong nhật ký của quỳnh

truyện dài ĐÌNH TIẾN LUYỆN

221

thứ hai, 17-1

Những lúc nhớ tới Viễn, những lúc Viễn tới quấy rầy sách vở tôi, tôi lại cố xóa bỏ ý nghĩ, chả nhẽ tôi đã yêu anh. Không, tôi không yêu anh đâu Viễn ạ. Tôi không hề gặp anh, nói chuyện với anh đã gần một tháng nay. Trong chiếc ví nhỏ bỏ trong cặp tôi còn một cái gio-tông, cái gio-tông đó mà một lần tôi lần thần mua để sẵn vì sợ nhớ họ hết gio-tông. Tôi muốn gọi tới anh. Không, tôi không muốn thế được, tôi chối bỏ ý tưởng ấy và cúi đầu đi qua cái phòng điện thoại.

Viễn đâu thêm nghĩ tới tôi. Có gì đâu. Cái câu nói mà làm như chẳng có gì quan trọng cả của Viễn thỉnh thoảng còn văng lại trong tai tôi. Có gì đâu. Giữa tôi với anh, có gì đâu. Tôi muốn khóc quá. Và điều ấy thì dù muốn hay không, nước mắt tôi vẫn cứ ứa ra một cách như rất tự nhiên.

222

chủ nhật, 23-I

Hôm qua tôi tới thư viện, không cần thiết lắm để mượn xem tại chỗ về tiểu sử vài tác giả từ đời «Văn học Việt Nam, thế hệ dẫn thân yêu đời» mà tôi bày đặt muốn rướm rà trong bài giảng văn. Chẳng chăm chỉ gì hơn được nhưng tôi cứ nghĩ rằng cuối năm thì nên phải lo. Thư viện thưa người buồn quá. Thư viện hôm nay buồn hơn hôm qua, buồn hơn hôm kia. Buồn hơn hết tất cả bao giờ.

Sáng nay bà Vân mới bỏ lên tôi chơi. Họ hàng, có dạo cả năm liền chúng tôi chẳng thăm hỏi gì tới nhau, bây giờ tự dưng vồn vã. Có lẽ có tôi đề cho bà ta tâm sự về ông bố chẳng. Tôi khen đôi lông mi của chị đẹp, bà ta nói cặp thuốc đấy. cái mặt bà cũng trắng trẻo mà sao bà ta đại lại phấn son nhiều thế. Hôm nào Quỳnh thử xài tí phấn này xem, mịn lắm. Tôi kêu lên, người ta còn con nít mà. Con nít gì nữa, con trai theo âm âm rồi, thử một tí thôi mà. Da Quỳnh đẹp vậy chỉ cần một

223

chút phấn là đẹp trời hẳn lên. Tôi nhất định không, dù là thử. Dù vậy tôi cũng bằng lòng để cho chị Vân dùng kéo cắt đi một chút đầu hai hàng lông mi của tôi, vì bà ta bảo như thế lông mi sẽ dài thêm. Cũng như móng tay năng cắt thì năng dài, những móng tay bị xước hay được cái hàm răng thỏ của các nàng ưa gặm nhấm thì những móng tay đó rất lâu dài. Cần một chút hơi dao hơi kéo.

Lúc gần hết một buổi chiều, tôi ngồi nhớ Viễn và mong Viễn quá. Tôi xếp đặt vài thứ trong phòng rồi đi lên đi xuống bồn chồn như tôi đã có hẹn với người. Người chẳng tới. Buổi chiều chủ nhật dài ra.

Lúc ngồi vào bàn học buổi tối, tôi bóc tờ lịch trên cuốn lịch còn đầy của một năm dài. 23 tháng 1. Viết tên Viễn hai ba lần rồi lại xóa bỏ, tôi xếp tờ lịch vương lăm tưng và kẹp trong cuốn vở nháp, nghĩ sao cuối cùng tôi lại lòi ra xé vụn từng mảnh nhỏ. Những chữ V, chữ I, chữ E, chữ N lla nhau và nằm như hoa trên mặt bàn.

Tôi chàng thêm nhớ anh đầu Viễn ơi.

224

thứ năm 27-I

Mệt cả ngày hôm qua, đi học về vừa ném cặp lên bàn là đi nằm ngay. Mẹ đã quen những lần tôi hay mệt và bỏ bữa ăn. Tuy thế những lần mệt quá mẹ vẫn không quên hỏi han tôi. Buổi chiều mẹ bỏ công việc lên phòng con gái nói vài ba câu chuyện cho đến khi bố về.

Hôm thứ hai chị Quyên dắt mấy nhóc con lên chơi, trông thấy tôi bà ta kêu lên : độ rày nhìn con bé này... mỡ màng hẳn ra. Tôi đáp nhẹ vào bụng chị, khi hai chị em nằm trong phòng tôi, không thấy chị vác trống trống chị còn tươi tỉnh một tí, lấy chõng coi bộ cực như thế có bao giờ chị .. hỏi hận không ? chị Quyên cười, duyên số mà mi, ta vẫn tin thế, không có gì là cực khổ cả nếu mình có quan niệm về hạnh phúc nó ngu dần một tí. Hạnh phúc thông minh quá chỉ cực lòng mình, làm khổ nhau. Nói chuyện quanh quẩn một hồi chị Quyên hỏi tôi, có đứa con trai nào theo tán tỉnh em gái của chị chưa hở ? Tôi lắc đầu, tôi không muốn nhắc tới «chú bé» Thức. Chị Quyên nói một câu khiến tôi

225

ngồi ngơ, tình yêu đôi khi mình phải là người lăn xả vào để chiếm lĩnh, đừng rụt rè. Chị nói, tôi vẫn còn nghe hơi nóng của thời con gái chị trong hơi thở, Chị vẫn bạo mẽ bạo miệng vậy. Song, tôi còn nhớ chị đã là kẻ thất bại, một lần, khi người yêu của chị đứng bên một người con gái khác.

Có lẽ ngày mai, tôi vừa có ý kiến ấy, tôi sẽ tới chỗ Viễn làm việc. Tôi sẽ không gọi điện thoại cho anh trước và để anh sẽ bất ngờ. Tôi quên mất là tôi đang giận người. Vớ vẩn quá, có gì đâu. Tôi còn là con bé hay ngồi nghĩ ngợi và hay giận dỗi lăm chằm nữa mà.

thứ sáu, 28-I

Tôi chóng mặt quá sức. Tôi phải cố lấy bình tĩnh để viết được những con số của ngày hôm nay. Tay tôi run rẩy, môi tôi khô se lại và đắng ngắt. Tôi khóc nhiều từ buổi tối đến giờ, không tài nào ngủ được trong những ý nghĩ rối tung lên về hình ảnh buổi chiều. Đã mở

226

những trang giấy này ra nhiều lần nhưng tôi không đặt bút viết được gì. Có những giọt nước mắt rớt lên những trang nhật ký của em, anh biết không anh.

Thật xót xa. Tôi không viết nữa đâu. Tôi không bình tĩnh nổi để viết gì, ngoài nước mắt tôi (2 giờ đêm).

thứ bảy, 29-1

Tôi trường như một người vô hồn. Buổi sáng tôi không dám cầm tới cái gương, sợ nhìn thấy đôi mắt sưng húp của mình. Đám bạn nhìn tôi lăm li không nói với ai. Tôi sợ cái con đường TKH, sợ đến thất lòng.

Buổi chiều tôi khóc, buổi tối tôi khóc, ban nãy tôi mới khóc xong. Thời, cũng để cho hết cái tháng giêng đặng môi miệng này.

thứ sáu, 4-2

Anh Viễn,

Một tuần, vừa đúng một tuần rồi anh ạ. Như những ngày lạ lùng

227

lắm, em tưởng không còn nhìn thấy mặt anh thêm lần nào khác nữa từ buổi chiều hôm ấy. Em đã cắn chặt môi cho nước mắt khỏi trào ra. Bây giờ đây em đang nhớ tới anh, tuyệt vời như vết đau thương đang vỡ ra. Em không tưởng là em đã nhớ tới anh nhiều đến thế. Buổi tối em đã nén lòng mình không ngồi vào bàn học, không động tới cuốn sách bla đen hàng ngày em vui em buồn em rộn rã em khóc với nó. Em sợ phải kể lể. Nhưng bây giờ thì không được anh ạ, anh hãy chịu kho ngồi nghe em kể lể. Anh hiền lành lắm, anh không còn độc ác, tàn tệ... như em đã gán cho anh trong những lúc em vật vã, dẫn vật mình. Dù sao thì em cũng còn những lúc bình tĩnh ngoan ngoãn thế này mà mấy hôm nay em đã đợi.

Em đã hiểu những giây phút em đứng với anh ở ngoài cổng buổi chiều nay. Anh không nói gì, anh nhìn em. Em không nói gì, em cúi xuống. Và em đã khóc. Anh đã bỏ về. Có thể nào là em đã thương yêu anh đến thế. Không anh ạ, em vẫn chỉ là con bé hay lưỡng cốong khi ở bên anh, đi bên cạnh anh. Em không mong gì hơn thỉnh thoảng gặp anh nói vài ba câu chuyện, và nhớ anh một chút, để cảm thấy tình tào lúc học bài. Em còn dại quá đó anh, bởi thế em cũng chỉ có những

228

màu giấy nhỏ, những chữ viết nhỏ và lời nói đùa của anh. Anh nhớ không, khi anh hẹn em đi phố em im lặng rồi để anh giận em. Anh có biết em ngại ngùng, em run sợ lắm không. Anh thừa biết vậy mà, cả khi anh đứng đợi em ở cổng trường trong giờ tan học, bước chân em cứong lên không đâu.

Thứ thực với anh là Quỳnh đã dại dột, Quỳnh mới nghĩ lại vậy, là buổi chiều thứ sáu tuần trước Quỳnh đã có ý định đến chỗ anh làm việc để rồi chóng mặt trở về rửa thắm trong bụng, thế sẽ không bao giờ gặp anh. Quỳnh nghĩ Quỳnh vô lý rồi Quỳnh nghĩ Quỳnh cũng có lý. Có lý cả lúc buổi chiều đứng lì ở ngoài cổng không chịu mở cổng cho anh. Nếu anh nói, mở cổng cho anh đi, có lẽ bây giờ Quỳnh đã không ngồi đây để viết cho anh. Anh trở về, Quỳnh trở vào và Quỳnh nghe rõ từng bước chân của mình, nghe rõ từng tiếng thồn thục của những giọt nước mắt mình.

Viễn ạ, nếu Quỳnh có là con bé hay lăm li, hay bướng bỉnh thì bây giờ vẫn còn nguyên con bé ấy, dù nó đã biết cay ở đâu môi, xót xa, đã chóng mặt và khóc nhiều trong tuần lễ vừa qua. Quỳnh sẽ không bao giờ nhắc tới tới chuyện của anh đâu. Quỳnh vẫn còn biết tội nghiệp

229

minh, hiểu mình phải xóa mờ đi một hình ảnh mà bấy lâu nay Quỳnh đã mơ mộng bên chồng sách vở. Cuối năm nay Quỳnh thi, Quỳnh vẫn luôn nhớ vậy. Anh cứ tự nhiên trong mọi công việc của anh, chẳng nên bận rộn nghĩ tới cái con nhỏ lăm lăm này làm chi (Mà chắc có bao giờ anh nghĩ tới). Quỳnh biết chỗ đứng của Quỳnh. Một góc nhỏ nhồi bên cạnh anh, nếu có, thì cũng chẳng có gì đáng quan trọng lắm phải không anh, phải không những ngày những tháng của gần một năm qua?

Quỳnh sắp mười bảy tuổi, chắc anh không biết đâu. Quỳnh tiểc lắm chứ, nhưng Quỳnh cũng phải nhận ra là Quỳnh đang lớn lên, từng ngày, như những ngày dài từ thứ sáu tuần trước đến thứ sáu hôm nay. Những ngày lạ lùng. Quỳnh xóa bỏ ý nghĩ Quỳnh mất anh, bởi vì Quỳnh không yêu anh đâu. Không yêu anh một tí nào hết. Nhưng anh biết rồi sẽ có một con bé ít nói, biếng cười và chằm khóc hơn bao giờ.

Bỏ quên đi nhé anh, những màu chuyện nhỏ, những ly nước chanh, những bước đi vô tình. Và những chiều ngồi thư viện, cũng như vô tình mà thôi.

(Còn tiếp)

cây bông công chúa trước nhà

(Tiếp theo trang 14)

rát trên giàn bông giấy trước nhà. Buổi tối nghe những cánh dơi bay vù trên trần nhà.

Chính ở ngôi nhà mái ngói rêu phong này, nơi căn gác đó tôi đã lớn lên đã mơ mộng : Và cái ý muốn đi biểu tình bị bắn chết để được làm một Quách thị Trang lớn dần trong tôi theo năm tháng. Có điều đâu phải tất cả những ước muốn đều trở thành sự thật trong cuộc sống. Tôi cũng có biết những điều này. Và lại đâu phải ai đi biểu tình cũng mong mình được tạc tượng : Nói cho cùng giá mà bây giờ chết đi để được làm thần tượng thì chắc chắn không có tôi ? Có điều cái hình ảnh người con gái áo trắng dẫn đầu đám biểu tình gục chết bởi viên đạn bắn từ kẻ đàn áp quá cố điều quyến rũ đối với tôi. Và cái hình ảnh này thì được anh Nguyễn thuật lại. Anh Nguyễn trước khi vào nhà binh là ký giả — ký giả tài tử, làm ký giả vì không biết làm gì như anh vẫn thường Cói. Tôi nghĩ đó chỉ là một cách nhún mình cũng là một hình thức của kiên ngạo :

Nhưng cũng có thể là anh Nguyễn nói thật, làm sao phân biệt được. Cũng có thể là nói để khỏi phải im lặng. Nhưng đó lại là một chuyện khác.

Anh Nguyễn vẫn thường nói nghề báo là một nghề vất vả nhưng nhiều lý thú vì được tự do. Và anh bỏ học từ năm mười tám tuổi để đi lam bao. Anh có vẻ thích thú trong điều này. Anh vẫn thường nói : « Có bé coi phải là ký cục không. Trong cái khoảng thời gian đó, trong hoàn cảnh đó những người ở lứa tuổi tôi hằng nai bỏ học đi tranh đấu, lam các mạng thì tôi lại hằng hái bỏ học đi làm... báo một nghề vô ích ». Nói xong anh cười lớn cái giọng cười có vẻ kieu bạc.

Thật ra cái ý muốn được làm một Quách thị Trang thứ hai không phải đợi lúc anh Nguyễn thuật lại cái hình ảnh người con gái áo trắng ngã gục bởi viên đạn bắn từ kẻ đàn áp mới có trong tôi. Cái ước muốn đó có từ khi tôi tình cờ đọc câu thơ :

«Quách Thị Trang ! Quách Thị Trang !
Tên em viết giữa công trường trái tim »

Thơ của thi sĩ Kiên Giang, tác giả tập thơ «Hoa trắng thời cái lên áo tím l. Câu thơ thật là dễ thương ghê đi. Nhất là cái câu : tên em viết giữa công trường trái tim thật là tuyệt !

Có công trường trái tim nào để viết tên cụ Phan Khắc Sửu nhà chí sĩ vừa chết đi không nhỉ ?

Một buổi chiều mưa đi qua công viên Quách thị Trang tôi thấy khuôn mặt người con gái thật buồn những giọt mưa còn đọng lại trên khóe mắt long lánh như nước mắt.

—«Mày mà đi biểu tình rồi bị bắn chết, rồi được tạc tượng dựng ở công trường thì... còn khuya.» Chị Trang cứ chế nhạo tôi hoài.

Và anh Nguyễn thật đúng là anh Nguyễn... cùi (Anh Nguyễn vẫn thường được chị Trang gọi là anh Nguyễn cùi mỗi lần anh làm điều gì trái ý chị.) Chữ cùi nghe dễ thương ghê đi. Mấy lúc sau này mấy đứa bạn thân lam điều trái ý tôi vẫn thường gọi là cùi.

Anh Nguyễn lúc nào cũng về phe với chị Trang gọi tôi là «cô bé thánh tử đạo» mới là dễ giận.

Cô bé thánh tử đạo ! Anh Nguyễn cũng biết là tôi đâu có muốn chết đi để làm bà Thánh vậy mà anh vẫn trêu tôi mới là tức chớ.

Tôi đã hăm dọa anh bằng cách viết thư cho anh với câu : «Anh sẽ bỏ xác ở ngưỡng cửa nhà tôi» và tôi cũng có ý định «nghịch» anh ra luôn nếu anh còn gọi như vậy. Nhưng mà lúc nhìn thấy anh đưa hai tay khỏi đầu nói «đầu hàng ! đầu hàng» lúc anh vừa về nhà là tôi quên đi mất lời hăm dọa và chuyện định nghịch anh ra.

Và lại tôi nghĩ là mình cũng đã lớn rồi, ai lại đi «trẻ con» làm vậy. Mày đã lớn rồi nghe chưa Thanh Thanh ?

Tôi đã lớn rồi vậy mà sao tôi vẫn thấy tôi còn nhỏ một tí nít làm vậy ? Những cái gì đã cho tôi cảm tưởng là mình đã lớn rồi vậy ? Những định đề Euclide hay là những bằng đẳng thức đáng nhớ ? Những phản ứng xảy ra sau đó khi cho acide tác dụng với kim loại hay là những «Kiểu từ trở gót trường hoa, sần tuôn đứt nối châu xa vẫn dài». Những bài Vạn vật học trong sách của Ông bà Phùng Trung Ngân hay là những bài viết về văn minh Pháp của Mon sieur Mauger. Hay là nỗi buồn vu vơ khi nắng chia nửa bãi chiều rồi, vườn hoang trịnh nữ xếp đôi lá rêu ?

Đã chẳng phải anh Nguyễn trong lần về nhà trước khi vào lính đã viết dùm tôi mẫu đơn thi Tú tài phần thứ nhất đó sao.

Mày đã lớn rồi. Mày đã sắp sửa là cô Tú rồi, biết chưa Thanh Thanh ? Cây bông công chúa trước nhà chiều nay có rơi rụng một bông hoa nào không nhỉ ?

PHÁT HÀNH ĐẦU THÁNG 12-1971

MẶT TRỜI TRÊN CÁT

- Những truyện ngắn ghi dấu một thời lãng mạn
- Bìa do HỒ THÀNH ĐỨC trình bày
- TỪ THỨC xuất bản.

tập truyện ĐÀO TRƯỜNG PHÚC

BÀI ĐÃ NHẬN ĐƯỢC

Từ Bạn Ngọc

thơ

Thượng Nhân, Nguyễn Đình Yên, Nguyễn Dạ Hoài, Trà Loan Gươm, Cung Uyên, Phạm Nhã Uyên Uyên, Minh Uyên Nguyên, Hoài Du Thụy Miên, Thương Vũ Linh Thương, Hoàng Nhũ Mi, Nguyễn Hoài Mỹ, Huyền Du Linh, Võ Văn Kiệt, Lê Đức Lang, Hồ Sơ Khai, Trần Lan Tuyên, Trần Linh, Thổ Mộ, Giang Thanh Bình, Suối Mơ, Thế Luân, Nguyễn Ngọc Oanh, Phạm Thy Cát Biền, Dương Xuân Trọng, N. Dũng, Hồng Trắng, Trúc Đào Nguyên, Tâm Vy, Phạm Nguyễn Hạnh Phúc, Lâm Quốc Hương, Nguyễn Thiên Hương, Xuân Duog, Phan Di Ngã, Nguyễn Việt Khắc Thanh, Nguyễn Tiến Hải, Dương thị Diên Nhi, Huyền Sa, Thụy Miên, Trần Lan Tuyên, Nguyễn Thái, Nguyễn Trầm Đoàn, Trần Phương Vũ, Thy Khương, Thuyền, My, Kỳ Niệm, Vũ Anh Thư, Hoài Anh, Hà Thế Thuyền, Trần Văn Can, Dũng Quyên, Trịnh Tấn, Nguyễn Đình Hiếu, Võ Văn Thắng, Anh, Cam Thao, Sỏi Tim, Nguyễn Tiến Hải, Hoài Mặc Niệm, Vĩnh Quyên, Mộng Lan, Hoài Huyền Vũ, Thy Hoài Nhân, Nguyễn Đình Hiệp, Dương Xuân Trọng, Con Chim Trốn Tuyết, Thất Quyên, Văn Đình, Đoàn Thụy, Phạm Thục Vũ, Lý Bá Phù, Nguyễn Hồng Giang, Uy Hoài Trang, Trần Chấn Trí, Nhật Vũ Sa Mù, Hiền Thy Họa My, H. Dũng, Yến Tước, Cửu Đăng Thu, Lại Thế Vượng, Nguyễn Quang, Vĩnh Quyên, Xuân Hoàn, Thiên Thu, Ngọc Thùy Khanh, Ngọc cung Hoàn, Phong Vũ Linh Uy, Lê Ngọc Nhân, Hoài Nhung, Nguyễn Đan Phượng, Cổ Biếc, Ái Thảo, Tuấn Dũng, Trần Chương, Hoàng Nhất Hằng, Nguyễn Ngoan, Tạ Thị Thanh Nhẽ, Tạ Văn Sĩ, H. Bon, Thu Hoài Dung, Thương Hoài Nguyên, Văn Đình, Nguyễn Hồng Giang.

văn

Miu Miu, Nhã Uyên, Thoại Du, Trần thị Hương Nguyên, Dũng Nguyên, Ngọc Châu, Trần ngọc Hùng, Mặc Du, Hàn Mặc Thùy Phương, Hồ thị Trang, Phạm Nguyễn Hạnh Ngọc, Thanh Hoàng, Dương xuân Trọng, Liễu Đạo, Suối Mơ, Ngọc Văn, Trường Thoại, Nguyên Lộc, Công chúa Điền Đô, Lê Đức Lang, Ty Yên, Phúc, Lê Miên Tường, Anh Viễn Hoài, Phương Mây, Minh Uyên Nguyên, Anh Châu, Thương Nhân, Thanh Lê, Trần Chấn Trí, Tiny, Trần thị Hương Nguyên, L. Đình Quang, Nguyễn thị Phân Ly, C 21, Nguyễn Vương Diễm Châu Đoàn Hùng Phong, Hoài Anh, Sầm Viễn Dung, Viễn Di, Hoài Uyên, Thương Vũ Linh Thương, Nguyễn Thị Hoài Thương, Đỗ Nguyên Hân, Tây Ninh, Hàn Mặc Thùy Phương, Lưu Ngọc Liêm, Vũ Minh, Kim Dung, Dung, Nguyễn Nhân Viễn Du, Huỳnh, Xương Huy, Hàn Mặc Thùy Phương, Thúy H. Nguyễn Quang Minh, Hoàng Như Phương, Hải Dương, Nguyễn Trương Thụy, Ly, Trần Văn Đục, Anh Hoa, Ty Thổ Đế, Như Luân, Phan Anh Dũng, Cao Văn Minh, Tâm Nguyên, Nguyễn Như, Minh Thủy, Du Mùa Đông, Nguyễn Thanh Phương, Mây Bốn Phương, L. Triệu Minh, Bê Hát Vê, Nha Trang, Đoàn Ái Hương, Trần Ái Mỹ, Thu Tấn, Dzũng Quyên, Hà Ngọc Tuyền, Nguyễn thị Minh Diệu, Nguyễn Hữu Phương, Lê Thị Vi, Phạm Chính Đông.

bóng hồng cho tình đầu

Hàn Mặc Thùy Phương, HT. Ngọc Lạc, Ty Thổ Đế, Võ Văn Tráng, Hàn Mặc Thùy Phương, Đỗ Vũ Thục uyên, Thụy Miên, Huyền Sa, Thụy Du.

thời nhỏ ở miền quê (Tiếp theo trang 8)

— À qua bên mẹ Bắp mua mấy cái bánh đậu phụng cho mẹ mi với mấy đứa. Yến ơi!, để mẹ đủ nó qua mua.

Sáng sớm, trời vừa rạng, Tạ xách đồ lên chào ông bà ngoại và mấy dì đi đi. Ai cũng vui vẻ nói Tạ gìn giữ khi đi đường. Bà ngoại dúi vào tay Tạ chai dầu Nhị Thiên Đường «đi coi thoa vô cả gió máy bệnh chết! Khi mỡ mết xúc dầu vô cho đỡ».

Trên chuyến tàu đầu đời rời bỏ làng quê, qua khung cửa kính nhỏ, một vùng chân trời thu hẹp dưới ánh mắt người thiếu niên mười lăm tuổi, nhà cửa cây cối núi non sông ngòi giờ chỉ là những đường nét họa đồ trong một giờ học địa lý nào đó. Vùng chân trời xanh ngát mới thấy của một ngày đầu tiên đi xa, lòng Tạ nao nức, nơi sẽ tới, căn nhà của mẹ cha, năm năm xa xứ khuôn mặt người có thay đổi nhiều lắm không? Các em nhỏ nhit ngày nào chừ lớn được bao lắm; và thành phố ấy, những hồi hộp khi sẽ bước chân xuống nền đất lạ lắm, thế nào nhỉ? Trí nhớ Tạ lại xuôi về làng cũ, đám bè bạn niên thiếu và những buồn vui trong những ngày đạp xe đạp đi học. Tạ ngoài nhìn lui sau, ngoài cửa sổ nhỏ, cái không gian ấy Tạ vừa từ bỏ. Không còn thấy gì nữa cả. Bây giờ mới bắt đầu một mùa nghỉ học, những chiều mát qua cánh đồng thả diều với Quảng, xầm tới lợi qua con sông nhỏ chạy quanh làng về về nhà, hai đứa ngủ chung trên hiên, nhỏ to kể chuyện. Cái bóng dáng của thằng bạn thân bây giờ lại càng nhỏ bé hơn nữa trong trí nhớ Tạ. Bỗng đứng Tạ chợt thấy con Lạc cột tóc đuôi gà đi phơ phất trong xóm, cái mặt hồng hồng con mắt đen thui. Nó vừa đi vừa hát một bài gì Tạ chẳng còn nghe rõ nữa.

TỪ HOÀI TẤN (Huế 1971)

những bước chân . . .

(Tiếp theo trang 11)

mất một cái chi mà không thể có lại được nữa bố ơi.

— Ừ, bố cũng vậy. Mỗi người trong gia đình là một bóng dáng không thể tách rời thân xác.

Lúc này, Hoài nghe tiếng người đàn ông buồn thảm, chừng như không còn nhớ tới đứa bé bên cạnh. Ông ta nói chuyện với hư không với cát biển, với gió muối. Hoài bỗng nghe con bé bật khóc lớn nói nhớ mẹ. Đòi gọi mẹ dậy. Hoài cũng vừa thấy chân mình đã dẫm lên cát ấm, mới hay Hoài đã lùi bao nhiêu bước chân rồi và con sóng của đời Hoài còu tit mù xa. Hoài dụi mắt bấm chân dưới cát. Mỗi người trong gia đình là một bóng dáng không thể bỏ rời thân xác. Hoài bỗng nhớ nhà quay quắt. Con gió lốc đã bay qua cửa sổ. Con bé Hoài cũng có một gia đình, dù

không hạnh phúc vẫn chưa thể là một đứ: bỏ không nhớ tiếc, Hoài còn anh Ngừ, anh Di, bé Khang, chị Hạnh, ba mẹ và bạn bè trong thành phố cũ mười mấy năm qua. Hoài bỗng thấy lòng nhẹ hẫng. Hoài chạy bay trên bãi. Mẹ, con sẽ tìm me nói với me câu nói mà người đàn ông đã nói với hư không. Ba, con sẽ quỳ lạy ba nói với ba câu chuyện hai bố con trên bờ bãi và mọi người thân yêu của Hoài ạ, Hoài không thể dứt bỏ bóng mình ra khỏi thân xác. Hoài nón nao. Chị Hạnh đang chờ Hoài với mâm cơm nóng. Và Hoài thấy thấp thoáng cây bách to trước cổng khách sạn mỗi lúc một gần hơn. Hoài đi chậm hẳn cho tới khi bước chân vô cầu thang máy, đưa tay nhấn nút số chín. Hoài dựa người vô thang máy, khép mắt lại. Những con sóng đỏ nhanh trong mắt Hoài. Thang máy dừng trước phòng chị Hạnh. Hoài kéo vạt áo chùi mấy giọt nước mắt trên má, chuẩn bị một nụ cười ngọt như buổi sáng.

bông hồng...

(Tiếp theo trang 31)

— Thôi Giao vào ngủ.

Và Kha bỏ chạy về, tôi thắc mắc ngó và tự nhủ sẽ hỏi Kha vào ngày mai.

Sáng hôm sau đi lễ về tôi chạy qua kiểm Kha thì anh Thụy bảo Kha đi cắm trại thứ hai mới về và dặn tôi « tối nay ra anh có chuyện muốn nói với em », rồi anh bỏ về, tôi bước vào nhà với trái tim hồi hộp, Anh Thụy vừa gọi tôi là em hay anh Thụy đã biết, eo ơi nếu anh Thụy mà biết thì mắc cỡ chết, tôi mong thời gian đi qua thật nhanh để nghe anh Thụy nói. Lúc tối ra hè thì anh Thụy đã có ngồi đó từ lâu, anh kéo tôi ngồi xuống cạnh anh, tim tôi như ngừng đập, thời gian như ngừng trôi, chỉ còn Anh Thụy, Anh Thụy hỏi :

— Sao hôm nay Giao không lấy nhang !

Không đợi tôi trả lời anh đốt 1 cây và hỏi :

— Năm nay Giao 15 tuổi phải không ? Giao có coi quyền Thăng Vũ của Duyên Anh rồi nhé. Giao có biết Thăng Vũ đã thương con Thúy mà không dám noi, Kha cũng vậy, Kha thương em mà không dám tỏ, đừng hốt hoảng, Tình Yêu có gì là xấu xa đâu. Kha và em xứng lắm Gao ạ.

sưu tầm

(Tiếp theo trang 47)

cũng phi được đực bằng một hợp kim không bị nóng chảy ở nhiệt độ trên 3.000 độ bách phân.

Chiếc phẩu lực cơ đầu tiên vượt bức tường âm thanh đã thực hiện vào ngày 14-10-1947. Và chiếc hỏa tiễn đầu tiên bay qua bức tường nhiệt đã được phóng đi vào ngày 18-11-1955.

Nếu nói riêng về lịch sử phi cơ, kể từ 1903 là năm anh em ông Wright sáng chế được chiếc phi cơ có động cơ nổ đầu tiên cho đến nay thì quả thật ngành sản xuất phi cơ từ cánh

— Kha yêu em, Kha yêu em ? Tại sao vậy ?

— Giao ngạc nhiên hay lo sợ.

Khuôn mặt Anh Thụy bình thản với nụ cười hóm hỉnh trên môi, với cặp mắt âm áp ngó tôi, tôi đọc được trong đó sự mỉm cười có lẽ anh mỉm cười vì tin tôi cũng đã thương Kha, làn khói của cây nhang tỏa tản mát và tôi thấy khuôn mặt anh Thụy nhòa nhạt, Anh Thụy xa tầm tay với của tôi rồi, xa hẳn và sẽ mất hút chẳng, tôi chạy về với những giọt lệ lăn trên má mặc cho anh Thụy gọi. Thế rồi tôi tránh mặt anh Thụy, cũng may là lúc đó gần nghỉ hè nên việc học không bắt buộc lắm. Một tuần sau tôi lên Đà Lạt với Di Ngân và ở trên đó hai năm liền với trái tim hồng rướm máu, Những lá thư của Kha, Anh Thụy gửi lên đều được bỏ vào lò sưởi tôi không muốn còn dính dáng đến nữa. Khi trở về, cư xá đã thay đổi những ngôi nhà hai ba tầng, những hàng rào đủ màu, nhà bác Oanu đã dọn đi Nha Trang, dàn hoa giấy chỉ còn lại những thân cây xơ xác, nhưng tôi vẫn nhớ mãi Anh Thụy, nhớ mãi giàn hoa giấy.

Như chưa bao giờ em nói yêu anh
Như mãi mãi anh còn nguyên thương
nhớ

hai câu thơ của Hoàng Anh Tuấn đã diễn tả tâm sự tôi, anh có biết không hả Thụy ?...

quạt đến siêu thanh đã đạt được những tiến bộ vượt bực trong một thời người gian kỷ lục. Và nếu nói đến những tiến bộ của thời đại không gian thì ta lại càng thấy khùng khiếp hơn nữa với những người phi thuyền hiện đang chơi với trên các hành tinh khác ngoài trái đất như Hỏa Tinh, Kim Tinh .. Trong khi đó, chiếc kính khí cầu đầu tiên của anh em nhà Montgolfier chở một con cừu, một con gà trống và một con vịt mới chỉ được ném lên không gian ngày 10-10-1783 để mở đường cho loại người khám phá những bí ẩn của vũ trụ mệnh mông l.

• MUỐN CUỐI NĂM CÓ TIỀN LỚN ĐI DU LỊCH THĂM QUÊ HƯƠNG YÊU DẤU VIỆT NAM ?

• MUỐN CUỐI NĂM CÓ TIỀN LỚN MUA XE GẮN MÁY ? MUỐN VÀI NĂM SAU CÓ TIỀN LỚN DU HỌC NGOẠI QUỐC ?

NGAY TỪ BÂY GIỜ, BẠN NGỌC HÃY ĐỀ DÀNH TIỀN NHỎ VÀO :

TRƯƠNG MỤC TIẾT KIỆM

của

Kỹ Thương
Ngân Hàng

- TIỀN LỜI TRƯƠNG MỤC TIẾT KIỆM TÍNH TỪNG NGÀY.
- TÌM SỰ BẢO ĐẢM CHO TƯƠNG LAI BANG CÁCH ĐỀ DÀNH TIỀN NHỎ VÀO TRƯƠNG MỤC TIẾT KIỆM CỦA KỸ THƯƠNG NGÂN HÀNG.

Chi nhánh Kỹ Thương Ngân Hàng

Công Trường Diên Hồng số 2 Phạm Ngũ Lão

S A I G O N

(Ga xe lửa Sài Gòn)

vừa khai trương ngày 26 - 10 - 71

Các chi nhánh KỸ THƯƠNG NGÂN HÀNG tại HUẾ, SÓC TRĂNG, CHỢ LỚN... ĐANG CHỜ ĐÓN BẠN NGỌC BIẾT LO XA.

KỸ-THƯƠNG NGÂN-HÀNG

COMMERCIAL INDUSTRIAL BANK

Công Ty Nặc Danh — Vốn 250.000.000, góp đủ

Trụ Sở 422 Trần Hưng Đạo — SAIGON

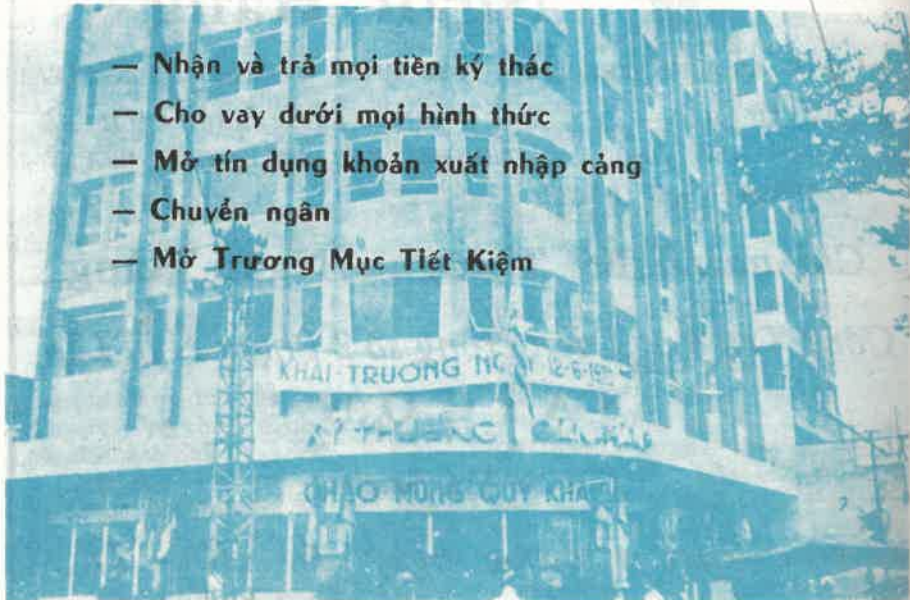
(Góc Nguyễn Biểu — Trần Hưng Đạo)

Điện thoại số : 98.495 — 98.496. QS : 60.078 61.421

Điện tín : INCOMBANK

Thực hiện mọi nghiệp vụ ngân hàng:

- Nhận và trả mọi tiền kỳ thác
- Cho vay dưới mọi hình thức
- Mở tín dụng khoản xuất nhập cảng
- Chuyển ngân
- Mở Trương Mục Tiết Kiệm

Tiếp đón nồng hậu

Phục vụ mau lẹ và kín đáo